

октобар, новембар, децембар 2022.

О СМРТИ, УМИРАЊУ И БУДУЋОЈ НАДИ

1. Побуна у савршеном свемиру	5
2. Смрт у грешном свету	13
3. Разумевање људске природе	21
4. Старозаветна нада	29
5. Случајеви васкрсења пре Крста	37
6. Он је умро за нас	45
7. Христова победа над смрћу	53
8. Новозаветна нада	61
9. Противречни текстови?	69
10. Паклени огањ	77
11. Преваре последњег времена	85
12. Библијски поглед на свет	93
13. Судски процес	101
14. Све ново	118

О СМРТИ, УМИРАЊУ И БУДУЋОЈ НАДИ

Аутор: Алберто Р. Тим

Број 4/2022.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу
www.subotnaskola.org

Одговара: Желимир Станић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Тамара Бабић

Лектура: Мирјана Ђерић

Прелом: Гордана Ардељан

Издаје: »Препород«, Београд

За издавача: Саша Тодоран, 11000 Београд, Радослава Грујића 4

Тираж: 2.400

За интерну употребу

Табеле припрема Одељење за суботну школу

© [2022] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

Бог је створио људска бића да кроз сву вечност уживају у односу љубави с Њим и делима Његовог стварања. Међутим, тај однос је нарушен тајанственом појавом греха на небу (Исаија 14,12-15; Језекиљ 28,12-19; Откривење 12,7-12) и каснијим падом Адама и Еве (1. Мојсијева 3, 1-19; Римљанима 5,12). Трагично, смрт је захватила не само људски род већ читав живи свет. Реалност смрти данас се може видети на лишћу које опада с дрвећа, цвећу које вене у нашим вазама, нашим недужним љубимцима који умиру у агонији, и нашим вољенима који нам бивају одузети на тако окрутан начин. Наш свет је пун патње и необрисаних суза.

Из чежње за бољим светом, људи су себи насликали многе „рајеве“ у којима би желели да живе. На пример, 1933. године енглески романописац Џејмс Хилтон објавио је књигу *Изгубљени хоризонт*, на основу које је неколико година касније снимљен истоимени филм. Филм и књига говоре о несрећи авиона који је остао без горива, и на крају се срушио на снегом прекривене обронке Хималаја. Пилот је погинуо у несрећи, али је неколицина преживелих извучена из олупине, након чега их је група Тибетанаца одвела у рајску долину Шангри-Ла, чији су становници, изоловани од спољашњег света, расли у љубави и мудрости, живећи готово бесмртним животом у трајној хармонији и радости.

Наравно, то је само фикција.

Али нама, као смртним људским бићима, потребна је сигурност у садашњости и нада за будућност. Као што је швајцарски теолог Емил Брунер добро приметио: „Оно што је кисеоник за плућа, то је нада за смисао људског живота. Одузмите кисеоник и наступиће смрт гушењем, одузмите наду и човечанство ће клонути јер му понестаје дах; обузеће га очај, изазивајући парализу умних и духовних способности осећајем бесмисла и несврховитости постојања. Као што судбина људског организма зависи од снабдевања кисеоником, тако и судбина човечанства зависи од поседовања наде.“ – Emil Brunner, *Eternal Hope* (London: Lutterworth Press, 1954), p. 7. Заиста, библијска

нада нас одржава током животних криза с којима се суочавамо на нашем путовању ка вечности.

За разлику од замишљеног Шангри-Ла из *Изгубљеног хоризонта*, наша нада у вечни живот не заснива се на „приповијеткама мудро измишљенијем“ (2. Петрова 1,16). Она се заснива на поузданом Божјем обећању о савршеном свету без суза, бола и смрти (Откривење 21,1-5). То драгоцено обећање надахњивало је апостолску цркву, а и многи други хришћани вековима су се њега држали и чували га. Не изгубивши никад своју моћ, то исто обећање и данас даје смисао и сврху нашем животу. Оно нам омогућава да с поверењем гледамо у будућност. Уверава нас да ће сви наши мили и драги који су умрли у Христу на крају бити подигнути из мртвих да би наследили вечни живот.

У овој поуци бавићемо се питањем велике борбе између добра и зла, имајући у виду две главне теме. Једна од њих је порекло и стално присуство греха и смрти. Друга тема је Божји истрајан рад на решењу тих проблема и враћању света у првобитно савршено стање. Посебан нагласак ставићемо на смртну природу људских бића, и на чињеницу да је васкрсење оно што води у бесмртност. Реално, не треба да се плашимо смрти, јер је Христос умро за нас и скршио моћ смрти. Штавише, уверени смо да Он држи „кључеве од пакла и од смрти“ (Откривење 1,18).

Током овог тромесечја проучаваћемо болну тему смрти, али кроз сочива наде која нам се пружа преко Исуса.

Др Алберто Р. Тим, (Универзитет Ендрјус), помоћник је директора Задужбине Елен Г. Вајт, члан одбора Института за библијска истраживања и одбора Института за геонаучна истраживања. Претходно је служио као председник Латиноамеричког адвентистичког теолошког факултета (ЛАТС) на више кампуса.

ПОБУНА У САВРШЕНОМ СВЕМИРУ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Јованова 4,8-16; 1. Јованова 4,7-16; Језекиљ 28,12-19; Исаија 14,12-15; Откривење 12.

Текстови за памћење: „Како паде с неба, звијезда данице, кћери зорина? како се обори на земљу који си газио народе?“ (Исаија 14,12).

Многи мислиоци су покушавали да објасне порекло зла. Неки предлажу да је зло одувек постојало јер, по њиховом уверењу, добро се може ценити једино у супротности са злом. Други сматрају да је свет по стварању био савршен, али се зло на неки начин ипак појавило. На пример, према грчкој митологији, зло је настало кад је радознала Пандора отворила запечаћену кутију из које су излетела сва зла овог света (тај мит, међутим, не објашњава порекло зала наводно сакривених у тој кутији).

Насупрот томе, Библија учи да је наш драги Бог свемогућ (1. Дневника 29,10.11) и савршен (Матеј 5,48). И све што Он ради мора исто тако бити савршено (5. Мојсијева 32,4), што подразумева и начин на који је створио овај свет. Како је, онда, зло могло да се појави у савршеном свету? Према тексту 1. Мојсијева 3, пад Адама и Еве донео је грех, зло и смрт на ову планету.

Међутим, тај одговор покреће још једно питање. Чак и пре Пад, зло је већ постојало, испољено у виду „змије“ која је преварила Еву (1. Мојсијева 3,1-5). Зато је потребно да се вратимо уназад, чак и пре Пад, да бисмо пронашли извор и порекло зла које толико доминира нашим садашњим постојањем и које га повремено чини прилично несрећним.

СТВАРАЊЕ – ИЗРАЗ ЉУБАВИ

Природа у свом садашњем стању шаље двосмислену поруку у којој су добро и зло измешани. Грмови ружа рађају дивне, миришљаве цветове, али исто тако и оштро трње. Тукан може да нас импресионира својом лепотом, а онда да нас ужасне тиме што напада гнезда других птица и једе њихове слабашне младунце. Чак и људска бића, која су способна за велику љубазност у једном тренутку, могу бити злобна, пуна мржње, чак и насилна у следећем. Није чудо што у параболи о пшеници и кукољу слуге питају свог господара: „Господару! нијеси ли ти добро сјеме сијао на својој њиви? Откуда дакле кукољ?“ (Матеј 13,27). А господар одговара: „Непријатељ човјек то учини“ (Матеј 13,28). Исто тако, Бог је створио савршени свемир, али непријатељ га је оскрнавио тајанственим семеном греха.

Прочитати текст 1. Јованова 4,8.16. Шта нам чињеница да је „Бог љубав“ говори о природи Његових стваралачких активности?

Чињеница да је „Бог љубав“ (1. Јованова 4,8.16) води ка најмање три основна закључка. Прво, љубав по самој својој природи не може да постоји затворена унутар себе, већ мора да се изрази. (Каква је то љубав која се не показује?) Божја љубав се испољава на унутрашњем плану између три Личности Божанства, и на спољашњем плану кроз однос Бога према Његовим створењима. Друго, све што Бог чини израз је Његове безусловне и непроменљиве љубави. То обухвата Његова стваралачка дела, Његова дела искупљења, па чак и деловање Његових казних судова. Заправо, „Божја љубав је изражена у Његовој правди ништа мање него у Његовој милости. Правда је темељ Његовог престола и плод Његове љубави.“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 762 (оригинал). И треће, будући да је Бог љубав, и да све што ради изражава Његову љубав, Он не може бити зачетник греха, који је у директној супротности с Његовим карактером.

А да ли је Богу заиста било потребно да ствара свемир? Из перспективе Његове суверености, могли бисмо рећи да није, јер је то била Његова својевољна одлука. Али из перспективе Његове природе љубави, Он је желео свемир као предмет своје љубави. И колико је само дивљења вредно то што је нека бића, као што су људи, створио са способношћу да одговоре на Његову љубав, али и да деле и показују љубав, не само према Богу већ и према другима. (Видети такође текст Марко 12,30.31.)

Осврнимо се на створени свет. Како у њему можемо препознати одразе Божје љубави, упркос пустошењу које изазива грех? Како можемо научити да извлачимо поуке из откривења Божје љубави, која се јасно види у делима стварања?

СЛОБОДНА ВОЉА – ОСНОВ ЉУБАВИ

Прочитајте текст 1. Јованова 4,7-16. Шта нам тај текст говори о предуслову за неговање љубави?

Вештачко цвеће може бити дивно, али оно не расте и не цвета као право. Роботи су унапред програмирани да говоре и обављају многе задатке, али они немају ни живот ни осећања. А живот и слободна воља су, заправо, неопходан услов да би неко могао да прихвати, негује и дели љубав. Дакле, наш Бог пун љубави створио је анђеле (укључујући Луцифера) и људска бића са слободом да доносе сопствене одлуке, укључујући могућност да крену и странпутицом. Другим речима, Бог је створио читав свемир као савршено и складно окружење да би Његова створења могла да расту у љубави и мудрости.

У тексту 1. Јованова 4,7-16, апостол Јован подвлачи да је „Бог... љубав“, и да је ту љубав показао тако што је послао свог Сина да умре за наше грехе. Као резултат тога, ми би требало да изразимо своју захвалност према Њему тако што ћемо волети једни друге. Таква љубав, божански зачета, била би најубедљивији доказ да Бог пребива у нама и да ми пребивамо у Њему. Тај позив да одражавамо Божју љубав у својим међусобним односима има смисла једино ако је упућен бићима која су одлучила да негују и изражавају ту љубав, или, на супрот томе, да живе егоцентрично. Међутим, слобода избора лако може да се злоупотреби, што је тужна чињеница која се показала у трагичној побуни Луцифера на небу.

Чак и кад спознају важност слободне воље, неки људи се још увек питају: Ако је Бог знао да ће се Луцифер побунити, зашто га је створио? Зар стварање Луцифера не чини Бога у крајњој линији одговорним за порекло зла?

То је веома тешко питање, јер оно зависи од многих фактора, укључујући и стварно значење речи „одговоран“. Порекло и природа греха су тајне које нико не може у потпуности да објасни.

Чак и да је тако, Бог није својом наредбом довео грех у постојање, већ је само допустио његово постојање, а онда је, на крсту, преузео на себе коначну казну за грех, што Му је омогућило да га сасвим искорени. Зато, у свим својим мучним размишљањима о злу, не смемо никад заборавити да је сам Бог платио највишу цену због постојања греха и зла (видети Матеј 5,43-48; Римљанима 5,6-11), и да је Он сам од њих пострадао више него што ће било ко од нас икад пострадавати.

Као дар од Бога, слободна воља је света, али она са собом повлачи тешко бреме далекосежних последица, не само по нас саме, већ и по друге. Које важне одлуке се, користећи тај дар, спремате да донесете, и какве ће бити последице избора који будете направили?

НЕОБЈАШЊИВА НЕЗАХВАЛНОСТ

Прочитајте текст Језекиљ 28,12-19. Шта можемо на основу тог текста сазнати о тајновитом пореклу греха?

Велики део Књиге пророка Језекиља писан је симболичким језиком који се повезује са последњим временом. У многим случајевима, поједини ентитети (као што су особе, животиње, или предмети), као и локални догађаји, употребљени су да би се представиле и дочарале шире космичке и историјске реалности. У тексту Језекиљ 28,1-10, о цару Тирском (иначе, сам Тир је био напредан древни феничански лучки град) Господ говори као о богатом и охолном владару, који је био само „човек“, али је за себе тврдио да је бог, и чак седео (по сопственим речима) на престоу богова.

А онда, у тексту Језекиљ 28,12-19, та историјска реалност постаје аналогија којом се дочарава првобитни пад Луцифера на небу. И тако цар Тирски, који је, као људско биће, живео „усред мора“ (Језекиљ 28,2.8), сада представља „херувима, помазаног да заклања“ (Језекиљ 28,14) који је живео „у Едему врту Божјем“ и „на светој гори Божијој“ (Језекиљ 28,13.14).

Кључна изјава у целом том извештају налази се у тексту Језекиљ 28,15 који гласи: „Савршен бјеше на путовима својим од дана кад се роди докле се не нађе безакоње на теби.“ Према томе, што је веома важно, Луциферово савршенство обухватало је и потенцијал за зло – могућност да чини зло, и то зато што је, као морално биће, поседовао слободну вољу – неодвојиви део онога што уопште значи бити савршено биће.

Заправо, Луцифер је створен савршен – што је подразумевало и његову способност да слободно одлучује. Али, пошто је злоупотребио то савршенство и дар слободне воље, искварио се, сматрајући себе важнијим него што је заиста био.

Пошто више није био задовољан тиме како га је Бог створио и колико га је ценио, Луцифер је изгубио осећај захвалности према Богу, и пожеleo да му се одаје више признања него што је заиста заслуживао. Како је то могло да се деси једном савршеном анђеоском бићу које је живело у савршеном свемиру представља, као што смо већ напоменули, тајну.

„Грех је нешто тајанствено и необјашњиво. Није било разлога за његово постојање. Тражити да се грех објасни значило би тражити да се он образложи, а самим тим и да се оправда. Грех се појавио у савршеном свемиру, што се показало као нешто неопростиво.“ – Ellen G. White, *The Truth About Angels*, p. 30.

У 1. Солуњанима 5,18, Павле каже да треба „на свачему“ да се захваљујемо. Како нам те речи помажу да надвладамо сваки осећај незахвалности и самосажаљења, поготову у тешким временима?

ЦЕНА ОХОЛОСТИ

Унутар Светог писма могу се запазити две преовлађујуће теме или мотива који се међусобно надмећу. Један мотив је Салем, гора Сион, Јерусалим и Нови Јерусалим, који представља Божје царство. Други мотив је Бабел или Вавилон – сотонино лажно царство. Бог је више пута позивао свој народ да изађе из паганског Вавилона да би Му служио у Обећаној земљи.

На пример, Аврам (касније Авраам) је био позван да се из Ура Халдејског пресели у земљу Ханан (1. Мојсијева 11,31-12,9). На крају свог дугог изнанства, Јевреји су напустили Вавилон и вратили се у Јерусалим (Јездра 2). А у књизи Откривење, Божји народ је позван да изађе из Вавилона последњег времена (Откривење 18,4), како би најзад живео с Њим на гори Сион и у Новом Јерусалиму (Откривење 14,1; Откривење 21,1-3.10).

Прочитајте текст Исаија 14,12-15. Које далекосежне последице је Луциферова охолост, док се још налазио на небу, донела целом свемиру и нашем свету?

У Библији, град Вавилон представља силу која се директно супротставља Богу и Његовом царству, а вавилонски цар (с посебном алузијом на Навуходоносора) постаје симбол охолости и ароганције. Бог је цару Навуходоносору открио да је Вавилон само златна глава великог кипа који је представљао узастопна царства (Данило 2,37.38). Супротстављајући се Божјем откривењу, цар је направио кип сав од злата – како би симболички показао да ће његово царство владати заувек – па је чак захтевао и да му се сви поклоне (Данило 3). И тако је, као и цар Тирски (Језекиљ 28,12-19), цар Вавилона постао симбол Луцифера.

Текст Исаија 14,3-11 описује пад надменог и суровог вавилонског цара. Затим се, у тексту Исаија 14,12-15, наротив са историјског царства премешта у небеске дворе, истичући да је сличан надмен и арогантан дух довео до првобитног пада Луцифера. Текст објашњава да је Луцифер планирао да свој престо уздигне изнад целе небеске војске и да се изједначи „с Вишњим“ (Исаија 14,14). Био је то зачетак једне нове, непријатељске ситуације, у којој се Божја алтруистичка љубав и склоност ка сарадњи суочавала са Луциферовом себичношћу и надметањем. Непријатељ се није устручавао да Бога оптужи за оно што сам ради, и да шири лажи међу осталим анђелима. Били су то тајанствени почеци зла у свемиру.

Зашто је тако лако постати поносан и хвалисав у вези са својим положајем и достигнућима? Како нам држање погледа прикованог за крст помаже да не паднемо у такву замку?

ШИРЕЊЕ НЕВЕРСТВА

Прочитајте Откривење 12. Чему нас то поглавље учи у вези са ширењем побуне на небу и земљи?

Пад Луцифера није представљао само сукоб супротстављених идеја. Текст Откривење 12 говори нам да је на небу избио велики рат између Луцифера и његових анђела с једне стране и Христа и Његових анђела с друге. У том тексту Луцифер је назван „аждаха велика“, „стара змија“, „ђаво и сотона“, „опадач браће наше“ (Откривење 12,9.10). Христос се помиње као „Михаило“ (Откривење 12,7), што значи „ко је као Бог“.

На основу алузије о „арханђелу Михаилу“ (Јуда 1,9), неки тумачи сматрају да је Он само анђеоско биће. Међутим, у Књизи пророка Данила, свака велика визија достиже врхунац са Христом и Његовим вечним царством – као камен бачен без руку (Данило 2,34.45), као Син човечији (Данило 7,13), као Поглавар војске, Кнез над кнезовима (Данило 8,11.25), и као Михаило, велики Кнез (Данило 12,1). Дакле, ако је Анђео Господњи заправо Господ лично (2. Мојсијева 3,1.6; Дела 7,30-33, итд.), онда и Михаило мора бити иста божанска Личност, то јест, Христос лично.

Текст Откривење 12 пружа нам општи преглед текућег сукоба, који је (1) отпочео на небу са побуном Луцифера и једне трећине небеских анђела, (2) достигао врхунац са Христовом одлучујућом победом на крсту, и (3) још увек се наставља са Божјим народом остатка на крају времена.

Размишљајући о почетку тог сукоба, Елен Вајт објашњава да је „Бог у својој великој милости дуго подносио Луцифера. Није га укло нио с његовог узвишеног положаја чим је исказао дух незадовољства, па чак ни онда када је почео да износи лажне оптужбе пред оданим анђелима. Дуго му је било допуштено да остане на Небу. Стално му је било нуђено опроштење под условом да се покаје и покори.“ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 495, 496 (оригинал).

Не знамо колико дуго је трајао рат на небу. Без обзира на његов интензитет и временски распон, најважнији аспект те борбе је чињеница да су сотона и његови анђели били поражени „и више им се не нађе мјеста на небу“ (Откривење 12,8; видети такође Лука 10,18). Проблем је, наравно, то што су они онда дошли овде, на земљу.

На које све начине можемо увидети стварност те битке која се одиграва на земљи? У чему је наша једина нада да ћемо надвладати свог непријатеља у тој борби?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У делима Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Зашто је грех био дозвољен?“, стр. 33-43 (оригинал), у књизи Стварање, патријарси и пророци и „Порекло зла“, стр. 492-504 (оригинал), у књизи *Велика борба*.

„Нема никакве наде у спасење оних (сотоне и његових анђела) који су били сведоци неописиве славе неба и уживали у њој, који су видели застрашујуће величанство Божје, и који су се, у присутности све те славе, побунили против Њега. Нема никаквог новог, величанственијег приказа Божје узвишене силе која би могла да остави на њих тако дубок утисак као што је онај који су већ искусили. Ако су могли да се побуне у самом присуству неописиве славе, не постоји никакав повољнији положај у ком би могли бити окушани. Нема никакве резервне силе, нити већих узлета и дубина бескрајне славе који би могли надјачати њихове завидљиве сумње и бунтовно гунђање. Њихова кривица и њихова казна мора бити сразмерна узвишеним предностима које су имали у небеским дворовима.“ – Ellen G. White, *Confrontation*, p. 21.

„Бог и Христос од самог почетка знали су за сотонин отпад и човеков пад изазван деловањем преварне силе отпадника. Бог није узрочник постојања греха, али је унапред видео његово постојање и створио средство којим ће се супротставити тој страшној могућности. Његова љубав према свету била је тако велика да се заветовао да ће дати свога Јединородног Сина 'да ниједан који Га верује не погине, него да има живот вечни' (Јован 3,16).“ – Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 22 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Ухватите се у разреду у коштац са питањем да ли је Бог у крајњој линији одговоран за појаву и постојање зла у нашем свету. Како бисмо могли да нађемо одговор на ту оптужбу?
2. На који начин се крст уклапа у наше разумевање целог тог проблема зла? Зашто би крст и оно што се на њему догодило могли бити од кључне важности за свако разумевање порекла зла?
3. Након више миленијума греха и патње на овом свету, сотона би морао бити потпуно свестан трагичних последица своје побуне. Зашто онда и даље наставља са побуном против Бога?
4. У тексту Матеј 5,43-48 Христос говори о Божјој безусловној љубави према свим људима као обрасцу за све наше узајамне односе. На који начин бисте ви могли боље да одражавате тај образац унутар своје породице и цркве?
5. Апостол Петар нас опомиње да „ђаво, као лав ричући ходи и тражи кога да прождере“ (1. Петрова 5,8). Прочитајте и Ефесцима 6,10-20. Како можемо да се одржимо „против лукавства ђаволскога“ (Ефесцима 6,11)?

СМРТ У ГРЕШНОМ СВЕТУ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,16.17; 1. Мојсијева 3,1-7; Псалми 115,17; Јован 5,28.29; Римљанима 5,12; 2. Коринћанима 5,21.

Текстови за памћење: „Зато као што кроз једнога човјека дође на свијет гријех, и кроз гријех смрт, и тако смрт уђе у све људе, јер сви сагријешеше“ (Римљанима 5,12).

Христос је био божански Посредник преко кога је Бог довео у постојање наш свет и цео свемир (Јован 1,1-3.10; Колошанима 1,16; Јеврејима 1,2). Али када је Бог Отац указао ту посебну част Христу и најавио да ће Они заједно створити овај свет, „Луцифер је осетио завист и љубомору према Исусу Христу“ (Ellen G. White, *The Story of Redemption*, р. 14) и сковао је заверу против Њега.

Пошто је збачен с неба, сотона је одлучио да „уништи срећу Адама и Еве“ на земљи и тиме „изазове жалост на небу“. Помислио је да „ако би успео да их (Адама и Еву) на било који начин наведе на непослушност, Бог би донео неку одредбу којом би их помиловао, а онда би он и сви пали анђели на законит начин поделили с њима Божију милост“ – Ellen G. White, *The Story of Redemption*, р. 27. Потпуно свестан сотонине стратегије, Бог је упозорио Адама и Еву да се не излажу искушењима (1. Мојсијева 2,16.17). То значи да су још тада, док је овај свет био савршен и беспрекоран, постојала јасна ограничења којима су људи били позвани да се повинују.

Ове седмице размишљаћемо о паду Адама и Еве, о томе како су грех и смрт завладали нашим светом, и како је Бог већ у Едему посејао семе наде за човечанство.

СУПРОТСТАВЉЕНЕ ТВРДЊЕ

Овај свет је, кад је створен од Господа, био савршен (1. Мојсијева 1,31). Смрт је за Адама и Еву била непознато искуство. У том контексту, Бог је дошао у Едемски врт и упозорио их: „Једи слободно са свакога дрвета у врту; али с дрвета од знања добра и зла, с њега не једи; јер у који дан окусиш с њега, умријећеш“ (1. Мојсијева 2,16.17).

На који начин текст 1. Мојсијева 2,16.17 открива реалност слободне воље у савршеном Едему? Односно, зашто би Бог могао да их упозорава ако нису могли слободно да одлучују?

Извесно време након тог Божјег упозорења, сотона је преузео облике змије и такође ушао у Едем. Ева је посматрала како змија са уживањем једе забрањени плод и не умире. „Она је јела са забрањеног дрвета“ (Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 54 / оригинал/), и ништа јој се није догодило.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,1-4. Кад бисте се ставили у Евин положај, зашто би те речи могле да вам зазвуче убедљиво?

Из перспективе људске логике, аргумент змије звучао је много убедљивије од Божјих речи. Пре свега, нигде у свету природе до тада није било никаквог доказа о постојању греха и смрти. Затим, змија је заиста јела забрањени плод, и то са великим задовољством. Зашто би се онда Ева устручавала да учини исто? Чинило се да је Божја заповест сувише ограничавајућа и бесмислена.

Нажалост, у одлучивању између те две супротстављене тврдње, Ева је занемарила три основна начела: (1) људско резоновање није увек најсигурнији пут за процену духовних предмета; (2) нама Божја Реч може деловати нелогично и бесмислено, али она је увек исправна и поуздана; и (3) може постојати нешто што само по себи није ни зло ни погрешно, али је Бог то изабрао као тест наше послушности.

Требао би да будемо свесни да Евино искуство у Едемском врту није било јединствен случај у времену. Сваког дана и сваког тренутка ми одлучујемо између Божје Речи (која за многе може бити непопуларна) и заводљивих утицаја културе која нас окружује. А тај наш избор имаће вечне последице.

На које начине се јасна учења Библије сукобљавају са путевима овог света?

ПРЕВАРЕНИ ОД СТРАНЕ ЗМИЈЕ

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,1-7. Које је критеријуме Ева користила кад се опредељивала између Божјих и сотониних речи?

Текст 1. Мојсијева 3 је један од најјаснијих примера психологије искушења. Бог је упозорио Адама и Еву да ће, ако буду јели забрањени плод, сигурно умрети (1. Мојсијева 2,16.17). Међутим, сотона је, преузевши обличје змије, употребио неколико реторичких стратегија како би Еву навео на грех.

Прво, он је генерализовао Божју конкретну забрану. Питао је: „Је ли истина да је Бог казао да не једете са свакога дрвета у врту?“ (1. Мојсијева 3,1). Ева је узвратила противаргументом да се та забрана односи само на једно конкретно дрво, јер ће, ако икад буду јели његов плод или га дотакли, умрети.

Тада се сотона директно успротивио Божјим речима. Категорично је тврдио: „Нећете ви умријети!“ (1. Мојсијева 3,4).

И коначно, сотона је оптужио Бога да њој и њеном мужу намерно ускрађује суштинско знање. Варалица је изјавио: „Него зна Бог да ће вам се у онај дан кад окусите с њега (забрањеног дрвета) отворити очи, па ћете постати као богови и знати што је добро што ли зло“ (1. Мојсијева 3,5).

Еву је њена радозналост довела на сотонино зачарано тло. Ту је била принуђена да донесе одлуку да ли ће остати верна Божјој ограничавајућој заповести, или ће прихватити сотонину примамљиву понуду. Пошто је посумњала у Божју реч, ослонила се на сопствена чула – емпиријски метод личног опажања – да изабере између две супротстављене изјаве.

Прво, из прехранбене перспективе, приметила је „да је род на дрвету добар за јело“. Друго, са естетске тачке гледишта, запазила је „да га је милина гледати“. Треће, на основу логичке анализе, закључила је „да је дрво врло драго ради знања“. Дакле, у свом уму, она је несумњиво имала добре разлоге да послуша речи змије и окуси плод са забрањеног дрвета. Нажалост, то је и учинила.

Неки тврде да је свако знање корисно, докле год се држимо начела: „Све кушајући добро држите“ (1. Солуњанима 5,21). Међутим, трагично искуство Адама и Еве у Едемском врту показује да знање, само по себи, може бити веома штетно. Има нечега што је заиста боље за нас да не знамо.

Чему нас тај извештај учи кад је реч о томе како је лако рационализовати и оправдати своје грешне изборе?

„НЕЋЕТЕ ВИ УМРЕТИ“

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,4. На колико различитих начина се та лаж понављала кроз векове?

Један моћан израз те лажи је опште веровање у бесмртност душе. Тај појам је био основ многих древних религија и филозофија. У древном Египту, то је подстакло обичај мумификације и погребне архитектуре какву видимо на примеру пирамида.

Иста теорија постала је један од главних стубова грчке филозофије. На пример, у Платоновој књизи Држава, Сократ пита Глаукону: „Да ли си свестан да је наша душа бесмртна и да никад не пропада?“ У другом Платоновом делу, Федон, Сократ наставља у истом тону, изјављујући: „Душа је бесмртна и непропадљива, и наше душе ће заиста живети у Хаду.“ Те филозофске поставке обликовале су велики део западне културе, па чак и постапостолског хришћанства. Али оне су настале много раније, већ у Едемском врту, и воде порекло од самог сотоне.

У самој сржи едемског искушења је сотонино уверавање Еве: „Нећете ви умријети!“ (1. Мојсијева 3,4). Том наглашеном тврдњом, сотона је своју реч ставио изнад Речи Божје.

Насупрот учењу о бесмртности душе, чему нас следећи стихови уче и како их можемо употребити да бисмо оповргли ту лаж? (Псалми 115,17; Јован 5,28,29; Псалми 146,4; Матеј 10,28; 1. Коринћанима 15,51-58).

Сотонска теорија о урођеној бесмртности душе опстаје чак и у нашем модерном свету. Књиге, филмови и ТВ програми настављају да шире ту идеју да ми, када умremo, једноставно прелазимо у друго стање свести. Каква је штета што се та лаж објављује и са многих хришћанских проповедаоница. Чак се и наука умешала. Постоји организација у Сједињеним Државама која настоји да произведе технологију која ће нам, како тврде, омогућити да контактирамо мртве, за које они сматрају да су још увек живи, али егзистирају као ПМО – „постматеријалне особе“. С обзиром на широку распрострањеност те заблуде, није чудо што ће та обмана имати кључну улогу у завршним догађајима људске историје.

На које начине се та лаж испољава у вашој култури? Зашто се морамо више ослањати на Божју Реч него на оно што нам говори наша чула?

ПОСЛЕДИЦЕ ГРЕХА

Према текстовима 1. Мојсијева 3,7-19 и Римљанима 5,12, које су биле главне последице греха?

Опчињена убедљивим речима змије, Ева није наслутила дугорочне последице пута којим је кренула. Чин једења забрањеног воћа сам по себи није био толико значајан колико то што је он заправо представљао. Таквим чином непослушности, Ева је одступила од своје оданости Богу и показала нову приврженост према сотони.

Текст 1. Мојсијева 3 описује пад Адама и Еве и неке од његових најтрагичнијих последица. Из теолошке перспективе, обоје су били обузети теофобијом (страхом од Бога) и сакрили су се од Њега (1. Мојсијева 3,8). На психо-социјалном плану, стидели су се себе, и почели да оптужују једно друго (1. Мојсијева 3,7.9-13). Са физичке тачке гледишта, чекали су их зној, патња и коначно смрт (1. Мојсијева 3,16-19). А из еколошке перспективе, свет природе је био нарушен (1. Мојсијева 3,17.18).

Едемски врт више није био лепо и пријатно место као некада. „Док су у увелом цвећу и опалом лишћу гледали прве знаке распадања, Адам и његова сапутница плакали су над њима много искреније него што људи данас плачу над својим мртвима. Смрт слабог, нежног цвећа заиста је била узрок жалости; али, када је достојанствено дрвеће почело да одбацује своје лишће, тај приказ их је живо подсетио на озбиљну чињеницу да је смрт постала судбина сваког живог створа.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 62 (оригинал).

Адам и Ева нису одмах умрли, у смислу да им је живот био окончан, али су истог дана примили своју смртну пресуду. Господ је рекао Адаму: „Са знојем лица својега јешћеш хљоб, докле се не вратиш у земљу од које си узет; јер си прах, и у прах ћеш се вратити“ (1. Мојсијева 3,19). Пад у грех је целом човечанству заиста донео трагичне последице. Апостол Павле објашњава да „као што кроз једнога човјека дође на свијет гријех, и кроз гријех смрт, и тако смрт уђе у све људе, јер сви сагријешеше“ (Римљанима 5,12).

Тужна и болна чињеница је да и ми данас, баш као и цело човечанство кроз све векове, трпимо последице онога што се десило у Едему. Колико би захвални ипак требало да будемо зато што, захваљујући Исусу и крсту, имамо наду у вечни живот у свету у ком се грех више никад неће појавити.

Док размишљамо о Евином трагичном искуству, које поуке из тога можемо извући о последицама наших сопствених грешних поступака?

ПРВО ЕВАНЂЕОСКО ОБЕЋАЊЕ

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,15.21. Какву наду за све људе можемо наћи у тим стиховима?

Текст 1. Мојсијева 3 описује ужасну трагедију која је задесила свет након Пада. Све се променило, и Адам и Ева су могли да виде контраст између света какав је некад био и овога какав је постао.

Али усред њихове фрустрације и очајања, Бог им је дао охрабрење за садашњост и наду за будућност. Прво, проклео је змију речима месијанске наде. Објавио је: „И још мећем непријатељство између тебе и жене и између сјемена твојега и сјемена њезина; оно ће ти на главу стајати а ти ћеш га у пету уједати“ (1. Мојсијева 3,15).

Та реч „непријатељство“ (јеврејски *'еубах*) подразумева не само вековну космичку борбу између добра и зла, већ и личну одбојност према греху, која је Божјом благодаћу усађена у људски ум. По природи, ми смо потпуно пали (Ефесцима 2,1.5) и постали смо „робови гријеху“ (Римљанима 6,20). Међутим, благодат коју Христос усађује у сваки људски живот, ствара у нама непријатељство према сотони. И управо то „непријатељство“, божански дар из Едема, омогућава нам да прихватимо Његову спасоносну благодат. Без те преображујуће благодати и обнављајуће силе, човечанство би и даље било у сотонином ропству – слуга увек спреман да испуни његове захтеве.

Господ је затим употребио животињске жртве да би илустровао то месијанско обећање (видети 1. Мојсијева 3,21). „Када је Адам, према посебним Божјим упутствима, принео жртву за грех, за њега је то била најбољнија церемонија. Његова рука је морала да се подигне како би одузео живот, који је само Бог могао да дарује, и принео жртву за грех. Било је то први пут да је присуствовао смрти. Док је гледао жртву која је крварила, која се грчила у самртном ропцу, требало је да се вером радује Сину Божјем, кога је та жртва предочавала, а који је требало да умре као жртва за човека.“ – Ellen G. White, *The Story of Redemption*, p. 50.

Прочитајте 2. Коринћанима 5,21 и Јеврејима 9,28. Чему нас ти текстови уче о ономе што је први пут откривено у Едему?

Знајући да ће на крају умрети (1. Мојсијева 3,19.22-24), Адам и Ева су напустили Едемски врт. Али нису га напустили наги, нити огрнути својом прегачом од смоквиног лишаја (1. Мојсијева 3,7). Сам Бог „начини... хаљине од коже, и обуче их у њих“ (1. Мојсијева 3,21), што је симбол Његове праведности која нас покрива (видети Захарија 3,1-5; Лука 15,22). Према томе, још тада, на самом почетку, у Едему, људима је откривено еванђеље.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књигама Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Кушање и пад“, стр. 52-62 (оригинал) и „План откупљења“, стр. 63-70 (оригинал) у књизи *Стварање, патријарси и пророци*; „Познавање добра и зла“, стр. 23-27 (оригинал) у књизи *Васпитање*.

Последњих година рађено је истраживање појаве познате под називом „искуство блиске смрти“ (ИБС). Оно што се дешава је да људи „умиру“, у смислу да срце престаје да им куца и они престају да дишу. Али онда се враћају у живот, и то са фантастичним причама о томе како су лебдели на другом нивоу реалности, где су се срели с неким светлосним бићем. Неки чак помињу сусрете са давно преминулим рођацима. Многи људи, чак и хришћани, који не разумеју истину о смрти, верују да су те приче додатни доказ о бесмртности душе. Међутим, (и то би требало да буде најјасније упозорење да нешто није у реду), већина оних који су имали таква искуства тврде да су им духовна бића, с којима су се том приликом сретали, упућивала утешне речи и износила прелепе мисли о љубави, миру и доброти. Али нису чули ништа о спасењу у Христу, о греху, и о суду. Ако су заиста осетили предрекус хришћанског живота после смрти, зар не би требало да, упоредо с тим, сагледају макар трунчицу најосновнијих хришћанских учења? Међутим, то чему су они научени звучи углавном као њуејд догма, што објашњава зашто људи после таквог искуства углавном постају мање наклоњени хришћанству него што су то били пре „смрти“. Осим тога, зашто нико од хришћана који су уверени да је њихово ИБС било предрекус хришћанског неба, никада није слушао хришћанску теологију током тог искуства, уместо велике дозе њуејд сентиментализма? Одговор је да су они преварени од стране истог бића које је Еву преварило у Едему, и то уз помоћ исте лажи. (Видети 11. Поуку.)

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Како нам искуство Адама и Еве показује да Божје опроштење не укида нужно и све последице греха? Зашто је то тако важна истина коју треба увек имати на уму?
2. Дрво познања добра и зла било је непријатељско „зачарано тло“ за Адама и Еву. На које врсте „зачараног тла“ смо и ми понекад у искушењу да ступимо?
3. Сотона покушава да наведе Божји народ да поверује како су „Христови захтеви мање строги него што се некад веровало, и да ће прилагођавањем свету извршити већи утицај на световне људе.“ – Ellen G. White, *Testimonies to Ministers and Gospel Workers*, р. 474. Шта би требало да предузмемо како не бисмо упали у ту вешто постављену замку?

РАЗУМЕВАЊЕ ЉУДСКЕ ПРИРОДЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 1,24-27; 1. Мојсијева 2,7.19; Матеј 10,28; Проповедник 12,1-7; 1. О царевима 2,10; 1. О царевима 22,40.

Текстови за памћење: „А створи Господ Бог човјека од праха земаљскога, и дуну му у нос дух животни; и поста човјек душа жива“ (1. Мојсијева 2,7).

Напетост између Божје речи: „Умријеш“ (1. Мојсијева 2,16.17), и сотониног противречног обећања: „Нећете ви умријети“ (1. Мојсијева 3,4), није била ограничена само на Едемски врт. То је нешто што је одјекнуло кроз историју.

Многи се труде да сотонине речи ускладе са Божјим. По њима, опомена „Умријеш“ односи се само на пропадљиво физичко тело, док обећање „Нећете ви умријети“ представља алузију на бесмртну душу или бесмртни дух.

Али тај приступ је неодржив. На пример, могу ли се противречне речи Бога и сотоне ускладити? Да ли постоји нематеријална душа или дух који у свесном стању преживљава физичку смрт? Има много филозофских па чак и научних покушаја да се на та питања одговори. Међутим, као хришћани који своју веру темеље на Библији, морамо бити свесни да нас свемогући Бог, Онај који нас је створио, такође и савршено познаје (видети Псалми 139). Према томе, само у Светом писму, Његовој Речи упућеној нама, можемо наћи одговоре на та кључна питања.

Ове седмице размотрићемо како Стари завет дефинише људску природу и стање мртвих.

„ДУША ЖИВА“

Прочитајте текстове 1. Мојсијева 1,24-27 и 1. Мојсијева 2,7-19. Које сличности и разлике видите у начину на који је Бог стварао животиње и људе? Шта нам текст 1. Мојсијева 2,7 говори о људској природи?

Извештај из 1. Мојсијево открива да је шестог дана седмице стварања Господ Бог довео у постојање копнене животиње и први људски пар (1. Мојсијева 1,24-27). Ту се каже да Он „створи од земље све звијери пољске и све птице небеске“ (1. Мојсијева 2,19). Такође је створио „човјека од праха земаљскога“ (1. Мојсијева 2,7).

Мада су и животиње и човек настали „од земље“, стварање човека разликовало се од стварања животиња на два основна начина. Прво, Бог је човека обликовао физички, а онда „дуну му у нос дух животни; и поста човјек душа жива“ (1. Мојсијева 2,7). Он је био физичка твар пре него што је постао живо биће. Друго, Бог је створио људе као мушко и женско према Божјем „лику и подобију“ (1. Мојсијева 1,26.27).

Стих 1. Мојсијева 2,7 објашњава да је удисање „духа животног“ у његово физичко тело, преобразило Адама у „душу живу“ (јеврејски: *Nephesh chayyah*). То значи да нико од нас нема душу која може да постоји изван тела. Заправо, свако од нас је живо биће или жива душа. Тврдња да је та „душа“ неки свесни ентитет који може да постоји одвојено од људског тела је паганска, небиблијска идеја. Разумевање праве природе људских бића спречава нас да прихватимо популарно веровање о нематеријалној души и све те опасне заблуде које се на њему заснивају.

Ниједан део људског бића не може да постоји у свесном стању независно од личности као целине. Бог нас је створио на диван и чудесан начин, и не би требало да мудрујемо изван онога што Свето писмо каже о том питању. Заправо, не само да је природа живота тајна (научници још увек не могу да се сложе око тога шта заправо значи то да је нешто живо), још тајанственија је природа свести. Како нешто мање од килограм и по материјалног ткива (хелија и хемијских једињења) у нашој глави – мозак – може да садржи и производи нешто нематеријално као што су мисли и осећања? Они који то проучавају признају да ми то заиста не знамо.

Какво је чудо живот! Зашто би требало да уживамо у том дару – не само живота, већ и вечног живота, који је још веће чудо?

„КОЈА ДУША ЗГРИЈЕШИ ОНА ЋЕ ПОГИНУТИ“

Прочитајте текстове Језекиљ 18,4.20 и Матеј 10,28. Како нам ти стихови помажу да разумемо природу људске душе?

Људски живот на овом грешном свету је крхак и пролазан (Исаија 40,1-8). Ништа што је заражено грехом не може бити вечно по природи. „Зато као што кроз једнога човјека дође на свијет гријех, и кроз гријех смрт... тако смрт уђе у све људе, јер сви сагријешеше“ (Римљанима 5,12). Смрт је природна последица греха, што погађа свеукупан живот на овом свету.

С тим у вези, постоје два важна библијска схватања. Једно је да и људи и животиње умиру. Као што је цар Соломон приметио: „Јер што бива синовима људским то бива и стоци, једнако им бива; како гине она тако гину и они, и сви имају исти дух; и човјек ништа није бољи од стоке... Све иде на једно мјесто; све је од праха и све се враћа у прах“ (Проповедник 3,19.20).

Друго схватање је да физичка смрт неке особе подразумева претанак њеног постојања као живе душе (јеврејски: *nephesh*). У тексту 1. Мојсијева 2,16.17, Бог опомиње Адама и Еву да ће умрети ако икада буду згрешили једући плод са дрвета познања добра и зла.

Понављајући ту опомену, Господ наглашава своју мисао у стиховима Језекиљ 18,4 и Језекиљ 18,20: „Која душа згријеша она ће погинути.“ Та изјава има две главне импликације. Једна је да смо сви, будући да су сви људи грешници, изложени неизбежном процесу старења и умирања (Римљанима 3,9-18.23). Друга је да библијски концепт негира популарно схватање о наводној природној бесмртности душе. Ако је душа бесмртна и живи на другом нивоу реалности након смрти, онда ми и не умиремо заиста, зар не?

Насупрот томе, библијско решење за проблем смрти није бестелесна душа која се сели у Рај, чистиштиште, или чак пакао. Право решење је коначно васкрсење оних који су умрли у Христу. Као што је Исус изјавио у својој проповеди о Хлебу живота, „сваки који види сина и вјерује га има живот вјечни; и ја ћу га васкрснути у пошљедњи дан“ (Јован 6,40).

Зашто је сигурност у Други долазак, који је потврђен Христовим првим доласком (јер, уосталом, од какве би користи био Христов први долазак кад не би било Другог?), од тако пресудне важности за све у шта ми верујемо? Какву бисмо наду опште имали без обећања о Његовом повратку?

„ДУХ СЕ ВРАТИ К БОГУ“

Прочитајте текстове 1. Мојсијева 2,7 и Проповедник 12,1-7. Какву супротност запажете у та два библијска текста? Како нам они помажу да боље разумемо људско стање након смрти? Видети такође 1. Мојсијева 7,22.

Као што смо већ видели, Библија учи да је људско биће душа (1. Мојсијева 2,7), и да душа престаје да постоји када тело умре (Језекиљ 18,4.20).

Али шта је са „духом“? Зар он не остаје свестан након смрти тела? Многи хришћани верују у то, и чак покушавају да оправдају то схватање наводећи текст Проповедник 12,7, који гласи: „И врати се прах у земљу, како је био, а дух се врати к Богу, који га је дао.“ Међутим, ту се не тврди да дух умрлих остаје свестан у Божјем присуству.

Текст Проповедник 12,1-7, заправо, врло драматичним изразима описује процес старења, који се завршава смрћу. Стих 7 говори о смрти као процесу који је супротан стварању, описаном у тексту 1. Мојсијева 2,7. Као што смо већ навели, шестог дана седмице Стварања „створи Господ Бог човјека од праха земаљскога, и дуну му у нос дух животни; и поста човјек душа жива“ (1. Мојсијева 2,7). Али сада нам текст Проповедник 12,7 каже да се прах „врати... у земљу, како је био, а дух се врати к Богу, који га је дао“. Дакле, дах живота који је Бог дунуо у Адамове ноздрве, и који Он исто тако даје свим људима, враћа се Богу, или, другим речима, једноставно престаје да струји кроз наше ноздрве.

Требало би имати на уму да текст Проповедник 12,7 описује процес умирања свих људи, не правећи разлику између праведних и неправедних. Ако наводни духови свих умрлих преживљавају у свесном стању у Божјем присуству, да ли су онда и духови злих са Богом? Та замисао није у складу са свеукупним учењем Светог писма. Будући да исти процес умирања погађа и људе и животиње (Проповедник 3,19.20), смрт није ништа друго до престанак постојања живих бића. Као што је псалмиста то изразио: „Одвратиш лице своје, жалосте се; узмеш им дух, гину, и у прах свој повраћају се“ (Псалми 104,29).

Често кажемо да је смрт само део живота. Зашто је то суштински погрешно? Смрт је супротност животу, непријатељ живота. Каква велика нада се, према томе, налази у следећем стиху: „А пошљедњи ће се непријатељ укинути смрт“ (1. Коринћанима 15,26)?

„МРТВИ НЕ ЗНАЈУ НИШТА“

Прочитајте следеће текстове: Јов 3,11-13; Псалми 115,17; Псалми 146,4 и Проповедник 9,5.10. Шта можемо из њих научити о стању људских бића након смрти?

Неки библијски коментатори тврде да се ти текстови (Јов 3,11-13; Псалми 115,17; Псалми 146,4; Проповедник 9,5.10), писани поетским језиком, не могу користити за дефинисање човековог стања након смрти. Тачно је да поезија понекад може бити двосмислена, и да се лако може погрешно схватити, али то није случај кад је реч о овим стиховима. Њихов језик је јасан, и њихови концепти су у потпуном складу са свим старозаветним учењима на ту тему.

Прво, у 3. поглављу Књиге о Јову патријарх проклиње сопствено рођење због свих страдања која су га задесила. (Ко није у најстрашнијим тренуцима пожелео да се уопште није ни родио?) Да је умро приликом рођења, размишља он, остао би да спава и мирује (Јов 3,11.13).

Псалам 115 описује место на ком се чувају мртви као место тишине, јер мртви не хвале Господа (Псалми 115,17). То не звучи баш као да су мртви, верни (и захвални) мртви, на небу и да обожавају Бога.

Према 146. Псалму, менталне активности појединца престају са смрћу: „Изиђе из њега дух, и врати се у земљу своју: тај дан пропадну све помисли његове“ (Псалми 146,4). То је савршен библијски опис онога што се дешава приликом смрти.

А текст Проповедник 9 додаје да „мртви не знају ништа“, и да у гробу „нема рада ни мишљења ни знања ни мудрости“ (Проповедник 9,5.10). Те изјаве потврђују библијско учење да се мртви налазе у бесвесном стању.

Међутим, то библијско учење о бесвесном стању мртвих не би требало да изазива никакву панику код хришћана. Пре свега, никакав пакао који вечно гори, нити привремено чистилиште не чекају оне који умиру без спасења. Друго, дивна награда чека оне који умиру у Христу. Није ни чудо што „за верника смрт не значи много... За хришћанина смрт је само сан, тренутак тишине и таме. Живот је сакривен са Христом у Богу и 'кад се јави Христос, живот ваш, онда ћете се и ви с Њиме јавити у слави' (Јован 8,51.52; Колошанима 3,4).“ – Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 787 (оригинал).

Размишљајте о онима који умиру у Христу. Они склапају очи приликом смрти и, без обзира да ли ће у гробу провести 1500 година или 5 месеци, њима је свеједно. Следеће чега ће постати свесни је Христов повратак. Зашто би онда могло да се каже да је, у извесном смислу, мртвима боље него нама живима?

ПОЧИВАЊЕ СА ПРЕЦИМА

Прочитајте следеће текстове: 1. Мојсијева 25,8; 2. Самуилова 7,12; 1. О царевима 2,10 и 1. О царевима 22,40. Чиме ти текстови доприносе вашем схватању смрти?

Стари завет на различите начине изражава идеје о смрти и сахрањивању. Једна од њих је придруживање својим прецима. На пример, за Аврама се каже: „И онемоћав умрије... у доброј старости, сит живота, и би прибран к роду својему“ (1. Мојсијева 25,8). За Арона и Мојсија такође се каже да су се „прибрали“ „к роду својему“ (5. Мојсијева 32,50).

Чему нас чињеница да су и добри и лоши цареви одлазили на исто место учи о природи смрти? (2. О царевима 24,6; 2. Дневника 32,33).

Други начин на који се смрт описивала јесте тврдња да неко почива са својим прецима. У вези са смрћу цара Давида, Библија каже: „Почину Давид код отаца својих, и би погребен у граду Давидову“ (1. О царевима 2,10). Исти израз користи се и за неколицину других јеврејских царева, како верних тако и неверних.

Можемо уочити бар три смислена аспекта почивања са прецима. Један је схватање да ће пре или касније доћи тренутак кад ће нам бити потребно да се одморимо од заморног рада и патњи. Други је схватање да ми нисмо први и једини који ће поћи том немилостазом, јер су наши преци туда већ прошли пре нас. Трећи је схватање да, тиме што смо сахрањени близу њих, нећемо бити сами, и остаћемо заједно чак и током несвесног стања смрти. То можда нема много смисла у неким данашњим индивидуалистичким културама, али је пуно значило у древним временима.

Они који умиру у Христу могу бити сахрањени поред својих најмилијих, али и поред тога, међу њима нема никакве комуникације. Они ће остати несвесни до оног славног дана када ће се пробудити из свог дубоког сна да би се поново придружили својим милима и драгима који су умрли у Христу.

Замислите како би то изгледало када би мртви заиста били свесни и када би могли да виде какав је живот овде доле, готову за њихове најмилије, који често ужасно пате након њихове смрти. Зашто би онда истина да мртви спавају требало да буде тако утешна за живе?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Велика борба* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Прва велика превара“, стр. 531-550 (оригинал).

Ако сте икад имали операцију и ако сте били подвргнути општој анестезији, можда имате бледу представу о томе како мора да изгледа смрт. Али чак и тада, док сте под анестезијом, ваш мозак још увек функционише. А замислите како је мртвима, када сва мождана активност потпуно престане. Оно што ће доживети приликом смрти је, дакле, да ће склопити очи, а онда, у случају сваког умрлог који је икад живео, следеће чега ће постати свестан биће или Исусов други долазак, или Његов повратак након Миленијума (видети Откривење 20,7-15). До тог тренутка, сви мртви, праведни и зли, почиваће, најзглед, само трен. Нама живима чини се да смрт траје дуго. Живима то делује тако, али за мртве то је само трен.

„Када би заиста било истина да душе свих људи у часу смрти прелазе право на Небо, тада бисмо свакако радије желели смрт него ли да останемо у животу. Многи су оваквим веровањем били наведени да учине крај свом постојању. Када би их закупиле невоље, тешкоће и разочарања, изгледало им је лако да прекину танку нит живота и вину се право у славу вечнога света.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 539 (оригинал).

„Нигде у Светом писму не постоји текст који говори да праведници одлазе да приме награду или да безаконици, приликом смрти, добијају своју казну. Ни патријарси ни пророци нису оставили никакво такво уверавање. Христос и Његови апостоли то нису наговестили. Библија јасно тврди да мртви, непосредно након смрти, не иду на Небо. Она их представља као бића која спавају до васкрсења.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 549, 550.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Како нас библијско схватање људског бића као целине – које остаје свесно само као неподељена личност – помаже да боље разумемо природу смрти?
2. Теорија о природној бесмртности душе, са својим безбројним огранцима, освојила је читав свет. Зашто је онда наше учење о стању мртвих од тако пресудне важности? Зашто чак и међу хришћанима наилазимо на тако снажно противљење нечему што је заправо дивно учење?
3. Како би разумевање стања мртвих требало да нас заштити од нечега што би могло да се „појави“ пред нашим очима? Односно, зашто не можемо увек веровати ономе што видимо, поготову ако видимо, или мислимо да видимо, дух неког мртвог рођака, као што неки тврде да су видели?

СТАРОЗАВЕТНА НАДА

Текстови за проучавање у току седмице: Јов 19,25-27; 1. Тимо-тију 6,16; Псалми 49; Псалми 71; Исаија 26,14,19; Данило 12.

Текстови за памћење: „Вјером приведе Авраам Исака кад би кушан, и јединороднога приношаше, пошто бјеше примио обећање... Помисливши да је Бог кадар и из мртвијех васкрснути; зато га и узе за прилику“ (Јеврејима 11,17,19).

Старозаветна нада није утемељена на грчким идејама о урођеној бесмртности душе, већ на библијском учењу о коначном васкрсењу мртвих.

Али како би људско тело које више не постоји, које је кремацијом претворено у пепео, или уништено на неки други начин, могло да буде враћено у живот? Како би неко ко је преминуо можда стотинама или хиљадама година раније могао да обнови свој идентитет?

Та питања нас наводе да размишљамо о тајни живота. Ми смо живи и уживамо у животу који нам Бог милостиво дарује сваког дана. Мада смо далеко од тога да разумемо натприродно порекло живота, знамо да је Бог у почетку, силом своје Речи, довео живот у постојање из неживе материје (1. Мојсијева 1; Псалми 33,6,9). Дакле, ако је Бог био у стању да у почетку створи живот на земљи ни из чега (латински: ex *nihilo*), зашто бисмо сумњали у Његову способност да обнови људски живот и његов првобитни идентитет?

Ове седмице размишљаћемо о томе како се појам коначног васкрсења развијао у старозаветна времена, с посебним освртом на изјаве Јова, неких псалмиста, и пророка Исаије и Данила.

„ВИДЕЋУ БОГА“

Прочитајте текст Јов 19,25-27 и упоредите га са текстовима Јован 1,18 и 1. Тимотију 6,16. Када и под којим околностима је Јов очекивао да ће „видети Бога“?

Живот није фер. То се посебно види у случајевима кад „добри“ страдају а „неправедни“ напредују (видети Псалми 73,12-17; Малахија 3,14-18). На пример, Јов је био „добар и праведан, и бојаше се Бога, и уклањаше се ода зла“ (Јов 1,1). И поред тога, Бог је допустио сотони да га мучи на више ужасних начина. На физичком плану, његово тело је било нападнуто тешком болешћу (Јов 2,1-8). У материјалном смислу, изгубио је велики део своје стоке и поседа (Јов 1,13-17). Унутар домаћинства, изгубио је слуге, па чак и властиту децу (Јов 1,16.18). А на емотивном плану, био је окружен пријатељима који су га оптуживали да је непокајани грешник који заслужује све што га је снашло (Јов 4,1-5,27; Јов 8,1-22; Јов 11,1-20, итд.). Чак је и његова жена рекла: „Хоћеш ли се још држати добротe своје? Благослови Бога, па умри!“ (Јов 2,9).

Јов није био свестан да се нашао у епицентру велике космичке борбе између Бога и сотоне. Тешко погођен тим ударцима, проклео је дан свог рођења и пожелео да се уопште није ни родио (Јов 3,1-26). Па ипак, његова безусловна верност Богу огледа се у следећим речима: „Где, да ме и убије, опет ћу се уздати у њ“ (Јов 13,15). Чак и док је помишљао да се његовом животу ближи крај, држао се уверења да смрт неће имати последњу реч. Са снажним убеђењем, изјавио је да ће, чак и ако умре, његов Искупитељ једног дана устати, и да ће он, Јов лично, у свом телу видети Бога (Јов 19,25-27). „То је јасан увид у васкрсење.“ – *The SDA Bible Commentary*, vol. 3, p. 549.

Каква сјајна нада усред такве трагедије! Окружен болешћу и патњом, економском пропашћу, друштвеном осудом, и емотивним сломом, Јов је још увек могао да ишчекује дан када ће устати из мртвих и угледати свог вољеног Искупитеља. Заправо, Јовова тврдња о васкрсењу била је надахнута истим уверењем које је Марта вековима касније саопштила Исусу: „Знам да ће (Лазар) устати о васкрсенију, у пошљедњи дан“ (Јован 11,24). Јов је, као и Марта, морао да се држи тог обећања вером, мада ће, за разлику од Јова, Марти ускоро бити пружен моћан искуствени доказ у прилог њеном веровању.

Како можемо научити да се уздамо у Бога чак и усред грубих животних неправди?

ИЗБАВЉЕНИ ОД СИЛЕ ГРОБА

Прочитајте текст Псалми 49. Шта је навело псалмисту да буде тако сигуран у своје коначно васкрсење (Псалми 49,15) на супрот онима који су умрли без те сигурности (Псалми 49,6-14)?

Псалам 49 говори о лажној сигурности безумних, „који се уздате у силу своју, и хвалите се великијем богатством својим“ (Псалми 49,6), који „именима својим зову земље“ (Псалми 49,11), и који живе само да би угађали себи (Псалми 49,18). Они поступају као да ће њихове куће и њихова сопствена слава трајати заувек (Псалми 49,11.17).

Али безумни заборављају да њихова част пролази и да умиру исто као и животиње (Псалми 49,12). „Али ће их као овце затворити у пакао, смрт ће им бити пастир; и ујутру ходиће по њима праведници, и облик њихов збрисаће пакао раставивши их с насељем“ (Псалми 49,14).

Као што је Јов вековима раније изјавио: „Го сам изашао из утробе матере своје, го ћу се и вратити онамо“ (Јов 1,21; 1. Тимотију 6,7). Псалмиста указује да и мудар и луд умиру, остављајући „другима имање своје“ (Псалми 49,10).

Па ипак, између њих постоји потпуна супротност. С једне стране су безумници који умиру, мада покушавају да пронађу сигурност у својим пролазним поседима и достигнућима. Насупрот њима, мудри гледају даље од људске саге и тамнице гроба, у славну награду коју је Бог за њих сачувао (1. Петрова 1,4). Имајући то у виду, псалмиста је могао с поуздањем да каже: „Али ће Бог душу моју избавити из руку паклених; јер ме он прима“ (Псалми 49,15).

У складу са старозаветном надом, та изјава не указује да ће душа псалмисте у тренутку његове смрти одмах одлетети на небо. Он једноставно каже да неће остати у гробу заувек. Доћи ће време када ће га Бог избавити од смрти и повести на небо.

Тако је још једном приказана извесност будућег васкрсења, што доноси наду, сигурност и смисао овом садашњем постојању. Дакле, мудри ће добити далеко славнију и трајнију награду од оне коју би безумни могао себи да прибави током овог кратког живота.

На које начине можемо сагледати лудост оних који се уздају у сопствено богатство и достигнућа? Како нас поглед на крст може заштитити да не направимо исту грешку?

„ИЗ БЕЗДАНА ЗЕМАЉСКИХ“

Прочитајте текст Псалми 71. На шта Давид мисли кад каже да га је Бог „из бездана... земаљских опет извадио“ (Псалми 71,20)?

У 49. Псалму налазимо дирљив израз наде у васкрсење, наспрот лажној сигурности безумника који се узда у своје богатство. У 71. Псалму, Давид тражи сигурност и наду у Богу, док је окружен непријатељима и онима који износе лажне оптужбе, тврдећи да га је Бог напустио (Псалми 71,10.11).

Усред својих невоља, Давид налази утеху и сигурност у подсећању на то како се Бог старао о њему у прошлости. Прво, он увиђа да га је Бог подржавао од рођења, и да га је чак извадио из мајчине утробе (Псалми 71,6). Затим, признаје да га је Бог учио од младости (Псалми 71,17).

Сигуран да је Бог његова стена и тврђава, Давид Му се моли: „Буди ми град гдје бих свагда долазио да живим“ (Псалми 71,3). „Немој ме одбацити под старост, кад ме издаје снага моја, немој ме оставити“ (Псалми 71,9). „Боже! Не буди далеко од мене; Боже мој! похитај ми у помоћ!“ (Псалми 71,12). А онда Давид додаје: „Колико си ме пута бацао у велике и љуте невоље, пак си ме опет оставио међу живима и из бездана ме земаљских опет извадио“ (Псалми 71,20).

Израз „из бездана земаљских“ може се разумети дословно као алузија на будуће физичко васкрсење псалмисте. Међутим, рекло би се да контекст пре указује на метафорички опис стања Давидове дубоке депресије, у ком се он осећа као да га је земља прогутала (упоредити са стиховима: Псалми 88,6 и Псалми 130,1). Дакле, могло би се рећи да је „то првенствено фигуративан говор, али упућује и на физичко васкрсење“. – *Andrews Study Bible*, р. 726, note on Ps. 71:20.

На крају, без обзира на ситуацију, важно је схватити да је Бог ту, да Му је стало до нас, и да ми, уосталом, не полагамо наду у овај, већ у живот који ће доћи – вечни живот који имамо у Исусу након васкрсења, до ког ће доћи приликом Његовог повратка.

Сви понекад пролазимо кроз тренутке страшног обесхрабрења. Како нам, ипак, усредсређеност на Господње присуство у прошлости, може помоћи да напредујемо у вери и уздању у тренуцима кад нам се чини да је Он далеко?

„ОЖИВЈЕЋЕ МРТВИ ТВОЈИ“

Прочитајте текст Исаија 26,14.19. Каква супротност постоји између оних који ће умрети заувек (Исаија 26,14; видети такође Малахија 4,1) и оних који ће примити вечни живот (Исаија 26,19)?

Књига пророка Исаије истиче велики контраст између Божјег величанства и наше људске крхкости (видети Исаија 40). Док смо ми као трава која се суши и цвет који вене, Божја реч остаје заувек (Исаија 40,6-8). Међутим, упркос нашој грешности, Божја спасоносна благодат доступна је свим људима и постаје делотворна чак и међу незнабошцима који прихвате Његов завет и држе Суботу (Исаија 56).

У Књизи пророка Исаије нада у васкрсење значајно је проширена. Док су претходне библијске алузије на васкрсење биле изложене више из личне перспективе (Јов 19,25-27; Псалми 49,15; Псалми 71,20), пророк Исаија говори о васкрсењу као нечему што обухвата и њега самог и целу заветну заједницу верника (Исаија 26,19).

У 26. поглављу Исаија пореди различите судбине злих и праведних. С једне стране, зли ће остати мртви, и никад више неће оживети, нарочито после „друге смрти“ (Откривење 21,8). Биће потпуно уништени и свака успомена на њих биће заувек изгубљена (Исаија 26,14). Тај стих наглашава да нема душа које преживљавају нити духова који остају живи након смрти. Говорећи о коначном уништењу злих, до ког долази касније, Господ на другом месту изјављује да ће зли потпуно изгорети, и да им неће остати „ни коријена ни гране“ (Малахија 4,1).

С друге стране, праведни мртви устаће из гроба како би примили своју блажену награду. У 25. поглављу пророк наглашава да ће Господ Бог „уништити смрт заувек“ и „утрти сузе са сваког лица“ (Исаија 25,8). У 26. поглављу налазимо следеће речи: „Оживјеће мртви твоји, и моје ће мртво тијело устати. Пробудите се, и пјевајте који станујете у праху; јер је твоја роса роса на трави, и земља ће изметнути мртваце“ (Исаија 26,19). Сви васкрсли праведници уживаће у радосној гозби коју ће Господ припремити за све људе (Исаија 25,6). Приликом коначног васкрсења, састаће се праведни из свих векова, укључујући и ваше најмилије који су већ умрли у Христу.

Замислите да немате никакву наду, никакву сигурност, никакав разлог да помислите да је смрт ишта друго до коначан крај за нас. А онда, што је још горе, свако ко нас је икад познавао отићи ће, и ускоро ће изгледати као да нисмо ни постојали, као да наш живот није значајно ништа. Колико се таква судбина разликује од наде коју имамо?

ОНИ КОЈИ СПАВАЈУ У ПРАХУ

Као што ћемо видети, Нови завет много говори о васкрсењу мртвих, а као што смо већ видели, појам васкрсења мртвих јавља се и у Старом завету. Ти људи, у старозаветно време, имали су, као и ми, наду у коначно васкрсење. Марта, која је живела у Исусово време, већ је имала ту наду (Јован 11,24). Нема сумње да су Јевреји већ тада поседовали неко знање о васкрсењу до ког ће доћи у последње дане, мада нису сви у то веровали. (Видети Дела 23,8.)

Прочитајте текст Данило 12. Какву наду у васкрсење налазимо ту, у списима тог великог пророка?

У стиху Данило 12,1 помиње се Михаило, „велики кнез“, чији се идентитет увелико оспорава. Будући да се свака велика визија у Књизи пророка Данила завршава појавом Христа и Његовог царства, исто би требало да важи и у случају овог конкретног стиха. У Књизи пророка Данила налазимо алузије на исто божанско Биће, описано као „поглавар тој војсци“ (Данило 8,11), „кнез над кнезовима“ (Данило 8,25), „помазаник војвода“ (Данило 9,25), и коначно као „Михаило велики кнез“ (Данило 12,1). Према томе, и ми би у том Михаилу требало да препознамо Христа.

Сви старозаветни текстови које смо досад разматрали (Јов 19,25-27; Псалми 49,15; Псалми 71,20; Исаија 26,19) говоре о васкрсењу праведних. Једино Данило 12 помиње васкрсење праведних и неправедних. Кад Михаило устане, „много онијех који спавају у праху земаљском пробудиће се, једни на живот вјечни а други на срамоту и пријекор вјечни“ (Данило 12,2).

Многи сматрају да тај стих говори о посебном васкрсењу појединих људи, верних и неверних, приликом Христовог повратка.

„Грбови се отварају, и многи од оних што спавају у праху земаљском пробудиће се, једни на живот вечни, а други на срамоту и прекор вечни“ (Данило 12,2). Сви који су умрли верујући у вест трећег анђела устају прослављени из гробова да чују Божји завет мира са онима који су држали Његов закон. 'И они који Га прободоше' (Откривење 1,7), они који су се ругали Христовим самртним мукама и исмевали Га, најбезобзирнији противници Његове истине и Његовог народа, устају да Га виде у свој Његовој слави, да гледају како они који су били верни и послушни примају част.“ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 637 (оригинал).

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Историја пророка и царева* од Елен Г. Вајт, прочитајте поглавље под насловом „Виђења о будућој слави“, стр. 722-733 (оригинал).

Модерна наука учи да се сва материја састоји од атома, који су и сами састављени од две врсте мањих честица, кваркова и лептона, за које се сматра да су градивни блокови целокупне физичке реалности. Ако се, дакле, у сржи физичког света налазе кваркови и лептони, зар не би Бог, који није само створио овај свет, већ га и одржава, могао једноставно да преуреди кваркове и лептоне кад дође тренутак да нас васкрсне? Ругајући се васкрсењу, атеиста Берtrand Расел поставио је питање шта се дешава са онима које поједу ханибали, јер се њихово тело онда уграђује у тело ханибала – и ко онда шта добија приликом васкрсења? Али претпоставимо да Господ једноставно узме кваркове и лептоне, најситније градивне блокове живота, одакле год, и онда нас од њих, на основу информација које поседује о сваком од нас, поново састави? Нису му неопходни наши кваркови и лептони, може да употреби било које. Или би могао својом речју једноставно да створи нове кваркове и лептоне, и почне од њих. Како год то да учини, Бог који је створио свемир може поново да нас створи, што је и обећао да ће учинити приликом васкрсења мртвих.

„Животодавац ће своје купљено власништво призвати у првом васкрсењу, а до тог победоносног часа, кад се огласи последња труба, и када огромна војска крене у вечну победу, сваки уснули светац биће чуван и заштићен као вредни драгуљ који Бог познаје по имену. Захваљујући Спаситељевој сили, која је за живота обитавала у њима, и томе што су били заједничари божанске природе, они ће бити подигнути из мртвих.“ – Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 4, p. 1143.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Процењује се да постоји 2 трилиона (хиљаду милијарди) галаксија, од којих се свака састоји од милијарди и милијарди звезда. А неке од тих звезда имају планете које око њих круже, као што планете нашег сунчевог система круже око сунца. Е сад, замислите невероватну моћ Бога који није само створио све те звезде, већ их и одржава, и зна сваку по имену (Псалми 147,4). Мада та задивљујућа чињеница не доказује да тај исти Бог може и хоће да подиже мртве, како нам она ипак открива невероватну силу коју Он поседује, и показује, ван сваке сумње, да нешто као што је васкрсење нипошто није ван Његове моћи?
2. Текст Јеврејима 11 наглашава верност и очекивања многих такозваних „хероја вере“ из древних времена. Како то поглавље може да обогати наше разумевање наде коју су старозаветне личности имале, чак и пре Исусовог васкрсења?

СЛУЧАЈЕВИ ВАСКРСЕЊА ПРЕ КРСТА

Текстови за проучавање у току седмице: Јуда 1,9; Лука 9,28-36; 1. О царевима 17,8-24; Лука 7,11-17; Марко 5,35-43; Јован 11,1-44.

Текстови за памћење: „А Исус јој рече: ја сам васкрсеније и живот; који вјерује мене ако и умре живљеће. И ниједан који живи и вјерује мене неће умријети вавијек. Вјерујеш ли ово?“ (Јован 11,25.26).

Старозаветни текстови у вези са васкрсењем које смо досад разматрали углавном су се заснивали на личним очекивањима (Јов 19,25-27; Јеврејима 11,17-19; Псалми 49,15; Псалми 71,20) и обећањима за будућност (Данило 12,1.2.13). Међутим, постоје такође надахнути извештаји о случајевима у којима су људи заиста били подигнути из мртвих.

Прво васкрсење било је Мојсијево (Јуда 1,9; Лука 9,28-36). Током израелске монархије, син удовице из Сарепте (1. О царевима 17,8-24) и Сунамкин син (2. О царевима 4,18-37) такође су васкрснути. Христос, док је боравио овде у телу, васкрсао је сина удовице из Наина (Лука 7,11-17), Јаирову ћерку (Лука 8,40-56), а онда и Лазара (Јован 11). Осим Мојсија, сви ти људи су подигнути као смртници који ће у своје време поново умрети. Ти случајеви такође потврђују библијско учење о бесвесном стању мртвих (Јов 3,11-13; Псалми 115,17; Псалми 146,4; Проповедник 9,5.10). Ни у једном од тих извештаја, нити у било ком другом библијском наративу о васкрсењу не помиње се наводно искуство загробног живота.

Ове седмице размишљаћемо поближе о случајевима васкрсења пре смрти и васкрсења самог Христа.

ВАСКРСЕЊЕ МОЈСИЈА

Прочитајте текстове Јуда 1,9 и Лука 9,28-36. Које доказе о физичком васкрсењу Мојсија налазите у тим стиховима?

Према тврдњама неких грчких црквених отаца из Александрије, приликом Мојсијеве смрти могла су се видети два Мојсија: један жив у духу, други мртав у телу; један се Мојсије уздизао на небо са анђелима, други је сахрањен у земљи. (Видети: Origen, *Homilies on Joshua* 2.1; Clement of Alexandria, *Stromata* 6.15.) То разликовање између уздизања душе и сахрањивања тела може имати смисла за оне који верују у грчки концепт бесмртне душе, али тако нешто не налазимо у Библији. Текст Јуда 1,9 потврђује библијско учење, јер се ту препирка води „за Мојсијево тијело“, а не за неку наводно преживелу душу.

Текст 5. Мојсијева 34,5-7 каже нам да је Мојсије умро у старости од 120 година, и Господ га је сахранио на скривеном месту, у једној долини у Моаву. Али Мојсије није остао дуго у гробу. „Сам Христос, заједно са анђелима који су сахранили Мојсија, сишао је с Неба да позове заспалог слугу... Христос се спремао да први пут у историји врати живот умрломе. Када се Кнез живота, уз пратњу блиставих бића, приближио Мојсијевом гробу, сотона се уплашио за своју власт... Христос се није упустио у расправу са сотоном... Све /је/ препустио Оцу, говорећи: 'Господ нека ти запрети!' (Јуда 1,9)... Васкрсење је постало извесно, једном за свагда. Сотона је остао без плена; умрли праведници поново ће оживети.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 478, 479 (оригинал).

Јасан доказ о Мојсијевом васкрсењу налазимо на гори преображења. Ту се Мојсије појавио заједно са пророком Илијом, који се вазнео на небо не видевши смрти (2. О царевима 2,1-11). Мојсије и Илија су чак разговарали са Исусом (видети Лука 9,28-36). „И гле, два човјека говораху с њим, који бијаху Мојсије и Илија. Показаше се у слави, и говораху о изласку његову који му је требало свршити у Јерусалиму“ (Лука 9,30.31). Појављивање Мојсија, као доказ Христове предстојеће победе над грехом и смрћу, описано је ту изразима који се не могу погрешно схватити. Били су то Мојсије и Илија, а не њихови „духови“ (уосталом, Илија није умро), који су се ту појавили пред Исусом.

Мојсију није било допуштено да уђе у овоземаљски Ханан (5. Мојсијева 34,1-4), али је пренет у небески Ханан. Шта нам то говори о Богу „који може још изобилније све чинити што иштемо или мислимо, по сили која чини у нама“ (Ефесцима 3,20)?

ДВА СТАРОЗАВЕТНА СЛУЧАЈА

Прочитајте следеће текстове: 1. О царевима 17,8-24 и 2. О царевима 4,18-37. Које сличности и разлике запажете између та два васкрсења?

У Јеврејима 11, читамо да вером „жене примише своје мртве из васкрсенија“ (Јеврејима 11,35). То је био случај са два васкрсења која ћемо изнети у данашњем проучавању.

Прво од њих (видети 1. О царевима 17,8-24) догодило се током великог отпада у Израелу, до чега је дошло под утицајем цара Ахава и његове паганске жене Језавеље. Док је озбиљна суша пустошила земљу, Бог је заповедио Илији да оде у Сарепту, град изван Израела. Он је ту срео сиромашну феничанску удовицу, која се спремала да скува последњи оскудан оброк за себе и свог сина, пре него што обоје умру од глади. Али њихови животи су поштеђени захваљујући чуду са брашном и уљем, који нису потрошени док се суша није завршила. Нешто касније, њен син се разболео и умро. Очајна, мајка је преклињала Илију, који је завапио Господу. „И Господ услиши глас Илијин, те се поврати у дијете душа његова, и оживје“ (1. О царевима 17,22).

Друго васкрсење (видети 2. О царевима 4,18-37) одиграло се у Сунаму, сеоцету јужно од горе Гелвује. Јелисије је помогао једној сиромашној удовици да отплати своје дугове уз помоћ чуда са уљем којим је напуњено много судова (2. О царевима 4,1-7). Касније, у Сунаму, упознао је богату удату жену која није имала деце. Пророк јој је рекао да ће имати сина, и то се догодило управо као што је проречено. Дете је одрастало и било је доброг здравља, али једног дана се изненада разболело и умрло. Сунамка је отишла на гору Кармил и позвала Јелисија да пође с њом да види њеног сина. Јелисије се истрајно молио Господу, и дете је на крају поново оживело.

Те жене су имале различито друштвено залеђе, али исту спасоносну веру. Феничанска удовица је угостила пророка у изузетно тешко време, кад за њега није било безбедног места у Израелу. Сунамка и њен муж саградили су посебну собу, у којој је пророк Јелисије могао да борави док је пролазио кроз њихове крајеве. Када су та два детета умрла, њихове верне мајке обратиле су се тим Божјим пророцима и доживеле радост да своју децу поново виде живу.

То су величанствене приче, али колико на сваки од та два извештаја има других неиспричаних, у којима се ништа тако чудесно није догодило? Како би та тужна чињеница требало да нас научи колико је обећано васкрсење на крају времена суштински важно за нашу веру?

СИН УДОВИЦЕ ИЗ НАИНА

Библија каже да Исус „прође чинећи добро и исцјељујући све које ђаво бјеше надвладао; јер Бог бијаше с њим“ (Дела 10,38). Заиста, сва Еванђеља су пуна извештаја о томе како Исус служи потребитим и напаћеним душама, због чега су многи Јевреји касније поверовали да је Исус био обећани Месија.

„Постојала су многа села у којима се ни из једне куће није чуло уздисање болесних, јер је Он пролазећи кроз њих исцељивао све њихове болеснике. Његов рад доказивао је Његово божанско помазање. Љубав, милост и сажалење откривали су се у сваком делу Његовог живота; Његово срце осећало је нежно сажалење према синовима људским. Да би могао да удовољи човековим потребама, узео је људску природу. Најсиромашнији и најскромнији нису се устезали да Му приђу. Привлачио је чак и малу децу.“ – Елен Г. Вајт, Пут Христу, стр. 11, 12 (оригинал).

Прочитајте текст Лука 7,11-17. Која важна разлика постоји између тог васкрсења и оних које смо размотрили јуче?

Током Његове службе у Галилеји, Исус је лечио болесне и истеривао демоне. Једном приликом, Он и Његови следбеници приближавали су се Наину, кад је погребна поворка прошла кроз капије града. У отвореном ковчегу налазио се син јединац удовице која је неутешно плакала. Пун саосећања према уцвеленој мајци, Исус јој је рекао:

„Не плачи.“ А онда се окренуо према њеном мртвом сину у ковчегу и заповедио му: „Момче! теби говорим, устани.“ Син се вратио у живот и Исус га „даде... матери његовој“ (Лука 7,13-15). Исусово присуство је потпуно променило цели сценарио, и многи који су били сведоци тог чуда знали су не само да се нешто запањујуће догодило, већ и да је неко посебан (звали су га „великим пророком“) био међу њима.

И феничанска удовица (1. О царевима 17,8-24) и Сунамка (2. О царевима 4,18-37) су тражиле помоћ – од Илије односно Јелисија. Али удовица из Наина је помоћ добила, а да је уопште није тражила. То значи да је Богу стало до нас чак и кад нисмо у стању или се осећамо недостојним да Га молимо за помоћ. Исус је видео проблем и позабавио се њим – што је било тако типично за Исуса током целе Његове службе.

Права религија обухвата и бригу о сирочади и удовицама око нас (Јаков 1,27). Мада, очигледно, нећемо моћи да чинимо исту врсту чуда као Исус, шта бисмо ипак могли да учинимо како бисмо помогли онима око нас који пате?

ЈАИРОВА ЋЕРКА

Васкрсење пре смрти и васкрсења самог Исуса нису била ограничена на неку посебну етничку групу или друштвену класу. Мојсије је вероватно био највећи вођа Божјег народа свих времена (5. Мојсијева 34,10-12). Насупрот томе, сиромашна феничанска удовица није чак ни била из Израела (1. О царевима 17,9). Сунамка је била угледна у својој заједници (2. О царевима 4,8). Удовица из Наина је имала само једног сина, од кога је вероватно зависила (Лука 7,12). За разлику од ње, Јаир је био управитељ синагоге, вероватно у Капернауму (Марко 5,22). Без обзира на њихово различито културно залеђе и друштвени статус, сви су они били благословени Божјом животодавном силом.

Прочитајте текст Марко 5,21-24.35-43. **Шта можемо сазнати о смрти на основу Христових речи:** „Дјевојка није умрла, него спава“ (Марко 5,39)?

Јаирова 12-огодишња ћерка лежала је смртно болесна код куће. Зато је он отишао код Исуса и молио Га да пође с њим у његову кућу и своје исцељујуће руке положи на њу. Али, пре него што су тамо стигли, неко је већ донео тужну вест:

„Кћи твоја умрије; шта већ трудиш учитеља?“ (Марко 5,35). Тада је Исус рекао ожалошћеном оцу: „Не бој се, само вјеруј“ (Марко 5,36). И заиста, једино што је тај отац могао да учини било је да се потпуно ослони на Божју интервенцију.

Дошавши у кућу, Исус је рекао онима који су се ту окупили: „Шта сте узаврели те плачете? Дјевојка није умрла, него спава“ (Марко 5,39). А они су Га исмевали, јер (1) знали су да је умрла, и (2) нису схватили право значење Његових речи. „Утешна метафора којом се ‚смрт‘ означава као ‚сан‘ била је изгледа Христов омиљени начин на који је говорио о том искуству (Матеј 9,24; Лука 8,52; видети Јован 11,11-15). Смрт је сан, али веома дубок сан из којег само велики Животодавац може да пробуди човека, јер само Он поседује кључеве гроба (видети Откривење 1,18; упоредити са Јован 3,16; Римљанима 6,23).“ – *The SDA Bible Commentary*, vol. 5, p. 609.

После васкрсења те девојчице, они који су је видели „зачудише се чудом великијем“ (Марко 5,42), што не треба да нас изненади. Јер, за сада, смрт је коначна, апсолутна и наизглед неопозива. Видети тако нешто сопственим очима сигурно је било запањујуће искуство које мења живот.

Исусове речи: „Не бој се, само вјеруј“ (Марко 5,36), значајне су и за нас данас. Како можемо научити да управо то чинимо, чак и у страшним ситуацијама, када и јесте најважније да настави-мо да верујемо?

ЛАЗАР

Прочитајте текст Јован 11,1-44. У ком смислу се Исус „прославио“ Лазаревом болешћу и смрћу (Јован 11,4)?

И ту је Исус опет употребио метафору о сну говорећи о смрти. „Лазар, наш пријатељ, заспа; него идем да га пробудим“ (Јован 11,11). Пошто су неки помислили да Он говори о дословном сну (Јован 11,11-13), Исус је појаснио шта је тиме хтео да каже:

„Лазар умрије“ (Јован 11,12-14). Заправо, кад је Исус стигао у Витанију, Лазар је био мртав већ четири дана. Његов леш је већ трунуо (Јован 11,17.39). Када тело почне да се распада у тој мери да заудара, тада више нема сумње – особа је мртва.

У том смислу, кад је Исус рекао Марти: „Брат ће твој устати“ (Јован 11,23), она је одмах потврдила своје веровање у коначно васкрсење. Али Исус је тада изјавио: „Ја сам васкрсеније и живот; који вјерује мене ако и умре живљеће. И ниједан који живи и вјерује мене неће умријети вајвијек. Вјерујеш ли ово?“ (Јован 11,23-26). А онда је додао: „Ако вјерујеш видјећеш славу Божију“ (Јован 11,40). Марта је поверовала и видела је славу Божју у васкрсењу свог брата.

Библија каже да је живот створен Божјом речју (1. Мојсијева 1,20-30; Псалми 33,6), тако да Његовом речју може бити и обновљен, као у Лазаревом случају. Након кратке молитве, Исус је наложио:

„Лазаре! изиђи напоље!“ (Јован 11,43). И управо ту и тада, ти људи су видели Божју животодавну силу, исту силу која је речју довела свет у постојање, и исту силу која ће на крају времена, приликом васкрсења, позвати мртве натраг у живот.

Васкрсењем Лазара, Исус је доказао да има моћ да победи смрт – а да ли би за бића попут нас, која неизбежно умиру, могао постојати неки величанственији начин да се покаже Божја слава?

Прочитајте текст Јован 11,25.26. У једном стиху Исус говори да верници умиру, а у следећем да верници никад не умиру. Чему нас ту Исус учи, и зашто је схватање да смрт представља сан без свести од тако кључне важности за разумевање Христових речи? Зашто нам Његове речи, као бићима предодређеним за гроб, пружају тако много наде?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књигама Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Мојсијева смрт“, стр. 469-480 (оригинал) – *Стварање, патријарси и пророци*; „Глас строгог укора“, стр. 129-142 (оригинал), „Пророк мира“, стр. 237-243 (оригинал) – *Историја пророка и царева*; „Римски капетан“, стр. 318, 319 (оригинал); „Додир вере“, стр. 342, 343 (оригинал); „Лазаре! Изиђи напоље“, стр. 524-536 (оригинал) – *Чезња векова*.

„У Христу је исконски, непозајмљени, нестечен живот. 'Ко има Сина Божјега има живот' (1. Јованова 5,12). Христово божанство је верниково чврсто обећање о вечном животу. 'Који верује мене', рекао је Исус, 'ако и умре живеће. И ниједан који живи и верује мене неће умрети авек. Верујеш ли ово?' Христос овде (у тексту Јован 11,25.26) унапред гледа у време свога другог доласка. Тада ће умрли праведници устати у нераспадљивости, а живи праведници узеше се на небо не видевши смрти. Чудо које ће Христос управо учинити, васкрсењем Лазара из мртвих, представљаће васкрсење свих умрлих праведника. Својом речи и својим делима Он је прогласио себе родоначелником васкрсења. Он који ће и сам ускоро умрети на крсту, стајао је с кључевима смрти, као победник над гробом показујући своје право и силу да дарује вечни живот.“ – Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 530 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Много људи је умрло током пророчке службе Илије и Јелисија, као и током овоземаљске службе самог Христа, а само мали број њих је васкрсао. (Видети Лука 4,24-27.) Размислите и о томе каква ће разлика уопште постојати у искуству умрлих, било да су васкрсли у прошлости или приликом Другог доласка, с обзиром на стање човека после смрти?
2. Многи писци су током векова писали о узалудности живота који се увек завршава смрћу. Заједно са другим живим бићима – пилићима, дабровима, остригама, итд. – сви ми умиремо. Међутим, таква судбина нама људима, у извесном смислу, пада још теже него животињама, јер ми знамо да ћемо умрети. (Видети Проповедник 9,5.) Пилићи, даброви и остриге то не знају. Зашто је, с тим у вези, обећање о васкрсењу од тако кључне важности за нас?
3. Ако сматрате да је душа бесмртна и да умрли, поготову они који су били праведни, живе на небу након смрти, каква потреба уопште постоји за васкрсењем на крају времена?
4. Ако би вас неко назвао и питао: „Да ли је Сели ту?“ – могли бисте да одговорите: „Јесте, али спава.“ Међутим, у случају да је умрла, и да вас неко пита: „Да ли је Сели ту?“ – сигурно не бисте одговорили: „Да, ту је, али је мртва.“ Зашто не? Чему нас то учи о природи смрти?

ОН ЈЕ УМРО ЗА НАС

Текстови за проучавање у току седмице: Откривење 13,8; Матеј 17,22.23; Марко 9,30-32; Јован 19,1-30; Римљанима 6,23; 1. Коринћанима 1,18-24.

Текстови за памћење: „И као што Мојсије подиже змију у пустињи, тако треба син човјечиј да се подигне. Да ниједан који га вјерује не погине, него да има живот вјечни“ (Јован 3,14.15).

Каже се да не можемо избећи само смрт и порез.

То није у потпуности тачно. Људи могу избећи порез, али не и смрт. Они можда могу одложити смрт за неколико година, али пре или касније, она увек долази. А с обзиром да знамо да сви мртви, и праведни и неправедни, најпре завршавају на истом месту, наша нада у васкрсење је све што имамо. Као што је Павле рекао, без те наде, „и они који помријеше у Христу, изгибоше“ (1. Коринћанима 15,18), што би било прилично чудно рећи уколико би „они који помријеше у Христу“ лебдели на небу у Божјем присуству.

Према томе, Христово васкрсење је од пресудне важности за нашу веру, јер у Његовом васкрсењу имамо јемство за своје сопствено. Али пре него што је васкрсао из мртвих, Христос је, наравно, морао да умре. Због тога се Он, усред агоније у Гетсиманији, у очекивању своје смрти, молио: „Сад је душа моја жалосна; и шта да кажем? Оче! сачувај ме од овога часа; али зато дођоx на час овај“ (Јован 12,27). Дакле, дошао је да би умро.

Ове седмице усредсредимо се на Христову смрт и њен значај за обећање вечног живота.

ОД ПОСТАЊА СВЕТА

Прочитајте следеће текстове: Откривење 13,8; Дела 2,23 и 1. Петра 1,19.20. Зашто се Христос може сматрати „закланим од постања свијета“ ?

„И поклонише јој се сви који живе на земљи којима имена нијесу записана у животној књизи јагњета, које је заклано од постања свијета“ (Откривење 13,8). Оно што је овде од кључне важности за нас јесте идеја да је Христос „заклан од постања свијета“. Очигледно је да то морамо разумети у симболичком смислу (књига Откривење је пуна симбола), јер је Христос распет хиљадама година након стварања земље. Оно што тај текст говори јесте да је план спасења успостављен пре стварања света. А у средишту тог плана је смрт Исуса, Јагњета Божјег, на крсту.

Прочитајте текст Титу 1,2. Колико давно је, према том тексту, начињен план спасења, у чијем средишту је Христова смрт?

„План за наше спасење није био нека накнадна мисао, план начињен тек после Адамовог пада... Он представља откривење начела која су од вечности била темељ Божјег престола.“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 22 (оригинал).

Тај план је откривен најпре Адаму и Еви у Едему (1. Мојсијева 3,15.21), и типолошки је приказан сваком крвном жртвом у Старом завету. На пример, кад је кушао Аврамову веру, Бог је обезбедио овна да буде жртвован уместо Исака (1. Мојсијева 22,11-13). Та замена је још јасније типолошки приказала заменичку природу Христове купитељске жртве на крсту.

Према томе, средишње место у целокупном плану спасења заузима Исусова заменичка смрт, која је вековима симболизована животињским жртвама, од којих је свака била тип Исуса, који је умро на крсту као „јагње Божије које узео на се гријехе свијета“ (Јован 1,29).

Животињске жртве су језиве и кржаве – то је тачно. Али поента и јесте управо у тој језивости и кржавости; то нас учи о Христовој смрти уместо нас и о томе како је страшна била цена греха.

НАЈАВА КРСТА

Какве су биле реакције ученика на Исусово прорицање сопственог страдања и смрти, и чему би њихове реакције требало да нас науче о опасностима од погрешног разумевања Светог писма?

Матеј 16,21- 23 _____

Матеј 17,22.23; Марко 9,30-32; Лука 9,44.45 _____

Лука 18,31-34 _____

Исус је био рођен да би умро, и живео је да би умро. Сваки корак који је предузео водио Га је ближе Његовој великој искупитељској жртви на крсту Голготе. У потпуности свестан своје мисије, Он није допуштао да Му било ко и било шта одврати пажњу од ње. Заправо, „цео Његов живот био је само увод у Његову смрт на крсту.“ – Ellen G. White, *Fundamentals of Christian Education*, p. 382.

У последњој години своје овоземаљске службе Исус је све отвореније говорио ученицима о својој предстојећој смрти. Али, они су изгледа били неспособни и невољни да прихвате реалност Његових тврдњи. Пошто су били задојени лажним представама о улози Месије, последње што су очекивали било је да ће Он, Исус, поготову као Месија, умрети. Укратко, њихова погрешна теологија донела им је непотребан бол и патњу.

Исус је већ Никодиму најавио: „Као што Мојсије подиже змију у пустињи, тако треба син човјечиј да се подигне, да ниједан који га вјерује не погине, него да има живот вјечни“ (Јован 3,14.15). Док су били у Цезареји Филиповој, Исус је казао ученицима „да њему ваља ићи у Јерусалим, и много пострадали од старјешина и од глаvara свештеничкијех и књижевника, и да ће га убити, и трећи дан да ће устати“ (Матеј 16,21). Док су насамо пролазили кроз Галилеју (Марко 9,30-32) и током свог последњег путовања у Јерусалим (Лука 18,31-34), Исус је својим ученицима поново говорио о својој смрти и васкрсењу. Али, како то није било оно што су желели да чују, једноставно Га нису ни слушали. Како и ми лако можемо направити исту грешку.

Народ, а посебно Божји изабрани народ, имао је лажне представе у вези са првим доласком Месије. Које лажне представе данас постоје у вези са Исусовим другим доласком?

„СВРШИ СЕ!“

Прочитајте текст Јован 19,1–30. Која се кључна порука за нас налази у Исусовим речима: „Сврши се“?

Пресудан тренутак за Христа, човечанство и цео свемир коначно је стигао. У дубокој агонији, Он се борио против сила таме. Полако је прелазио пут од Гетсиманског врта, преко непоштеног суђења, до брда Голготе. Зли анђели су покушавали да Га савладају. Док је Исус висио на крсту, водећи свештеници, књижевници и старешине, ругали су му се говорећи: „Другима поможе, а себи не може помоћи. Ако је цар Израилев, нека сиђе сад с крста па ћемо га вјеровати“ (Матеј 27,42).

Да ли је Христос могао да сиђе с крста и спасе себе? Јесте, могао је, али није хтео. Његова безусловна љубав према целом човечанству, укључујући и оне који су Му се ругали, није Му допустила да одустане. Заправо, „ти ругачи су били међу онима ради чијег спасења је Он умирао, и Он није могао да сиђе с крста и спаси себе, јер је био прикован, не клиновима, већ својом вољом да их спасе.“ – Alfred Plummer, *An Exegetical Commentary on the Gospel According to S. Mathew* (London: Elliot Stock, 1910), p. 397.

Христос је ту, својим страдањем, побеђивао сотонино царство, мада је управо сотона покренуо догађаје који су довели до крста, укључујући и Јудину издају (Јован 6,70; Јован 13,2.27). „На неки начин, који Еванђелиста не покушава да опише, Исусова смрт је истовремено била дело сотоне и чин којим је Исус задобио победу над сотоном.“ – George E. Ladd, *A Theology of the New Testament*, rev. ed. (Cambridge, UK; Lutterworth Press, 1994), p. 192.

Својим узвиком са крста: „Сврши се!“ (Јован 19,30), Христос није објавио само завршетак своје агоније, већ, што је посебно важно, и чињеницу да је Он победио у великој космичко-историјској борби против сотоне и његових злих сила. „Цело небо прослављало је Спаситељеву победу. Сотона је био побеђен и знао је да је његово царство пропало.“ – Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 758 (оригинал).

Тешко је сагледати тај невероватан контраст – у свом крајњем понижењу Божји Син је, ради нас и целог свемира, задобио највећу и најславнију победу.

Размислите колико грех мора да је лош, када је за његово испуљење била неопходна Христова смрт. Чему би та истина требало да нас научи кад је реч о томе колико су наша дела бескорисна за стицање икаквих заслуга пред Богом? Шта бисмо ми, уосталом, уопште могли додати ономе што је Христос већ учинио за нас? Изнесите свој одговор у суботу у разреду.

ОН ЈЕ УМРО ЗА НАС

Прочитајте текстове Јован 3,14-18 и Римљанима 6,23. Шта је, према тим стиховима, Христова смрт значила за нас?

Када је Исус дошао на реку Јордан да се крсти, Јован Крститељ је узвикнуо: „Гле, јагње Божије које узне на се гријехе свијета!“ (Јован 1,29). Та изјава је прогласила Христа за антитипско Јагње Божје на кога су све старозаветне жртве указивале.

Међутим, животињске жртве саме по себи нису могле да уклоне грехе (Јеврејима 10,4). Оне су обезбеђивале само условно опроштење које је зависило од делотворности Христове будуће жртве на крсту. „Ако признајемо гријехе своје, вјеран је и праведан да нам опрости гријехе наше, и очисти нас од сваке неправде“ (1. Јованова 1,9).

Прочитајте текст Јован 3,16.17. Коју велику наду можемо наћи у тим стиховима, поготово када с правом осећамо да заслужујемо осуду због нечега што смо урадили?

Размислите шта све то значи. Исус, једно са Оним ко је створио свемир (Јован 1,1-3), принео је себе за сваког од нас као жртву за грехе, и све то да не бисмо морали да будемо осуђени за оно за шта бисмо с правом могли бити осуђени. То је велико обећање еванђеља.

Исус Христос је изјавио да „Богу тако омиље свијет да је и сина својега јединороднога дао“ да умре за нас (Јован 3,16). Али не треба никад заборавити да је Христос добровољно принео себе у нашу корист (Јеврејима 9,14). Мартин Лутер је помињао крст као „олтар на коме је Он (Христос), обузет огњем безграничне љубави која је горела у Његовом срцу, принео Оцу живу и свету жртву свог тела и крви, уз жарко посредовање, са гласним вапајима и врелим, тескобним сузама (Јеврејима 5,7).“ – *Luther's Works*, vol. 13 (St. Louis, MO: Concordia Publishing House, 1956), p. 319. Христос је умро једном за све (Јеврејима 10,10) и једном заувек (Јеврејима 10,12), јер је Његова жртва сведовољна и никад не губи своју моћ.

И то није све: „Да је само једна душа прихватила јеванђеље Његове благодати, Христос би због спасења те једне душе, изабрао живот тешког рада и понижења и срамну смрт.“ – Елен Г. Вајт, *У потрази за бољим животом*, стр. 135 (оригинал).

Прочитајте поново текст Јован 3,16, замењујући речи „свет“ и „нико“ својим именом. Како можемо, из тренутка у тренутак, учити да то обећање усвајамо за себе, нарочито када смо у искушењу да грешимо?

ЗНАЧЕЊЕ КРСТА

Прочитајте текст 1. Коринћанима 1,18-24. Шта Павле говори о крсту, и како га он пореди са мудрошћу „овога свијета“? Зашто је порука о крсту толико значајна, чак и данас, када „материјализам“ (замисао да је сва стварност само материјалне природе, што значи да нема Бога нити било каквог натприродног дома-на) доминира мудрошћу овог света?

Христос је само средиште историје спасења. „Ни кроз сву вечност нећемо моћи да докучимо дубину љубави откривене на крсту са Голготе, где су се бескрајна Христова љубав и безгранична себичност сотоне суочиле лицем к лицу.“ – Stephen N. Haskell, *The Cross and Its Shadow*, (South Lancaster, MA: Bible Training School, 1914).

Док је Христос понизно приносио себе као откуп за људски род, сотона Му је себично задавао најтеже патње и муке. Христос није умро само природном смрћу с којом сваки човек мора да се суочи. Он је умро другом смрћу, да нико од оних који Га прихвате не би морао сам да је искуси.

У погледу значења Крста, има неколико важних аспеката које треба да узмемо у обзир. Прво, Крст је врхунско откривење Божје правде у поступању са грехом (Римљанима 3,21-26). Друго, Крст је врхунско откривење Божје љубави према грешницима (Римљанима 5,8). Треће, Крст је велики извор силе за кидање ланаца греха (Римљанима 6,22.23; 1. Коринћанима 1,17-24). Четврто, Крст нам је једина нада за вечни живот (Филипљанима 3,9-11; Јован 3,14-16; 1. Јованова 5,11.12). И пето, Крст је једини противотров за неку будућу побуну у свемиру (Откривење 7,13-17; Откривење 22,3).

Ниједна од тих кључних истина о крсту не може се открити „мудрошћу овог света“. Напротив, и онда је, као и сада, проповедање крста било „лудост“ према световној мудрости, која често не признаје ни најочигледнију могућу истину – да Створитељ постоји (видети Римљанима 1,18-20).

Грчка реч за „лудост“ повезује се са нашом речју „морон“. Што ће рећи, проповедање крста је нешто „моронско“ према „мудрости овог света“. Световна мудрост није у стању да спозна Исуса нити спасење које нам Он нуди преко своје заменичке смрти на крсту.

Какву год вредност би нека „световна мудрост“ могла да нам понуди, зашто јој никад не смемо дозволити да утиче на оно што верујемо о Исусу, нити на наду која нам се пружа „лудошћу поучења“ (1. Коринћанима 1,21)?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У делима Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Гетсиманија“, стр. 685-697 (оригинал) и „Голгота“, стр. 741-758 (оригинал), у књизи *Чезња векова* и „Покајање“, стр. 27, у књизи *Пут Христу*.

„Видела сам да је цело небо заинтересовано за наше спасење. Па зар ћемо ми онда бити равнодушни? Зар је у реду да будемо немарни, као да нам је свеједно да ли ћемо бити спасени или изгубљени? Хоћемо ли занемарити жртву која је принета за нас? Неки управо то раде. Поигравају се са понуђеном милошћу, и Божје негодовање почива на њима. Али Божји Дух се неће довека жалостити. Брзо ће се повући ако такво стање још мало потраје. Ако људи својим животом буду показивали да не цене Исусову понуђену милост, ни након што је учињено све што је Бог могао учинити да би их спасао, смрт ће бити њихов део, и то ће скупо платити. Биће то страшна смрт, јер ће морати да осете агонију коју је Христос претрпео на крсту да би платио цену искупљења које су они одбили. И тада ће схватити шта су изгубили – вечни живот и бесмртно наслеђе. Велика жртва која је принета за спасење душа показује нам колика је њихова вредност. А кад се тако драгоцену душу једном изгуби, она је изгубљена заувек.“
– Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, p. 124.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Текст Јеврејима 10,4 гласи: „Јер крв јунчија и јарчија не може узети гријеха.“ Како су се онда људи у старозаветна времена спасавали? Како би аналогија са кредитном картицом – којом плаћамо одмах, али нам рачун за то стиже касније – могла да нам помогне да боље разумемо то питање?
2. Прочитајте текст 2. Коринћанима 5,18-21. Ако је Христос умро за грехе целог света, зашто неће сви бити спасени? Зашто лични избор игра тако кључну улогу у одређивању ко ће бити спасен захваљујући крсту, а ко ће бити изгубљен упркос великој жртви која је принета у нашу корист?
3. Чему то „световна мудрост“ учи, а што је „лудост“ пред Богом? Шта је са идејом да су све задивљујуће творевине и сва лепота овог света настали пуком случајношћу? Или да је свемир настао апсолутно ни из чега? Којих још примера можете да се сетите?
4. Сетите се последњег питања из проучавања предвиђеног за уторак. Шта је то у вези са крстом и оним што се на њему догодило, што идеју о спасењу делима чини тако јаловом, тако погрешном, и тако супротном плану спасења?

ХРИСТОВА ПОБЕДА НАД СМРЉУ

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 27,62-66; Јован 10,17.18; Матеј 27,51-53; Јован 20,11-29; 1. Коринћанима 15,5-8.

Текстови за памћење: „И кад га видјех, падох к ногама његовијем као мртав, и метну десницу своју на ме говорећи ми: не бој се, ја сам први и пошљедњи, и живи; и бијех мртав и ево сам жив ва вијек вијека, амин. И имам кључеве од пакла и од смрти“ (Откривење 1,17.18).

У средишту хришћанске вере је Исусово васкрсење. Павле је то веома снажно истакао када је писао: „Јер ако мртви не устају, ни Христос не уста. А ако Христос не уста, узалуд вјера ваша: још сте у гријесима својијем. Дакле и они који помријеше у Христу, изгибоше“ (1. Коринћанима 15,16-18). Размотрићемо то детаљније следеће седмице.

Дакле, ма колико Павле стављао нагласак на Христову смрт и ма колико она била важна – „Јер нијесам мислио да знам што међу вама осим Исуса Христа, и тога распета“ (1. Коринћанима 2,2) – она нам заиста не би била ни од какве користи да није било Његовог васкрсења. До те мере је Исусово васкрсење пресудно за целокупну хришћанску веру и план спасења.

Међутим, тешко би било разумети зашто је васкрсење Христово, а самим тим и наше, толико важно ако, као што многи верују, мртви у Христу већ уживају у блаженствима неба, будући да су „отишли кући да би били са Господом“.

На страну све то, ове седмице размотрићемо Христово васкрсење и све убедљиве доказе који су нам дати да бисмо веровали у њега.

ЗАПЕЧАЋЕНИ ГРОБ

Чинило се да је Христова мисија завршена (и то неуспешно) Његовом смрћу на крсту. Сотона је успео да подстакне Јуду да изда Спаситеља (Лука 22,3.4; Јован 13,26.27), а свештеничке поглаваре и старешине да захтевају Његову смрт (Матеј 26,59; Матеј 27,20). Пошто је Исус ухапшен, „ученици сви оставише га, и побјегоше“ (Матеј 26,56), а Петар Га се три пута одрекао (Матеј 26,69-75). Сада је Исус лежао у гробу исклесаном у стени, затвореном великим каменом и запечаћеном, који је чувала римска стража (Матеј 27,57-66), док су над њим бдиле невидљиве демонске силе. „Да је могао, он (сотона) би држао Христа закључаног у гробу.“ – Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 12, p. 412.

Током своје земаљске службе, Христос је прорекао не само своју смрт на крсту већ и своје васкрсење. Користећи источњачки, укључиви начин изражавања – према коме се део дана рачуна као цео дан – Исус је споменуо да „као што је Јона био у трбуху китовом три дана и три ноћи: тако ће бити и син човјечиј у срцу земље три дана и три ноћи“ (Матеј 12,39.40). Другом приликом, Исус је нагласио да ће бити убијен, али да ће трећег дана поново устати (Матеј 16,21; Матеј 17,22.23; Матеј 20,17-19). Првосвештеници и фарисеји били су свесни тих изјава и предузели су одређене мере, надајући се да ће спречити Његово васкрсење.

Прочитајте текст Матеј 27,62-66. Како су заправо све те радње касније пружиле свету још више доказа за Исусово васкрсење?

Управо све те мере предострожности које су предузете да би Исус остао закључан у гробу, и да би се спречило Његово васкрсење, учиниле су Његову победу над смрћу и војскама зла само још уочљивијом.

Ти људи су сигурно слушали о Исусовим чудима, а нека од њих су и видели. Па ипак су мислили да би стража око гроба могла Њега, који је учинио толика чудеса, да спречи да васкрсне!

Осим тога, поставили су стражу око гробнице у случају да се деси – шта? Да ученици украду Његово тело и онда причају да је Исус устао из мртвих. А кад би их питали: Где је васкрсли Исус? – могли би једноставно да кажу: Само нам верујте на реч.

Ако ништа друго, поступци првосвештеника су јасно показали колико су се они плашили Исуса, чак и након Његове смрти. Можда су се, дубоко у себи, плашили да би Он ипак могао да васкрсне.

„УСТАДЕ КАО ШТО ЈЕ КАЗАО!“

Христова победа над сотоном и његовим силама зла осигурана је на крсту и потврђена празним гробом. „Када је Исус положен у гроб, сотона је ликовео. Усудио се да се нада да Спаситељ неће поново узети свој живот. Тврдио је да полаже право на Господње тело и поставио своју стражу око гроба, желећи да задржи Христа као заробљеника. Био је веома разљућен када су његови анђели побегли пред небеским весником. Када је видео Христа како излази као победник, знао је да ће његово царство доћи крају и да ће коначно и сам морати да умре.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 782 (оригинал). Иако је Христова људска природа умрла, Његова божанска природа није. У својој божанској природи, Он је имао моћ да раскине окове смрти.

Прочитајте следеће текстове: Матеј 28,1-6; Јован 10,17,18 и Римљанима 8,11. Ко је био непосредно укључен у Исусово васкрсење?

Током своје службе у Самарији, Исус је изјавио да има моћ да положи свој живот и да га поново узме (Јован 10,17,18). Марти је рекао: „Ја сам васкрсеније и живот“ (Јован 11,25). Други текстови говоре о Његовом васкрсењу као о Божјем чину (Дела 2,24; Римљанима 8,11; Галатима 1;1, Јеврејима 13,20). Чак је и један моћан анђеоло Господњи био укључен у тај славни догађај (Матеј 28,1,2).

У међувремену, текст Матеј 28,11-15 открива узалудне и неразумне напоре вођа да наставе борбу против Исуса. Римски стражари су испричали вођама „све што се догодило“ (Матеј 28,11). Оно што се прећутно подразумева у овом извештају је чињеница да су стражари посматрали васкрсење. Јер у супротном, шта би њихове речи значиле? Анђеоло је сишао с неба, померио камен, сео на њега, а они су се онесвестили? Следеће чега су били свесни је то да је гробница празна? Можда је, док су Римљанима били у несвести, анђеоло однео Исусово тело? Можда су ученици то урадили? Или га је неко други украо? Шта год да се догодило, Христово тело је, очигледно, нестало.

То што се анђеоло спустио с неба, што су се људи онесвестили од страха и што је гроб био празан, било би већ довољно да узнемири верске вође. Али податак да „дадоше војницима довољно новаца“ (Матеј 28,12) како би их ућуткали, потврђује да их је то што су им они рекли дубоко забринуло. А то о чему су им војници причари било је, наравно, Исусово васкрсење.

Неки се подсмевају идеји да су први људи који су видели васкрслог Христа заправо били Римљани. Зашто? У ком смислу је та чињеница постала симбол онога што је требало да дође – да се еванђеље објави и незнабошцима?

МНОГИ СУ УСТАЛИ С ЊИМ

„И гле, завјес црквени раздрије се надвоје од горњег краја до доњег; и земља се потресе, и камење се распаде; и гробови се отворише, и усташе многа тијела светијех који су помрли; и изишавши из гробова по васкрсенију његовом уђоше у свети град и показаше се многим“ (Матеј 27,51-53). Чему нас тај невероватан извештај учи у вези са Исусовим васкрсењем и ономе што је тим путем остварено?

Земљотрес је означио Исусову смрт (Матеј 27,50-51), а касније, још један земљотрес означио је Његово васкрсење (Матеј 28,2). У тренутку кад је Исус умро, „земља се потресе, и камење се распаде; и гробови се отворише, и усташе многа тијела светијех који су помрли; и изишавши из гробова по васкрсенију његовом уђоше у свети град и показаше се многим“ (Матеј 27,51-53). Ти свети су устали прослављени, као сведоци Христовог васкрсења и прототип оних који ће васкрснути на крају времена. Тако је, одмах након Исусовог васкрсења, многим Јеврејима пружен снажан доказ о томе, да би веровали у Њега и прихватили Га за свог Спаситеља, што су многи и учинили, укључујући многе свештенике. (Видети Дела 6.7)

„За време своје службе Исус је дизао мртве у живот. Он је васкрснуо сина удовице из Наина, кћер поглавара и Лазара. Али они нису били обучени у бесмртност. Иако су васкрсли, били су још увек подложни смрти. Међутим, они који су изашли из гроба приликом Христовог васкрсења, устали су у вечни живот. Они су се вазнели са Њим као знак Његове победе над смрћу и гробом... Они су отишли у град и показали се многим објављујући: Христос је васкрсао из мртвих и ми смо васкрсли с Њим. Тако је овековечена света истина о васкрсењу.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 786 (оригинал).

Људски гледано, свештенички поглавари и старешине уживали су велике предности. Поседовали су верску власт над народом, а били су у стању да чак и римске власти и обичну светину наговоре да им помогну у остварењу планова које су зацртали. Међутим, заборавили су да „Вишњи влада царством људским и даје га коме хоће“ (Данило 4,32). Њихове лажи су оповргнуте и поништене појавом тих васкрслих светих.

Колико год да нам је лоше у овом тренутку, зашто се и даље можемо уздати у Божју коначну победу у нашу корист иако се још увек мучимо на овом палом свету?

ОНИ КОЈИ СВЕДОЧЕ О ВАСКРСЛОМ ХРИСТУ

Прочитајте текстове: Јован 20,11-29 и 1. Коринћанима 15,5-8. Како су ученици реаговали када су се први пут срели са васкрслим Христом?

Два анђела код празног гроба рекла су Марији Магдалени и неким другим женама да је Исус васкрсао (Матеј 28,1.5-7; Марко 16,1-7; Лука 24,1-11). Али ускоро се Исус лично појавио пред њима, и људи су Му се поклонили (Матеј 28,1.9.10; Јован 20,14-18). Појавио се и пред Петром (Лука 24,34; 1. Коринћанима 15,5) и двојицом ученика на путу за Емаус, чија су срца просто горела док им је говорио (Марко 16,12; Лука 24,13-35). Када је Исус ушао у горњу собу, ученици су најпре били преплашени, а онда су их преплавили радост и одушевљење због свега што се догодило (Лука 24,33-49; Јован 20,19-23). Недељу дана касније Исус је поново ушао у исту собу не отварајући врата, и тада је чак и Тома поверовао у Његово васкрсење (Јован 20,24-29).

Током четрдесет дана између Његовог васкрсења и вазнесења, Исуса је видело „једном више од пет стотина браће“ (1. Коринћанима 15,6), а и Јаков и други ученици (1. Коринћанима 15,7). Исус се придружио неким ученицима на обали Галилејског мора и доручковао с њима, након чега је уследио Његов разговор са Петром (Јован 21,1-23). Могуће је да се Исус појавио у још неким приликама (Дела 1,3), пре Његовог коначног сусрета са ученицима на дан свог вазнесења (Лука 24,50-53; Дела 1,1-11). Павле је себе сматрао очевицем васкрслог Христа, који му се јавио на путу за Дамаск (1. Коринћанима 15,8; упоредити са текстом Дела 9,1-9).

Кад су Томи, који је био одсутан, остали ученици рекли да су видели васкрслог Господа, он је узвратио: „Док не видим на рукама његовијем рана од клина, и не метнем прста својега у ране од клина, и не метнем руке своје у ребра његова; нећу вјеровати“ (Јован 20,25). Када се недељу дана касније поново јавио ученицима, Исус је рекао Томи, који је том приликом био присутан: „Пружи прст свој амо и виђи руке моје; и пружи руку своју и метни у ребра моја, и не буди неvjеран него вjеран“ (Јован 20,27). Тада је Тома рекао: „Господ мој и Бог мој!“ А Исус је додао: „Пошто ме видјеш вjеровао си; благо онима који не видјеше и вjероваше“ (Јован 20,29).

„Благо онима који не видјеше и вjероваше.“ Иако нисте лично видели васкрслог Христа, које разлоге ипак имате за своју веру у Њега?

ПРВИ ПЛОД ОНИХ КОЈИ СУ УМРЛИ

Прочитајте стих 1. Коринћанима 15,20 у светлу текста 5. Мојсијева 26,1-11. У ком смислу Павле каже за Христа да је „првенац (у оригиналу: први плод) оних који су умрли“ (Чарнић)?

Приношење „првих плодова“ било је древни израелски земљораднички обичај са дубоким религиозним значењем. Било је то свето признавање Бога за милостивог Домаћина, који је својим управитељима поверио земљу са усевима приспелим за жетву (видети следеће текстове: 2. Мојсијева 23,19; 2. Мојсијева 34,26; 3. Мојсијева 2,11-16; 5. Мојсијева 26,1-11). Први плодови нису само указивали на почетак жетве, већ су откривали и њен квалитет.

Према Вејну Грудему, „називајући Христа ‘првим плодом‘ (грчки: *απαρχή*) Павле користи метафору из земљорадње како би наговестио да ћемо и ми бити као Христос. Као што ,први плодови‘ или прво пробање пожњевених зрна показују какав ће бити остатак жетве, тако и Христос као „први плод“ показује какво ће бити наше васкрсло тело када нас Бог, у својој последњој ,жетви‘, буде подигао из мртвих и довео у своје присуство.“ – Wayne Grudem, *Systematic Theology* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1994), p. 615.

Вреди подсетити се да је Исус изашао из гроба са прослављеним људским телом, али је и даље носио трагове свог распећа (Јован 20,20,27). Да ли то значи да ће и васкрсла Божја деца носити физичка обележја сопствених патњи? У случају апостола Павла, да ли ће он у свом прослављеном телу и даље трпети „жалац у месу“ (2. Коринћанима 12,7) и носити „ране Господа Исуса“ (Галатима 6,17)?

Све до своје смрти, Павле је „требало да увек носи телесно обележје Христове славе на себи – на својим очима, које су биле заслепљене небеском светлошћу (видети Дела 9,1-9).“ – Ellen G. White, *The Story of Redemption*, p. 275. Али то не значи да ће се он, или било ко други од прослављених светих, вазнети на небо са траговима сопствених страдања (упоредити са 1. Коринћанима 15,50-54). Што се Христа тиче, „Он ће увек носити знаке тог суровог мучења. Сваки траг распећа приповедаће причу о чудесном спасењу човека и високој цени по којој је оно купљено.“ – Ellen G. White, *Early Writings*, p. 179. Његови ожиљци су оно што нам гарантује да ће сви наши ожиљци заувек нестати.

Христос ће заувек носити ожиљке свог распећа. Шта то открива о Божјој љубави према нама и о томе колико Га је коштало да нас спасе? Како нам то показује, између осталог, и колико је Божанство било спремно да уложи у наше спасење?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Чезња векова* од Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „У Јосифовом гробу“, стр. 769-778 (оригинал); „Устаде Господ“, стр. 779-787 (оригинал); „Што плачеш?“, стр. 788-794 (оригинал); Пут у Емаус, стр. 795-801 (оригинал); „Мир вам“, стр. 802-808 (оригинал).

Модерни поглед на свет не признаје тако нешто као што је Исусово васкрсење. Међутим, историјски докази су толико јаки, да су чак и они који не могу да прихвате стварност васкрсења, приморани да признају како су многи људи заиста веровали да су видели васкрслог Исуса. Дакле, велики део аргумената оних који оспоравају васкрсење у ствари је покушај да се објасни шта је све те различите људе могло навести на помисао да су видели васкрслог Христа.

Тако неки тврде да су сви ученици имали халуцинације о васкрслом Исусу. Други тврде да Исус није заиста умро, већ да је само пао у несвест, и онда се вратио у живот након што је скинут са крста – а када се поново појавио, Његови следбеници су помислили да је васкрсао из мртвих. А (веровали или не) неки чак тврде да је Исус имао брата близанца кога су ученици помешали са васкрслим Христом. Другим речима, историјски докази у прилог Христовог васкрсења толико су јаки да су они који покушавају да га оспоре приморани да смишљају такву врсту аргумената. Пошто је васкрсење само по себи толико важно, не треба да нас изненади што нам је пружено толико добрих разлога да верујемо у то.

„Глас који је са крста узвикнуо: 'Сврши се', чуо се међу мртвима. Он је продро кроз зидове гробница и позвао уснуле да устану. Тако ће бити када се са неба буде зачуо Христов глас. Тај глас продреће у гробнице, отворити хумке и мртви у Христу васкрснуће. Приликом Спаситељевог васкрсења отворило се неколико гробова, али приликом Његовог другог доласка сви драгоцени мртви чуће Његов глас и изаћи у славни бесмртни живот. Иста сила која је подигла Христа из мртвих подићи ће Његову цркву и прославиће је са Њим, изнад свих господарстава, изнад свих сила, изнад сваког имена које се помиње, не само на овоме свету већ и на свету који ће доћи.“ – Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 787 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. „Сврши се“ (Јован 19,30) и „устаде“ (Матеј 28,6) су две најзначајније изјаве икад изречене. Како се оне узајамно употпуњују унутар историје спасења? Која се велика нада у тим речима налази за нас?
2. У почетку су верске вође хтеле да имају чуваре на гробу како би спречиле ученике да украду Исусово тело. Касније су платили стражарима да кажу како су ученици украли тело. Како тај извештај помаже да се открије истина о Христовом празном гробу, и зашто је тај празан гроб тако важан за нас хришћане?

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Коринћанима 15,12-19; Јован 14,1-3; Јован 6,26-51; 1. Солуњанима 4,13-18; 1. Коринћанима 15,51-55.

Текстови за памћење: „И ово је свједочанство да нам је Бог дао живот вјечни; и овај живот вјечни у сину је његовом. Ко има сина Божијега има живот; ко нема сина Божијега нема живота“ (1. Јованова 5,11.12).

Мада су писали на грчком, сви новозаветни писци (осим Луке) били су Јевреји, и они су, наравно, природи људских бића приступали из јеврејске холистичке, а не из грчке паганске перспективе.

Према томе, за Христа и апостоле, хришћанска нада није била нешто ново, већ пре нешто што се надовезује на исконску наду коју су неговали патријарси и пророци. На пример, Христос је поменуо да је Аврам видео Његов дан и обрадовао му се (Јован 8,56). Јуда је изјавио да је Енох пророковао о Другом доласку (Јуда 1,14.15). А Јеврејима посланица говори о херојима вере као онима који су очекивали небеску награду али је неће примити док и ми не примимо своју (Јеврејима 11,39.40). Та тврдња би била бесмислена уколико би њихове душе већ биле са Господом на небу.

Наглашавајући да само они који су у Христу имају вечни живот (1. Јованова 5,11.12), Јован оповргава теорију о природној бесмртности душе. Заиста, нема вечног живота изван спасоносног односа са Христом. Новозаветна нада је, према томе, христоцентрична, и то је једина нада да ово смртно постојање једног дана може постати бесмртно.

НАДА КОЈА ПРЕВАЗИЛАЗИ ГРАНИЦЕ ОВОГ ЖИВОТА

Старогрчки историчар Херодот (5. век пре Хр.) писао је о једном племену чији припадници у тренутку рођења детета отпочињу период туговања, због патњи с којима ће оно морати да се суочи ако доживи зрело доба. Колико год нам тај обичај чудно изгледао, у њему има неке логике.

Хиљадама година касније, у Америци је објављен оглас у ком је писало: „Зашто живети кад можете бити сахрањени за десет долара?“

Свесни смо да живот може бити прилично тежак, чак и ако верујемо у Бога и надамо се вечности. А замислите колико тек мора да је тешко онима који се не надају ничему другом осим кратком и често мукотрпном постојању на овом свету. Више секуларних писаца коментарисало је бесмисленост људског постојања, јер не само да сви умиремо, већ сви живимо са спознајом да ћемо умрети. И управо та спознаја је оно што читав људски живот, који је ионако често тежак и суморан, чини најчисте бесмисленим и ништавним. Један мислилац је о људима говорио као о „комадима кварљивог меса на костима које се растављају“. Звучи прилично језиво, ипак тешко је оспорити да у томе има неке логике.

А опет, насупрот свему томе, имамо библијско обећање о вечном животу у Исусу. И управо то је кључ – имамо ту наду у Исусу и ономе што нам нуде Његова смрт и васкрсење. У супротном, какву бисмо наду уопште имали?

Прочитајте 1. Коринћанима 15,12-19. Шта Павле говори о томе колико је Христово васкрсење уско повезано са надом у наше сопствено?

Павле изричито каже да је наше васкрсење нераскидиво повезано са Христовим. Ако ми не устајемо из мртвих, то значи да ни Христос није устао, а ако Христос није устао – шта онда? „Узалуд вјера ваша: још сте у гријесима својијем“ (1. Коринћанима 15,17). Другим речима, након смрти бисмо и остали мртви, и то заувек, и онда би све било бесмислено. А Павле заправо тврди нешто потпуно супротно ставу изреченом у 1. Коринћанима 15,32: „Кака ми је корист ако мртви не устају? Да једемо и пијемо, јер ћемо сутра умријети.“

Ако је наше садашње постојање у виду протоплазме, засноване на уљенику, све што постоји, и ако је наших „седамдесет година, а у јачега до осамдесет година“ (ако имамо среће, или нешто више ако не пушимо и не једемо превише хамбургера) – ако је то, дакле, све што ћемо икада добити, онда смо у прилично тешком положају. Није чудо што Елен Г. Вајт примећује: „Небо нам је вредније од свега, и ако изгубимо Небо, изгубили смо све.“ – Синови и кћери Божје, стр. 349 (оригинал).

Размислите о томе колико су наша вера и нада драгоцене. Зашто морамо чинити све што је у нашој моћи да бисмо их, Божјом милошћу, одржали и сачували?

„ОПЕТ ЋУ ДОЋИ“

Прочитајте текст Јован 14,1-3. Прошло је скоро 2000 година откад је Исус обећао да ће поново доћи. Како можемо помоћи другима да схвате да је, упркос времену које се отегло (што и није толико битно), то обећање још увек важеће, чак и за нашу генерацију, временски толико удаљену од тренутка када га је Исус изговорио?

У књизи Откривење Исус је четири пута изјавио:

„Ево ћу доћи брзо“ (Откривење 3,11; Откривење 22,7.12.20). Очекивање Његовог скорог доласка покренуло је мисију апостолске цркве, а животе небројених хришћана кроз векове испунило надом. Међутим, генерација за генерацијом је умирала, а тај обећани догађај још увек се није одиграо. И зато се многи питају: Колико ћемо још морати да проповедамо да „Исус ускоро долази“? Да ли су те речи изазвале нереална очекивања? (Видети 2. Петрова 3,4.)

Многи хришћани се жале на велико „кашњење“ (упоредити са Матеј 25,5). Али како ми уопште знамо да је реч о великом „кашњењу“? Које би то било „право“ време да се Христос врати? Да ли је то било пре 50, 150, 500 година? Оно што је заиста важно јесте библијско обећање да „не доцни Господ с обећањем, као што неки мисле да доцни, него нас трпи, јер неће да ко погине, него сви да дођу у покајање“ (2. Петрова 3,9).

Упркос дугим вековима који су прошли откад се Исус вазнео на небо, обећање о Његовом доласку остаје суштински важно, чак и данас. Зашто? Зато што је све што ми имамо само овај кратки живот (Псалми 90,10), након чега следи несвесни починак у гробу (Проповедник 9,5.10), а затим коначно васкрсење, без икакве касније могућности да променимо своју судбину (Јеврејима 9,27). Што се тиче сваког од умрлих (као што је већ речено у 3. поуци), будући да они спавају несвесним сном, за њих ће други Христов долазак уследити само тренутак или два након смрти. А ни ви, у свом личном искуству (као и сав Божји народ из свих векова), на Христов повратак нећете чекати дуже од тренутка након своје смрти. А то је врло кратко, зар не?

Са сваким даном који пролази, ми смо један дан ближе славном јављању Господа Исуса Христа на облацима небеским. И мада не знамо тачно када ће Он доћи, можемо бити сигурни да ће доћи, а то је оно што је заиста битно.

Један пастор је у својој проповеди изјавио да му уопште није важно када ће се Христос вратити. Једино до чега му је стало јесте да се Христос врати. Како вама звучи та логика и како би могла да вам помогне ако сте обесхрабрени зато што Христос још увек није дошао?

„ЈА ЋУ ГА ВАСКРСНУТИ“

У једном од својих чуда Исус је пет хиљада људи нахранио малом количином хлеба и рибе (Јован 6,1-14). Схвативши да је мноштво након тога намеравало да Га прогласи за цара (Јован 6,15), Исус је са својим ученицима отпловио на другу страну Галилејског мора. Али следећег дана мноштво Га је и тамо пратило, и тада је Он одржао моћну проповед о Хлебу живота, с посебним нагласком на дар вечног живота (Јован 6,22-59).

Прочитајте текст Јован 6,26-51. Како је Исус повезао дар вечног живота са коначним васкрсењем праведних?

У тој својој проповеди, Исус је нагласио три основна концепта у вези с вечним животом. Прво, Он је себе поистоветио са хлебом „који силази с неба и даје живот свијету“ (Јован 6,33.58). Кад је изјавио: „Ја сам (грчки: егō еими) хљеб живота“ (Јован 6,35.48), Исус је себе представио као великог „ЈА САМ“ из Старог завета (2. Мојсијева 3,14). Друго, Исус је објаснио да наш вечни живот може бити осигуран у Њему: „Који мени долази“ и „који мене вјерује“, имаће тај благослов (Јован 6,35). И најзад, Исус је дар бесмртности три пута повезао са коначним васкрсењем, уверавајући своје слушаоце речима: „И ја ћу га васкрснути у пошљедњи дан“ (Јован 6,40.44.54).

Исус нам је дао и следеће изванредно обећање: „Заиста, заиста вам кажем: који вјерује мене има живот вјечни“ (Јован 6,47). Према томе, дар вечног живота је већ присутна реалност. Али то не значи да верник никад неће умрети, јер израз „ја ћу га васкрснути“ (Јован 6,40) подразумева враћање у живот некога ко је умро.

Слика је јасна. Без Христа човек нема вечни живот. Међутим, чак и кад прихватимо Христа и стекнемо сигурност у вечни живот, ми за сада остајемо смртни те, стога, и подложни природној смрти. Приликом Другог доласка, Исус ће нас васкрснути, и тада ће нам дати дар бесмртности који нам већ сада припада. Дар је осигуран, не због неке наводне природне бесмртности душе, већ захваљујући Исусовој праведности коју стичемо вером у Њега.

Задржите се у размишљању на Исусовим речима да, ако верујете у Њега, имате (управо сада) вечни живот! Како вам то предивно обећање може помоћи да се носите са болном стварношћу наше садашње, иако само привремене, смртности?

НА ЗВУК ТРУБЕ

Солуњани су били уверени да ће вечни живот бити додељен искључиво онима који остану живи до Другог доласка. „Они су пажљиво чували живот својих пријатеља да не би умрли и тако изгубили благослов који су очекивали да добију приликом доласка свога Господа. Међутим, један за другим њихови мили и драги били су узети од њих, и зато су са стрепњом последњи пут посматрали лица својих умрлих, једва се усуђујући да се надају да ће их поново срести у будућем животу.“ – Елен Г. Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 258 (оригинал).

Прочитајте 1. Солуњанима 4,13-18. Како је Павле исправио то погрешно схватање?

Постоји историјска тенденција да се изразу „тако ће Бог и оне који су умрли у Исусу довести с њим“ (1. Солуњанима 4,14) приписује шире значење од оног које стварно има. Многи који прихватају теорију о природној бесмртности душе сугеришу да ће Христос, приликом свог другог доласка, довести са собом с неба душе умрлих праведника који су већ на небу са Богом. Тако се те душе могу поново сјединити са својим васкрслим телом. Међутим, такво тумачење није у складу са општим учењима апостола Павла на ту тему.

Прочитајте коментар једног неадвентистичког теолога у вези са правим значењем тог стиха: „Разлог из ког су хришћани у Солуну могли да имају наду док су туговали за преминулим члановима своје цркве био је тај што ће њих Бог 'довести', то јест, васкрснути, и омогућити им да буду присутни приликом Христовог повратка, тако да ће и они бити 'с њим'. Оно што тај текст подразумева јесте да ти упокојени верници неће бити у некој врсти неповољнијег положаја приликом Христове парусије, већ да ће бити 'с њим' на такав начин да ће равноправно са живим верницима учествовати у слави која је повезана с Његовим повратком.“ – Jeffrey A. D. Weima, *1–2 Thessalonians*, Baker Exegetical Commentary on the New Testament, (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2014), p. 319.

Да су душе преминулих праведника већ биле са Господом на небу, не би било потребе да Павле помиње коначно васкрсење као хришћанску наду. Могао би једноставно да примети како су праведници већ са Господом. Међутим, он уместо тога каже ће они „који су умрли у Исусу“ (1. Солуњанима 4,14) бити подигнути из мртвих на крају времена.

Нада у коначно васкрсење донела је утеху ожалашћеним Солуњанима. Иста нада може и нама да помогне да се с поверењем суочимо са болним тренуцима кад ледени стисак смрти одузме наше најмилије од нас.

СУСПРЕТ ЗА ВЕЧНОСТ

Прочитајте 1. Коринћанима 15,51–55. Коју „тајну“ (1. Коринћанима 15,51) Павле ту разоткрива?

Неки популарни проповедници сутеришу да је та „тајна“ (1. Коринћанима 15,51) у ствари „тајно вазнесење“ (енглески: *secret rapture*) цркве, до ког треба да дође седам година пре Христовог славног другог доласка. Приликом тог „тајног вазнесења“ верни хришћани бивају изненада, тихо и потајно пренети на небо, док сви други остају овде, питајући се шта се догодило. Људи могу, наводно, изненада да се нађу у аутомобилу без возача, јер је он пренет на небо, а све што је „остало је његова одећа“. Шеснаестоделна серија књига са листе бестселера, под насловом *Остављени (Left Behind)*, на основу које су снимљена четири филма, промовише то лажно учење које досеже до милиона људи.

Наравно, ниједан библијски текст не подржава такво вештачко раздвајање вазнесења и Другог доласка. „Тајна“ о којој Павле говори односи се једноставно на преображај живих праведника, да би се придружили васкрслим праведницима приликом Христовог другог доласка. То је право „вазнесење“. Неће бити никаквог „тајног вазнесења“, јер ће Други долазак бити видљив свим живима (Откривење 1,7), а васкрсење мртвих и преображај живих десиће се истовремено, на звук трубе која ће означити Христов повратак (1. Коринћанима 15,51.52).

Приликом Христовог повратка доћи ће до највеличанственијег сусрета свих времена. Живи праведници биће преображени „уједанпут, у тренућу ока“ (1. Коринћанима 15,52). На звук Божјег гласа биће прослављени. Тада ће постати бесмртни и, заједно са васкрслим светима, биће подигнути са земље да би се срели са својим Господом у ваздуху. Анђели Божји „сбраће избране његове од четири вјетра, од краја до краја небеса“ (Матеј 24,31).

„Свети анђели предају малу децу у наручје њиховим мајкама. Пријатељи које је смрт тако дуго растављала, сада се сједињују да се никада више не растану, и с радосним песмама заједно се упућују према Божјем граду.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 645 (оригинал).

То је тако изузетно обећање, толико другачије од свега што смо икад искусили, да га је тешко појмити. Али размислите о просторствима свемира и невероватној сложености живота на овом свету. Стварање само по себи сведочи о Божјој несхватљивој сили. Шта на основу свега тога сазнајемо о Божјој моћи да преобрази живе и васкрсне мртве приликом Исусовог другог доласка?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Апостолска црква – Христовим трагом* од Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Посланице Солуњанима“, стр. 255-268 (оригинал) и „Позвани да прихвате виша духовна мерила“, стр. 319-321 (оригинал).

„Римљани су“, пише Стивен Кејв, „били добро упознати са вером хришћана да ће једног дана у телу устати из гроба, и чинили су све што је било у њиховој моћи како би исмејали и осујетили таква надања. Један извештај о прогонству у Галији 177. године наводи да су мученици најпре били погубљени, затим су њихова тела остављена да шест дана труле непокопана, пре него што су била спаљена, а онда је њихов пепео бачен у реку Рону. 'Да видимо сада да ли ће поново устати', говорили су, према том извештају, Римљани.“ – Stephen Cave, *Immortality: The Quest to Live Forever and How It Drives Civilization*, (New York: Crown Publishers, 2012), pp. 104, 105.

Та мала очигледна поука из теолошког скептицизма, колико год била драматична, ипак промашује суштину. Она не доказује ништа у вези са библијским обећањем о васкрсењу. Сила која је Исуса васкрсла из мртвих може то исто да учини и за нас, без обзира на стање нашег тела. На крају крајева, ако је та иста Сила створила и одржава цело свемир, онда сигурно може да преобрази живе и да васкрсне мртве.

„Тако ће Бог и оне који су умрли у Исусу довести с Њиме“, писао им је Павле. Многи тумаче ове речи тако да значе да ће умрли бити доведени са Христом с Неба, али Павле говори да ће на исти начин као што је Христос устао из мртвих, Бог позвати и заспале свете из њихових грובה и узети их са собом на Небо. То је драгоцен утех, то је славна нада, не само за цркву у Солуну већ и за све хришћане где год се налазили.“ – Елен Г. Вајт, *Апостолска црква – Христовим трагом*, стр. 259 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Неко је једном рекао: „Смрт нас потпуно брише... А бити потпуно обрисан, заједно са сваким трагом о сопственом постојању, то у великој мери одузима смисао људском животу.“ Какву наду бисмо уопште имали, суочени с таквом бесмисленошћу живота?
2. Како можемо да ускладимо потребу за напредовањем ка савршенству (Филипљанима 3,12-16) са чињеницом да ћемо тек приликом Христовог другог доласка примити неискварену и безгрешну природу (1. Коринћанима 15,50-55)?
3. Како бисмо неке ко је насео на идеју о „тајном вазнесењу“ могли да помогнемо да увиди зашто је то учење погрешно?
4. Прочитајте поново 1. Коринћанима 15,12-19. Шта у тим стиховима представља тако моћан доказ у прилог учењу да мртви спавају, насупрот мишљењу да су они са Исусом на небу? Каквог смисла би ти стихови уопште имали, ако би преминули праведници већ сада, заиста, били на небу са Исусом?

ПРОТИВРЕЧНИ ТЕКСТОВИ?

Текстови за проучавање у току седмице: Лука 16,19-31; Лука 23,43; Јован 20,17; Филибљанима 1,21-24; 1. Петрова 3,13-20; Откривење 6,9-11.

Текстови за памћење: „Прегледајте писма, јер ви мислите да имате у њима живот вјечни; и она свједоче за мене“ (Јован 5,39).

Петар нас упозорава: „Будите свагда готови на одговор свакоме који вас запита за ваше надање“ (1. Петрова 3,15). Павле додаје: „Проповиједај ријеч, настој у добро вријеме и у невријеме, покарај, запријети, умоли са свакијем сношењем и учењем; јер ће доћи вријеме кад здраве науке неће слушати“ (2. Тимотију 4,2,3). С обзиром на то, требало би да се бавимо не само оним текстовима који се лако могу објаснити у складу с нашим веровањима, већ и оним који се обично користе у прилог учењима другачијим од оних која ми заступамо.

А док то радимо, треба да следимо Исусов надахњујући пример. „Сам Христос никада није прикривао ниједну реч истине, већ ју је увек с љубављу изговарао... Никада није био груб, никада није без потребе изговарао оштру реч, никада није наносио непотребан бол осетљивој души. Није осуђивао људске слабости.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 353 (оригинал).

Ове седмице проучаваћемо неке спорне текстове, који се обично користе да би оправдали веровање у урођену бесмртност душе. Та размишљања би требало да ојачају наша сопствена уверења и да нам помогну да љубазно одговоримо онима који доводе у питање ово кључно учење.

БОГАТАШ И ЛАЗАР

Прочитајте текст: Лука 16,19-31. На основу чега тврдимо да та прича није дослован опис загробног живота?

Неки проучаваоци сматрају да би текст Лука 16,19-31 требало да се тумачи дословно, то јест, као тачан опис стања мртвих. Међутим, такво виђење би водило до више небиблијских закључака и противречило би многим текстовима које смо већ размотрили.

Прво, морали бисмо поћи од претпоставке да се небо и пакао налазе на тако малој удаљености, да то омогућава узајамну комуникацију њихових становника (Лука 16,23-31). Морали бисмо такође закључити да, док тело лежи у гробу, преостаје неки свесни део бес-телесне душе са „очима“, „прстом“ и „језиком“, која чак осећа и жеђ (Лука 16,23.24).

Ако би тај одломак заиста био опис људског стања након смрти, онда небо сигурно не би било место радости и среће, јер би спасени могли изблиза да прате бескрајне патње својих најмилијих који су изгубљени, па чак и да разговарају с њима (Лука 16,23-31). Како би мајка могла да буде срећна у рају док посматра непрестану агонију свог вољеног детета у паклу? У том контексту, испуњење Божјег обећања о томе да више неће бити туге, плача и бола, било би практично немогуће (Откривење 21,4).

Због таквих недоследности, многи савремени проучаваоци Библије причу о богаташу и Лазару сматрају параболом у којој се не може дословно тумачити свака појединост. На пример, Џорџ Е. Лад, мада није адвентиста, свакако звучи као да јесте кад каже да је та прича вероватно била „парабола у којој је употребљено тадашње јеврејско схватање, и која нема за циљ да учи било шта о стању мртвих.“ – G. E. Ladd, „Eschatology“, *The New Bible Dictionary*, edited by J. D. Douglas (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1962), p. 388.

Парабола о богаташу и Лазару истиче оштру супротност између раскошно обученог „богаташа“ и пуког сиромаша „по имену Лазар, који лежаше пред његовијем вратима гнојав“ (Лука 16,19.20). Тај извештај нас учи (1) да статус и друштвено признање у садашњости нису критеријуми за будућу награду, и (2) да се вечна судбина сваке особе одлучује у овом животу и да се не може променити после смрти (Лука 16,25.26).

„А Авраам му рече: ако не слушају Мојсија и пророка, да ко и из мртвијех устане неће вјеровати“ (Лука 16,31). Коју поруку из тих снажних Исусових речи треба да извучемо за себе, у вези са ауторитетом Библије и с тим како према њој треба да се односимо?

„ДАНАС ЋЕШ БИТИ СА МНОМ У РАЈУ“

Један од библијских текстова који се најчешће користи у покушају да се докаже бесмртност душе је Лука 23,43: „И рече му Исус: заиста ти кажем: данас ћеш бити са мном у рају.“ Скоро сви преводи Библије (с малобројним изузецима) тумаче тај текст на сличан начин, стварајући утисак да ће на сам дан Христове смрти Христос и разбојник бити заједно у Рају. То не треба да нас чуди јер су те преводе радили они који су веровали у догму о урођеној бесмртности душе. Међутим, да ли је то баш најбољи превод текста?

Упоредите стих Лука 23,43 са стиховима Јован 20,17 и Јован 14,1-3. Како би обећање дато покајаном разбојнику на крсту требало разумети у светлу Исусових речи упућених Марији Магдалени и обећања датог ученицима?

Претпоставка да су Христос и разбојник истог дана отишли у рај (или на небо) противречи ономе што је Исус казао Марији Магдалени након свог васкрсења, и што потврђује да Он још увек није отишао у присуство свог Оца на небу (Јован 20,17). Та заблуда, да су Исус и покајани разбојник тог дана отишли на небо, такође противречи обећању које је Исус дао ученицима – да ће они бити узети на небо тек приликом Његовог другог доласка (Јован 14,1-3).

Проблем у тексту Лука 23,43 састоји се у томе да ли прилог „данас“ (грчки: *сѐмерон*) треба везати уз глагол који следи („бити“) или онај који му претходи („кажем“). Вилсон Пароши запажа да је „са граматичке тачке гледишта“ дословно немогуће одредити шта је од тога исправно. „Лука, међутим, дефинитивно показује склоност да тај прилог користи уз глагол који му претходи. То се дешава у 14 од 20 примера у којима се реч се мерон користи у Еванђељу по Луки и Делима апостола.“ – Wilson Paroschi, „The Significance of a Comma: An Analysis of Luka 23:43“, *Ministry*, June 2013, p. 7.

Дакле, најприроднији начин за читање текста Лука 23,43 био би: „Заиста ти кажем данас, бићеш са мном у рају.“ У овом случају, идиоматски израз „кажем ти данас“ наглашава значај и свечани тон обећања: „Бићеш са мном у рају.“ Укратко, Исус му је, управо ту и тада, обећао да ће бити спасен.

Прочитајте причу о покајаном разбојнику (Лука 23,39-43), коме је, упркос греху, упркос чињеници да није имао ништа да понуди Богу, Христос обећао вечни живот. На који начин та снажна прича открива велику истину о спасењу искључиво вером? У ком смислу смо и ми баш као тај разбојник? А у чему се разликујемо?

ОТИЋИ И БИТИ СА ХРИСТОМ

Прочитајте Филибљанима 1,21-24 и 1. Солуњанима 4,13-18. Када је Павле очекивао да ће бити „са Христом“ (Филибљанима 1,23) и „с Господом“ (1. Солуњанима 4,17)?

Павле је био вођен жарком жељом да живи „у Христу“ сада (2. Коринћанима 5,17) и „с Господом“ после Његовог другог доласка (видети 1. Солуњанима 4,17). За апостола, чак ни смрт није могла да наруши сигурност његовог припадања свом Спаситељу и Господу. Као што је написао у својој посланици Римљанима, „ни смрт, ни живот“ не могу нас „раздвојити од љубави Божије, која је у Христу Исусу Господу нашем“ (Римљанима 8,38.39). „Јер ако живимо, Господу живимо; а ако умиremo, Господу умиremo. Ако дакле живимо, ако умиremo, Господњи смо“ (Римљанима 14,8).

Имајући ту сигурност на уму, Павле о верницима који су већ умрли говори као о онима „који су умрли у Исусу“ (1. Солуњанима 4,14) и који ће бити васкрснути приликом Христовог другог доласка да би примили вечни живот (1. Коринћанима 15,16-18; 1. Солуњанима 4,13-18).

Кад Павле каже да има „жељу отићи и с Христом бити“ (Филибљанима 1,23), да ли он мисли да ће његова душа отићи да би у свесном стању живела са Христом? Ни у ком случају. У том тексту „Павле изражава жељу да напусти ово садашње мучно постојање и буде са Христом, не обазирјући се на неки одређен временски период који би могао постојати између та два догађаја. Тај стих не подразумева да је Павле очекивао да одмах након смрти оде на небо. Он је врло јасно напоменуо да своју награду неће добити пре Другог доласка (2. Тимотију 4,8).“ – *Andrews Study Bible*, p. 1555, note on Philippians 1:23.

Укратко, Павле „говори о томе да ће прво следеће чега ће бити свестан након свог одласка (смрти), бити Христос који долази на облацима небеским да васкрсне мртве, када ће и он бити ’с Господом’ (1. Солуњанима 4,17). Требало би запазити да библијски писци понекад превезују нека два догађаја која могу бити одвојена дугим временским периодом.“ – *Andrews Study Bible*, p. 1555, note on Philippians 1:23.

Али зашто би Павле више волео да умре него да живи? Зато што би се тада коначно одморио од свих својих невоља, и не би више трпео болове у телу. А умро би потпуно уверен да ће, приликом Другог доласка, примити „вијенац правде“ (2. Тимотију 4,6-8). Мада Павле сигурно није баш прижељкивао смрт, знао је шта ће уследити када до ње ипак дође.

Ко од нас није, нарочито у тешким тренуцима, помислио како би било лепо склопити очи у смрти, а онда, у следећем свесном тренутку, „с Господом бити“? Како нам та помисао помаже да разумемо о чему Павле говори у посланици Филибљанима?

ПРОПОВЕДАЊЕ ДУХОВИМА У ТАМНИЦИ

Прочитајте текст 1. Петрова 3,13-20. Како је то Христос проповедао „духовима који су у тамници... у вријеме Нојево“? (Видети такође: 1. Мојсијева 4,10.)

Коментатори који верују у урођену бесмртност душе обично истичу да је Христос проповедао „духовима који су у тамници“ (1. Петрова 3,19) док је и сам почивао у гробу. По њима је Његов утеловљени дух отишао у пакао и проповедао бестелесним духовима препотопних људи.

Међутим, та маштовита замисао је, с библијске тачке гледишта, неодржива, јер након смрти нема друге шансе за спасење (Јеврејима 9,27.28). Зашто би онда Исус проповедао онима који више нису имали шансе за спасење?

И што је најважније, та теорија противречи библијском учењу да мртви остају у у гробу у бесвесном стању све до коначног васкрсења (Јов 14,10-12; Псалми 146,4; Проповедник 9,5.10; 1. Коринћанима 15,16-18; 1. Солуњанима 4,13-15).

Такође, ако би тај стих заиста значио да је Исус, док се телесно налазио у гробу, сишао у пакао и проповедао злим препотопним људима, зашто би само они чули ту поруку? Зар не би било и других изгубљених који би горели у паклу заједно с њима? Зашто би само препотопни људи чули Његово проповедање?

Било би такође бесмислено тврдити да је Христос проповедао палим анђелима који су били непослушни у Нојеве дане. Иако се „духови који су у тамници“ описују као они који су били непослушни „некад“ (1. Петрова 3,19.20), Библија о злим анђелима говори као о онима који су и данас још увек непослушни (Ефесцима 6,12; 1. Петрова 5,8). Осим тога, пали анђели се чувају „у вјечнијем оковима под мраком за суд великога дана“ (Јуда 1,6), без икакве могућности за спасење.

Требало би још да запазимо да су у тексту 1. Петрова 3, „духови који су у тамници“ из 19. стиха, у 20. стиху означени као они „који некад не хтјеше да слушају... у вријеме Нојево“. Израз који се за духа (грчки: пнеума) користи овде и на другим местима у Новом завету (1. Коринћанима 16,18; Галатима 6,18), односи се на живе људе који могу да чују и прихвате позив на спасење. Израз „у тамници“ се очигледно не односи на дословни затвор, већ на тамницу греха у којој се налази препорођена људска природа (Римљанима 6,1-23; Римљанима 7,7-25).

Христово проповедање непокајаним становницима препотопног света остварено је преко Ноја, који је, и сам поучен (Јеврејима 11,7), постао „проповедник правде“ својим савременицима (2. Петрова 2,5). Петрови стихови говоре о томе шта значи бити веран, и не представљају коментар на стање мртвих.

ДУШЕ ПОД ОЛТАРОМ

Прочитајте текст Откривење 6,9-11. Како „душе“ мртвих мученика могу да вичу „под олтаром“?

Отварање петог апокалиптичког печата открило је необичан призор. Душе мученика виде се, метафорички, „под олтаром“ како вичу ка Богу захтевајући освету (Откривење 6,9-11). Неки коментатори су склонили да у том „олтару“ препознају кадиони олтар који се помиње у вези са седмим печатом (Откривење 8,1-6). Међутим, помињање „крви“ (уместо „када“) у тексту Откривење 6,9-11, наводи нас да у томе видимо алузију на олтар за жртве паљенице, на који се изливала крв жртава (3. Мојсијева 4,18.30.34). Као што се крвљу тих жртава шкropило око олтара, тако се и крв мученика симболично излила на Божји олтар кад су они, остајући верни Божјој речи и сведочанству Исусовом (Откривење 6,9; видети такође Откривење 12,17; Откривење 14,12), изгубили свој живот.

„Душе“ под олтаром такође су симболичне. Ако бисмо их схватили дословно, могли бисмо доћи до закључка да ти мученици нису у потпуности срећни на небу, јер још увек вичу захтевајући освету. То баш и не звучи као да уживају у својој награди спасења. Жудња за осветом може да вам загорча живот. Али, може ли да вам загорча и смрт?

Такође, важно је имати на уму да Јовану није било дато да небо види онако како оно заиста изгледа. „Нема никаквих белих, црвених, црних и бледих коња са ратоборним јахачима. Исус се тамо не појављује у виду јагњета са раном од ножа која крвари. Четири жива бића не представљају стварна крилата створења с наведеним животињским карактеристикама... Исто тако, нема ни 'душа' које леже у подножју олтара на небу. Цео тај призор је само сликовита и симболична представа.“ – *The SDA Bible Commentary*, vol. 7, p. 778.

Џорџ Е. Лад, који није адвентиста, писао је овако (при чему поново звучи као адвентиста): „У наведеном случају (Откривење 6,9-11), олтар је очигледно жртвени олтар на који се изливала крв жртава. Чињеница да је Јован видео душе мученика под олтаром нема никакве везе са стањем мртвих, нити са њиховим положајем у неком прелазном стању. То је само живописан начин да се прикаже чињеница да су они мученички страдали у име свог Бога.“ – *George E. Ladd, A Commentary on the Revelation of John*, (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1972), p. 103.

Ко није вапио за правдом која никако да дође (нарочито ако је био жртва неправде)? Зашто морамо вером да прихватимо да ће се правда, која толико недостаје овом свету, на крају ипак остварити? Какву утеху можете црпети из тог предивног обећања?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У делима Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Премошћена провалија“, стр. 260-271 (оригинал) у књизи *Поуке великог Учитеља* и „Голгота“, стр. 749-752 (оригинал), у књизи *Чезња векова*. Ако сте у могућности, прочитајте и поглавље „Teachers as Examples of Christian Integrity“, стр. 504 у књизи *Fundamentals of Christian Education*.

„Христос је у својој причи о богаташу и Лазару показао да човек у овом животу одлучује о својој вечној судбини. Божја благодат је понуђена свакој души у току овог времена пробе. Међутим, ако људи пропусте прилике које су им пружене и уместо тога угађају својим прохтевима, сами себи ускраћују вечни живот. Никакво ново време милости неће им бити пружено. Својом одлуком сами су створили непремостиву провалију између себе и свог Бога.“ – Елен Г. Вајт, *Поуке великог Учитеља*, стр. 260 (оригинал).

„Када су били прогањани у планине и пустиње, када су у тамницама остављани да умру од глади, хладноће и мучења, када им се чинило да је мученичка смрт једини излаз из њихове невоље, тим раним хришћанима причињавало је радост то што су се удостојили да страдају за Христа који је био распет за њих. Њихов достојан пример биће утеха и охрабрење народу Божијем који ће доживети време невоље какве није било од кад је света и века.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 213.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Како нам опште библијско виђење људске природе помаже да боље разумемо неке од текстова које смо проучавали у току ове седмице?
2. Размишљајте о супротности између бескомпромисне вере хришћанских мученика и флексибилне вере наше постмодерне генерације. Другим речима, шта је то за шта вреди умрети? С друге стране, ако неко сматра да су све истине релативне, или културно условљене, да ли би онда вредело умрети за било коју од њих? У исто време, шта можемо научити од оних који су спремни да умру за идеале које ми сматрамо лажним?
3. Позабавите се подробније параболом о богаташу и Лазару. Када је Исус подигнут из мртвих, многи су поверовали у Њега. Међутим, многи други, који су имали исти доказ, нису веровали. Шта нам то говори о чињеници колико људско срце може да отврдне за истину? Шта бисмо могли да предузмемо како нам се то не би догодило?
4. Исус је говорио о времену када ће мртви оживети: „Изићи ће који су чинили добро у васкрсеније живота, а који су чинили зло у васкрсеније суда“ (Јован 5,29). Та два догађаја су временски удаљена хиљаду година, мада звучи као да ће се одиграти истовремено. Како би то могло да нам помогне да схватимо шта Павле хоће да каже у Филиплјанима 1,23?

Текстови за проучавање у току седмице: Марко 9,42-48; Малахија 4,1; Јуда 7; 1. Тимотију 2,5; Дела 2,29.34.35; 1. Јованова 5,3-12.

Текстови за памћење: „А све кушајући добро држите“ (1. Солуњанима 5,20).

Италијански песник Данте Алигијери (1265–1321) написао је своје чувено дело Божанствена комедија о замишљеном путовању душе након смрти. Душа је одлазила или у инферно (пакао) унутар земље, или у чистилиште, где је људски дух могао да се очисти и удостоји да се уздигне на небо, односно у Рај, у присуство самог Бога.

Мада је реч о поеми, чистој фикцији, Дантеове речи су извршиле велики утицај на хришћанска учења, а посебно на римокатоличку теологију. Схватање да бесмртна душа одлази у пакао, чистилиште или Рај, постало је основно учење те цркве. Многе конзервативне протестантске деноминације такође верују у бесмртну душу, која се након смрти особе или успиње у Рај или спушта у пакао. И заиста, ако људска душа никад не умире, онда она мора негде да оде након смрти тела. Укратко, погрешно разумевање људске природе довело је до страшних теолошких заблуда.

Ове седмице бавићемо се неким од тих небиблијских теорија, као и библијским схватањем о томе шта се дешава након смрти.

БЕСМРТНИ ЦРВИ?

Упоредите текст Марко 9,42-48 са стихом Исаија 66,24. Како разумете израз „црв њихов не умире“ (Марко 9,48)?

Неки именицу у једнини, „црв“ (Марко 9,48), тумаче као алузију на бестелесну душу или дух злих људи, који након смрти одлазе у пакао, где никад не умиру и трпе вечне муке.

Међутим, то тумачење не одражава библијско схватање о бесвесном стању након смрти. Оно такође занемарује и старозаветну позадину тог текста. Заправо, „једнина – ’црв’, користи се уопштено за ’црве’ – и не означава појединачног црва. Тако се то повезује са црвима који се хране телима у стању распадања.“ – Robert G. Bratcher and Eugene A. Nida, *A Translator's Handbook on the Gospel of Mark*, (London: United Bible Societies, 1961), p. 304.

У тексту Марко 9,48 Исус цитира стих Исаија 66,24 који гласи: „И излазиће и гледаће мртва тјелеса онијех људи који се одметнуше од мене; јер црв њихов неће умријети и огањ њихов неће се угасити, и биће гад сваком тијелу.“

Та застрашујућа метафоричка сцена дочарава бојно поље на ком Божји непријатељи леже мртви и бивају уништени. Тела која не прогута ватра, разложиће црви, или ће можда деловати прво црви, а затим ватра. У сваком случају, не спомиње се никаква наводна душа која би могла избећи то уништење тела и отићи у пакао.

Али, шта је са „црвима“ који никад не умиру? Метафорички језик стиха Исаија 66,24 (цитиран у тексту Марко 9,48) не подразумева да су ти црви бесмртни. (Бесмртни црви?) Нагласак је на томе да црви неће напустити своје дело разлагања док га сасвим не заврше. Другим речима, они ће наставити да прождиру тела злих, све док она не буду потпуно уништена. Насупрот томе, верна Божја деца ће радоно боравити на „новој земљи и новом небу“, и обожаваће Бога у самом Његовом присуству (Исаија 66,22.23). Имајући тако различите судбине на уму, није ни чудо што је Исус изјавио да је далеко боље ући у Божје царство без неког дела тела – без руке, ноге, или чак ока – него имати савршено тело које ће прогутати ватра и црви (Марко 9,42-48).

Уосталом, ми бивамо или потпуно спасени или потпуно изгубљени. Нема средине. Можемо имати вечни живот или се суочити са вечним уништењем. Које одлуке морате донети данас? Како би та реалност – вечни живот или вечно уништење – требало да утиче на те одлуке?

ПАКЛЕНИ ОГАЊ

У својој књижици за децу под насловом Поглед на пакао – John Furniss, *The Sight of Hell*, (Dublin: James Duffy, [1874], p. 24), енглески римокатолички свештеник Џон Фурнис (1809-1865) илуструје вечне муке уз помоћ лопте од чврстог гвожђа, веће од неба и земље. „Птица долети једном у сто милиона (sic!) година и само додирне велику гвоздену лопту перјем својих крила.“ Аутор тврди да ће се гореће грешника у паклу наставити чак и након што та гвоздена лопта буде потпуно излизана и истрошена таквим летимичним додирима крила!

Тужно је што и многи протестанти чак и данас верују у нешто слично томе кад је реч о судбини изгубљених.

Прочитајте стихове Малахија 4,1 и Јуда 1,7. Како нам ти текстови помажу да боље разумемо појам „вечног огња“, или идеју, како је то Исус изразио, да ће изгубљени бити у „огњу вечном“ (Матеј 18,8) или у „огњу који се не гаси“ (Марко 9,43)?

Реч „вечни“ (јеврејски: *олам*; грчки: *аион*, *аиониос*) може имати различито значење зависно од непосредног контекста. На пример, кад је повезана са речју Бог (5. Мојсијева 33,27, „вјечни“), она изражава Његово вечно постојање. Кад се односи на људска бића (2. Мојсијева 21,6, „довијека“), значење те речи ограничено је дужином њиховог животног века. Када се односи на огањ (Матеј 18,8; Матеј 25,41; „вјечни“), онда се подразумева да се ватра неће угасити док то што се спаљује потпуно не сагори. То значи да ће „огањ вјечни“ бити вечан у смислу да ће потпуно и неопозиво спржити зло, не остављајући им „ни коријена ни гране“ (Малахија 4,1).

Теорија о вечном кажњавању злих има озбиљне импликације. Ако би зли били заувек кажњавани, онда зло не би никад било искорењено. Уосталом, сав живот потиче од Бога (5. Мојсијева 32,39; Псалми 36,9), који каже да Му „није... мило да умре безбожник“ (Језекиљ 33,11). Зашто би онда Он наставио да продужава живот злима да би трпели бескрајне муке? Зар не би било много разумније од Њега да једноставно оконча њихово постојање? Ако ће зли бити кажњени „по дјелима својима“ (Откривење 20,12), зашто би онда због кратког људског живота били бескрајно кажњавани?

Све библијске референце на „огањ вечни“ треба посматрати као алузије на постмиленијумско „огњено језеро“ из текста Откривење 20 (видети 13. Поуку). Дакле, није у складу с Библијом говорити о већ присутном, вечно горућем паклу.

Ма колико да су те паклене ватре лоше, шта нам истина о паклу открива о Божјој љубави, посебно кад је упоредимо са идејом о вечним мукама?

СВЕЦИ У ЧИСТИЛИШТУ

Римокатоличка црква сматра да мртви који не заслужују пакао, али још увек нису спремни ни за Рај, могу грехе очистити у чисти-лишту, а затим се одатле уздићи у Рај. При том се страдања којима су изложени у чистицишту могу умањити молитвама и покорама њихових вољених.

Катехизис Католичке цркве изричито говори о чистицишту: „Сви који умиру у Божијој милости и пријатељству, али још увек несавршено очишћени, заиста могу бити сигурни у своје вечно спасење. Али они после смрти пролазе кроз очишћење, како би постигли светост неопходну за улазак у небеску радост.“ – *Catechism of the Catholic Church*, (New York: Doubleday, 1995) p. 291. Ту се такође наводи да се њихове патње могу ублажити молитвама њихових најмилијих, као и другим делима учињеним у име мртвих. „Црква такође препоручује милостињу, опроштајнице и дела покајања која се предузимају у име мртвих.“ – *Catechism of the Catholic Church*, p. 291.

Прочитајте следеће текстове: Проповедник 9,10; Језекиљ 18,20-22 и Јеврејима 9,27. На који начин ти текстови побијају теорију о чистицишту?

Догма о чистицишту комбинује паганску представу о горућем паклу са паганском праксом молитве за мртве. Та догма је неприхватљива за оне који верују у следећа библијска учења: (1) да мртви остају да почивају у својим гробовима у несвесном стању (Проповедник 9,10); (2) да праведност једног грешног људског бића не може да се пренесе на друго грешно људско биће (Језекиљ 18,20-22); (3) да је наш једини Посредник Исус Христос (1. Тимотију 2,5); и (4) да након смрти следи коначан суд, без икакве друге шансе да се човек покаје због падова у овом животу (Јеврејима 9,27).

Још озбиљнија импликација антибиблијске теорије о чистицишту је начин на који она искривљује сам Божји карактер. Заиста, „сото-на се још од свог пада труди да погрешно представи нашег небеског Оца. Он је предложио догму о бесмртности душе... Идеја о вечно горућем паклу била је сотонино дело; чистициште је такође његов изум. Та учења лажно представљају Божји карактер, оптужујући Га да је строг, осветољубив, да произвољно поступа и не опрашта.“ – Ellen G. White, *Manuscript 51*, (Dec. 10), 1890. Уместо да мртви спавају и чекају Христов повратак, према том схватању они се налазе у чистицишту, где тешко пате све док неко не успе да их одатле избави.

Чему нас заблуде попут оних о чистицишту и вечним мукама уче о важности доктрине? Зашто је важно и то у шта верујемо, а не само у кога верујемо?

РАЈ СА БЕСТЕЛЕСНИМ ДУШАМА

Мада протестанти не прихватају идеју о чистилишту, многи ипак верују да душе умрлих праведника већ уживају у рају у присуству самог Бога. Неки тврде да су те „душе“ у ствари бестелесни духови. Други сматрају да су то бестелесни духови, али заогрнути духовним телом славе.

Како год било наводно метафизичко стање тих живих мртваца, ове теорије подривају библијско учење о коначном васкрсењу и суду над мртвима. Зашто би постојали васкрсење и суд (Откривење 20,12-14) ако душе праведних већ уживају у рају?

Прочитајте следеће текстове: Дела 2,29.34.35 и 1. Коринћанима 15,16-18. Како ти текстови расветљавају стање мртвих и оних који чекају васкрсење?

Библија учи да су сви људи који се већ налазе на небу, или пренети тамо живи, као у случају Еноха (1. Мојсијева 5,24) и Илије (2. О царевима 2,9-11), или су васкрснути из мртвих, као Мојсије (Јуда 1,9) и они који су устали са Христом (Матеј 27,51-53).

Као што смо већ видели, алузија на душе „под олтаром“ које вапе ка Богу тражећи освету (Откривење 6,9-11) само је метафора за правду, и не доказује теорију о урођеној бесмртности душе. У супротном, не би се баш могло рећи да ти људи уживају у својој вечној награди. Гроб је у ствари место починка за мртве, који у несвесном стању чекају коначно васкрсење, када ће њихово свесно постојање бити обновљено. Мртви, чак ни праведни мртви, нису бестелесне душе које лебде по небу и стрпљиво чекају да се поново сједине са својим телом приликом коначног васкрсења.

И о чему то Павле говори у 1. Коринћанима 15,18, кад каже да ако нема васкрсења мртвих, онда „и они који помријеше у Христу, изгибоше“? Како би они могли да изгину ако су већ у блаженствима неба, и ако су тамо све време откако су умрли? То лажно учење да ће се праведни мртви винуту да приме своју вечну награду одмах након смрти, заправо обезвређује централно и кључно учење Новог завета – о васкрсењу мртвих приликом Христовог повратка. Па ипак, о томе стално слушамо, нарочито на сахранама.

На који начин можете помоћи људима да схвате како је тврдња да мртви спавају у земљи заправо „добра вест“, у смислу да они заиста почивају у миру, и да не знају ни за какав бол и патњу?

БИБЛИЈСКО ВИЂЕЊЕ

Прочитајте текст 1. Јованова 5,3-12. Зашто апостол Јован огранчавача „вечни живот“ само на оне који су у Христу?

Библијско учење о условној бесмртности људских бића – на супрот небиблијској теорији о урођеној бесмртности душе – изричито се наводи у тексту 1. Јованова 5,11.12. Да бисмо разумели смисао тог значајног текста, морамо имати на уму да само Божанство „има бесмртност“ (1. Тимотију 6,15.16) и да је оно једини Извор живота (Псалми 36,9; Колошанима 1,15-17; Јеврејима 1,2).

Када је грех ушао у овај свет кроз пад Адама и Еве (1. Мојсијева 3), они су, заједно са свим својим потомцима (укључујући и нас), потпали под клетву физичке смрти, изгубивши дар вечног живота. Али је наш драги Бог спровео план спасења, да би људска бића поново задобила вечни живот – живот који је од почетка требало да им припада. О томе је Павле писао: „Као што нас изабра кроз њега прије постања свијета, да будемо свети и праведни пред њим у љубави“ (Ефесцима 1,4).

Апостол Павле објашњава да „као што кроз једнога човјека (Адама) дође на свијет гријех, и кроз гријех смрт“, тако је и „кроз једнога Исуса Христа“ благодатни дар вечног живота постао доступан свим људима (Римљанима 5,12-21). Павле овде недвосмислено упућује на дословног Адама који је донео грех и смрт у овај свет. Јер, ништа о чему Библија говори не би имало смисла без дословног Адама, који је својим преступом донео грех и смрт у наш свет.

С тим у вези, апостол Јован додаје: „Бог /нам је/ дао живот вјечни; и овај живот вјечни у сину је његовом. Ко има сина Божијега има живот; ко нема сина Божијега нема живота“ (1. Јованова 5,11.12).

Цела та слика постаје јаснија у светлу следећих Исусових изјава: „Сваки који види сина и вјерује га има живот вјечни; и ја ћу га васкрснути у пошљедњи дан“ (Јован 6,40), и: „Ја сам васкрсеније и живот; који вјерује мене ако и умре живљеће (Јован 11,25).

То значи да је вечни живот дар од Бога преко Христа – дар који се обезбеђује у садашњости, али се у њему у потпуности ужива тек после коначног васкрсења праведних. Закључак је врло једноставан – ако се вечни живот даје само онима који су у Христу, онда они који нису у Њему немају вечни живот (1. Јованова 5,11. 12). Насупрот томе, теорија о урођеној бесмртности душе обећава вечни живот – било у рају или у паклу – свим људима, чак и онима који нису у Христу. Колико год да је популарно то учење, оно ипак није библијско.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Велика борба* од Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Прва велика превара“, стр. 531-550 (оригинал); „Можемо ли разговарати са мртвима?“ стр. 551-562 (оригинал).

„На основној заблуди о урођеној бесмртности почива наука о свесном стању мртвих после смрти – наука, која се као и она о вечним мукама, противи учењима Писма, здравом разуму и нашим човекољубивим осећањима. У складу са широко прихваћеним веровањем, откупљени на Небу упознати су са свим догађајима на Земљи, а посебно са животом својих пријатеља које су оставили на свету. Међутим, како би мртви могли да се радују када знају за невоље живих, када морају да буду сведоци греха које чине управо њихови мили и драги, када их гледају како трпе све жалости, разочарања и страховања у животу? Колико би у небеском блаженству могли да уживају они који лебде над својим пријатељима на Земљи? Колико је ужасно веровање да душа непокајаних, чим напусти тело, мора да буде бачена у паклени огањ! У какве дубине очајања морају да западну они који гледају своје пријатеље како неспремни улазе у гроб, како улазе у вечност испуњену мукама и грехом! – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 545 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Они који су имали прилике да са другим хришћанима разговарају о стању мртвих и природи пакла, вероватно су открили колико људи могу бити непоколебљиви и чврсти у својим уверењима, не само у погледу тога да спасени иду одмах у рај, већ и да изгубљени трпе вечне муке у паклу. Шта мислите, зашто је то тако? Једно је то што људи желе да верују, и то је донекле разумљиво, да су њихови вођени који су преминули сада „са Господом“ (мада, као што смо видели, и даље остаје питање колико би за њих било узнемирујуће да посматрају хаотично стање ствари какво је овде). Међутим, откуд толика везаност за страшну замисао да се изгубљени вечно муче у паклу? Чему нас та чињеница учи о снази традиције? Разговарајте о томе у разреду.
2. Већина хришћанских деноминација заговара небиблијску теорију о урођеној бесмртности душе заједно са свим осталим теоријама које су с њом повезане. Шта би још требало да као црква урадимо (осим онога што већ радимо), да бисмо свету објавили библијски поглед на смрт и загробни живот?
3. Мада је реч о обичној фикцији, Дантеова поема, Божанствена комедија, постала је веома утицајна, доприносећи да се лажна учења о томе шта се дешава са „душом“ после смрти чврсто усаде у људски ум. Које поуке можемо извући у вези с тим како се на хришћанску теологију лако може утицати учењима која долазе споља? Које друге нехришћанске идеје утичу на хришћанску мисао чак и данас, и како се од њих можемо заштитити?

ПРЕВАРЕ ПОСЛЕДЊЕГ ВРЕМЕНА

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 7,21-27; Јован 11,40-44; 1. Петрова 3,18; 1. Самуилова 28,3-25; Ефесцима 6,10-18.

Текстови за памћење: „И није чудо, јер се сам сотона претвара у анђела свијетла. Није дакле ништа велико ако се и слуге његове претварају као слуге правде, којима ће свршетак бити по дјелима њиховијем“ (2. Коринћанима 11,14,15).

Наш савремени свет постао је узаврели котао свега натприродног и мистичног, чему увелико доприноси Холивуд, који не преза од тога да снима филмове на тему религије и мистике, правећи од тога праву папазјанију свакојаким обмана и заблуда. Стара лаж:

„Нећете ви умријети“ (1. Мојсијева 3,4) послужила је такође као надахнуће за неке од најчитанијих књига и најгледанијих филмова претходне деценије, као и за многе популарне видео игрице. Неоспорно је да се налазимо на сотонином зачараном тлу, које се може јавити у небројеним облицима, па чак, у неким случајевима, може бити скривено и под окриљем науке.

Један од најварљивијих феномена је оно што се назива „искуствима блиске смрти“ (ИБС), при чему се они који су „умрли“ враћају у живот са причама о загробном животу. Многи на те догађаје гледају као на доказ о бесмртности душе!

Током ове седмице размотрићемо неке обмане последњег времена, укључујући мистицизам, искуства блиске смрти, реинкарнацију, некромантију, обожавање предака, и друге. То су опасне појаве којих би требало да будемо свесни, али без излагања њиховом утицају.

МИСТИЦИЗАМ

Наш свет је преплављен снажним таласима мистицизма. „Мистицизам“ је сложен појам који обухвата огромну разноликост идеја. Из религијске перспективе, та реч подразумева сједињење појединца са Божанским или Апсолутним у некој врсти духовног искуства или трансa. Тиме се карактерише богослужбено искуство чак и одређених цркава. Феномени могу да варирају у облику и интензитету, али је увек присутна склоност да се ауторитет Божје писане Речи замени сопственим субјективним искуствима. У сваком случају, Библија губи велики део своје доктринарне улоге, а хришћанин остаје подложен утицају својих искустава. Та врста субјективне религије не пружа заштиту ни од какве обмане, а поготову не од обмана последњег времена.

Прочитајте текст Матеј 7,21-27. У светлу речи самог Исуса, шта значи градити своју духовну кућу „на камену“, а шта „на песку“?

У постмодерном хришћанском свету постоји снажна склоност да се значај библијских учења умањи, при чему се она сматрају заморним одјеком једног застарелог вида религије. У том процесу, Христова учења се вештачки замењују Христовом личношћу – при чему се тврди, на пример, да овај или онај библијски извештај не може бити истинит јер Исус, како га они доживљавају, никад не би дозволио да се то догоди онако како је написано. Лична осећања и укус на крају постају критеријуми за тумачење Светог писма или чак за потпуно одбацивање онога што Библија јасно учи, поготову кад је реч о послушности Богу, што је, према Исусовим речима, толико битно да бисмо своју кућу изградили на камену.

Они који сматрају да није важно шта верују у погледу доктрине, све док верују у Исуса Христа, налазе се на опасном тлу. И римски инквизитори који су небројено много протестаната осудили на смрт, веровали су у Исуса Христа. Они који су „ђаволе изгонили“ у Христово име (Матеј 7,22), такође су веровали у Њега. „Мишљење да уопште није важно шта људи верују једна је од сотониних најуспешнијих превара. Он зна да истина, примљена с љубављу, посвећује душу примаоца, зато се непрестано труди да унесе лажне теорије, приче, неко друго јеванђеље.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 520 (оригинал).

Како се можемо борити против те типичне људске склоности да својим емоцијама и жељама допуштамо да нас наведу на дела супротна Божјој Речи?

ИСКУСТВА БЛИСКЕ СМРТИ

Неки од најпопуларнијих савремених аргумената којима се „доказује“ теорија о урођеној бесмртности душе су „искуства блиске смрти“. У својој књизи Живот после живота, Рејмонд Муди износи резултате своје петогодишње студије над више од сто људи који су доживели „клиничку смрт“, али су враћени у живот. Ти појединци тврде да су видели неко драго и срдечно светлосно биће пре него што су се вратили у живот. Сматра се да то представља „узбудљив доказ о преживљавању људског духа након смрти“ (коментар на полеђини књиге). Током година, објављена су многа слична дела, која промовишу исту идеју. (Видети 2. поуку.)

Прочитајте извештаје о васкрсењу у следећим текстовима: 1. О царевима 17,22-24; 2. О царевима 4,34-37; Марко 5,41-43; Лука 7,14-17 и Јован 11,40-44. **Колико њих говори о било каквој врсти свесног постојања преминулих пре васкрсења, и зашто је тај одговор битан?**

Сва искуства блиске смрти пријављена у модерној литератури односе се на људе који су сматрани клинички мртвима, али не и стварно мртвима, за разлику од Лазара, који је био мртав четири дана и чији је леш почео да труне (Јован 11,39). Међутим, ни Лазар ни било ко од оних који су васкрсли из мртвих у библијска времена никада није споменуо било какво загробно искуство, било у Рају, чистишту или паклу. То је, додуше, „аргумент из тишине“, али је у потпуној сагласности са библијским учењем о несвесном стању мртвих!

Међутим, шта је са искуствима „блиске смрти“ о којима се данас тако често прича? Ако прихватимо библијско учење о несвесном стању мртвих (Јов 3,11-13; Псалми 115,17; Псалми 146,4; Проповедник 9,10), онда нам преостају две главне могућности: или је реч о природној психохемијској халуцинацији у екстремним условима, или може бити натприродно сотонско варљиво искуство (2. Коринћанима 11,14). Сотонска обмана би заиста могла бити објашњење, посебно зато што у неким случајевима ти људи тврде да су разговарали са својим мртвим рођацима! Али то би могла бити и комбинација оба фактора.

Будући да је та обмана толико раширена и за многе тако убедљива, од пресудне је важности да се чврсто држимо учења Божје Речи, без обзира на сва искуства која бисмо ми сами или други људи могли имати, а која су у супротности са оним што Библија учи.

Занимљиво је да та „искуства блиске смрти“ сада често долазе са посебним одобравањем „науке“. Колико, дакле, треба да будемо опрезни чак и према нечему што наука наводно „доказује“?

РЕИНКАРНАЦИЈА

Пагански појам бесмртне душе пружа основ за небиблијску теорију о реинкарнацији или пресељењу душа. Ту теорију су усвојиле неке велике светске религије. И док већина хришћана верује у постојање бесмртне душе која остаје у трајном рају или паклу након смрти, они који верују у реинкарнацију сматрају да таква бесмртна душа пролази кроз многе циклусе умирања и поновног рађања овде на земљи.

Неки сматрају да је реинкарнација процес духовне еволуције који омогућава духу да, на свом путу ка савршенству, достиже све више нивое знања и морала. Хиндуси верују да вечна душа пролази кроз развој свести, или „самсаре“, унутар шест класа живота: водене животиње, биљке, гмизавци и инсекти, птице, животиње и људска бића, укључујући и становнике неба.

Прочитајте текстове: Јеврејима 9,25-28 и 1. Петрова 3,18. Ако је Исус „једном“ умро (Јеврејима 9,28, 1. Петрова 3,18), а и сви људи такође умиру само „једном“ (Јеврејима 9,27), зашто чак и неки наводни хришћани верују у неки облик реинкарнације?

Многи не верују у оно у шта би требало да верују, већ у оно у шта желе да верују. Ако им нека теорија пружа егзистенцијални мир и утеху, за њих ту престаје свака дискусија. Али, што се тиче оних који озбиљно схватају Библију, прихватање реинкарнације не долази у обзир.

Прво, та теорија је у супротности са библијским учењима о смртности „душе“ и васкрсењу тела (1. Солуњанима 4,13-18).

Друго, она негира учење о спасењу на основу благодати кроз веру у склопу искупитељског дела Исуса Христа (Ефесцима 2,8-10), и замењује га људским делима.

Треће, та теорија је у супротности са библијским учењем да вечна судбина појединца зависи од одлука које он доноси у овом животу (Матеј 22,1-14; Матеј 25,31-46).

Четврто, та теорија умањује значај и важност Христовог другог доласка (Јован 14,1-3).

И пето, та теорија нуди људима могућност да и након смрти превазиђу своје недостатке, што је небиблијско учење (Јеврејима 9,27).

Укратко, у оквиру хришћанске вере нема места за идеју о реинкарнацији.

НЕКРОМАНТИЈА И КУЛТ ПРЕДАКА

Реч „некромантија“ потиче од грчких израза некрос (мртав) и мантеиа (прорицање). Практикована од давнина, некромантија је облик призивања наводно активних духова умрлих, како би се стекла нека сазнања, често о будућим догађајима. С друге стране, култ предака је обичај обожавања преминулих рођака, јер се они и даље сматрају члановима породице, чији духови, како се верује, могу утицати на оно што се дешава живима. Ти пагански обичаји могу бити веома привлачни људима који верују у бесмртност душе, а и онима којима недостају њихови мили и драги који су преминули.

Прочитајте текст 1. Самуилова 28,3-25. Које духовне поуке против било каквог покушаја комуникације са мртвима можемо извући из Сауловог искуства са вичаром из Ендора?

Библија врло јасно каже да су, у древној израелској теократији, сви спиритисти, медијуми, вичари и гатари били одвратни Господу и да их је требало побити каменовањем (3. Мојсијева 19,31; 3. Мојсијева 20,6.27; 5. Мојсијева 18,9-14). У складу с тим законом, Саул је истребио из Израела све гатаре и вичаре (1. Самуилова 28,3.9).

Али онда, пошто га је Господ одбацио, и сам је отишао у хананејски град Ендор да се распита за једну вичару (1. Самуилова 28,6.7.15; упоредити са: Исус Навин 17,11; Псалми 83,10). Тражио је од ње да призове покојног пророка Самуила, који се наводно појавио у некромантичком привиђењу и разговарао са Саулом (1. Самуилова 28,13-19). Лажљиви дух, који се претварао да је Самуило, саопштио је Саулу:

„Сјутра /ћеш/ ти и синови твоји бити код мене“ (1. Самуилова 28,19). Предвиђајући Саулову смрт, тај лажљиви дух је, самим тим што је преузео обличје Самуила, наводно потврдио небиблијску теорију о урођеној бесмртности душе. Била је то снажна обмана, али Саул је требало да поступи мудрије, и да се не уплиће у оно што је претходно осудио.

Више од два века касније, пророк Исаија је писао: „И ако вам реку: питајте вичаре и гатаре, који шапћу и мрмљају; реците: не треба ли народ да пита Бога својега? или ће питати мртве мјесто живијех? Закон и свједочанство тражите. Ако ли ко не говори тако, њему нема зоре“ (Исаија 8,19.20; такође: Исаија 19,3).

Колико често, нарочито кад смо под стресом, радимо нешто за шта знамо да је погрешно? Зашто су вера, молитва и послушност Божјој Речи наша једина сигурна одбрана против нас самих?

ЛАЖНО ПРИКАЗИВАЊЕ УМРЛИХ КАО ДА СУ ЖИВИ, И ДРУГЕ ПОЈАВЕ

Слична некромантији су демонска лажна приказивања умрлих као да су живи, и друге демонске појаве. Приликом тих лажних приказивања, духови могу попримити лик преминулог члана породице, пријатеља или неког другог. При том, физички изглед и глас веома подсећају на покојников. Све те сотонске обмане биће употребљене да заведу оне који нису чврсто утемељени на Божјој Речи. Елен Г. Вајт упозорава: „Ови лажни духови, када се јављају као апостоли, дају изјаве које се супроте ономе што су прави апостоли, док су били на Земљи, написали по налогу Светога Духа.“ – Велика борба, стр. 557 (оригинал). Она затим додаје: „Сотона ће се представити као Христос и то ће бити завршно дело у великој драми обмане.“ – Велика борба, стр. 624 (оригинал).

Прочитајте 2. Коринћанима 11,14.15 и Ефесцима 6,10-18. Шта би требало да буде наша заштита од таквих демонских превара?

Апостол Павле нас упозорава да „наш рат није с крвљу и с тијелом, него с поглаварима и властима, и с управитељима таме овога свијета, с духовима пакости испод неба“ (Ефесцима 6,12). Од тих превара се можемо заштити једино ако се обучемо у „све оружје Божије“ (Ефесцима 6,13) описано у Ефесцима 6,13-18.

Сотонска лажна приказивања умрлих као да су живи, и друге појаве, могу бити веома застрашујући и обмањујући, али не могу да заведу оне који су под Божјом заштитом и који су утемељени на Божјој Речи. Са аспекта доктрине, они који верују у библијско учење о условној бесмртности људских бића знају да је свако појављивање „мртвих“ или комуникација с њима сотонског порекла, и да их треба одбацити деловањем Божје силне благодати. И опет, ма колико те појаве деловале моћно, убедљиво и наизглед стварно, увек се морамо чврсто држати учења да мртви спавају у гробу.

Замислите, међутим, да изгубите вољену особу, и да се онда та иста особа наводно појави пред вама. И да вам каже да вас воли и да јој много недостајете. Да вам исприча нешто што би само она могла да зна. И још каже како се сада налази на неком бољем месту. Помислите како би неко, ко није потпуно утврђен у ономе што Библија учи о стању мртвих, лако могао да подлегне тој обмани. Поготову зато што људи понекад желе у то да верују.

Шта значи обући се у „све оружје Божије“? Како да, у свакодневном практичном смислу, урадимо то у свакој области свог живота, а не само при суочавању са обманама последњег времена?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Евангелизам* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом: „Лажне теорије, култови и тајна друштва“, стр. 602-609 (оригинал). Ако сте у могућности, прочитајте и поглавље: „Spiritism“, стр. 86-93 у књизи *Confrontation*.

Једна фондација је објавила да ради на технологији која ће нам омогућити да ступимо у контакт са преминулима „путем текстова, телефонских позива и видео-конференција“. Називајући мртве ПМО (постматеријалним особама), припадници те фондације на свом веб-сајту тврде да људи после смрти једноставно прелазе „у другу фазу вечности“, али „задржавају свест, идентитет и основне аспекте своје претходне физичке појаве“. И сада они наводно развијају, у три фазе, технологију која ће омогућити комуникацију између материјалних и постматеријалних особа.

Прва фаза ће „омогућити слање порука и дописивање са постматеријалним члановима породице, пријатељима и стручњацима из свих области“. Друга фаза би требало да нам „омогући разговор са драгим особама које живе с друге стране вечности. А трећа фаза ће нам, како кажу, омогућити да „чујемо и видимо оне који то поље неограничених могућности доживљавају са оне друге стране“.

Оно што је посебно застрашујуће је начин на који се тестира да ли су мртви с којима ступају у контакт заиста они за које се издају. „На пример“, каже се на сајту, „ожаложени родитељ би могао да постави следеће питање сину или ћерки који су прешли у други свет: 'Да ли си имао/имала пса по имену Снупи када си био/била дете? Јесмо ли ти поклонили џепни ножић за твој десети рођендан?'“ Занимљиво је сагледати све то у светлу следећег упозорења: „Духовна бића понекад се појављују пред људима у облику њихових преминулих пријатеља, говоре о догађајима из њиховог живота и чине дела која су они чинили за живота.“ – Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 684 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Користећи изговор да је то културно прихватљиво, многи хришћани прате све што медији промовишу. Међутим, који библијски принципи би требало да воде наш однос према медијима, посебно када они отворено охрабрују ставове за које знамо да су погрешни и обмањујући (видети текстове Псалми 101,1-8; Приче 4,23; Филибљанима 4,8)?
2. Како можемо помоћи другима да превазиђу сотонине обмане последњег времена, а да и сами не будемо изложени њиховом заводљивом утицају?
3. На причу о томе како је „Самуило“ позван из гроба многи хришћани гледају као на библијски доказ да мртви настављају да живе. Како нам тај извештај показује да се не можемо ослонити само на један текст или причу да бисмо успоставили доктрину, већ морамо да размотримо све што Библија каже о некој теми?

БИБЛИЈСКИ ПОГЛЕД НА СВЕТ

Текстови за проучавање у току седмице: Лука 2,52; Матеј 4,23; 1. Коринћанима 6,19.20; Псалми 24,3.4; Дела 8,4-24; 1. Јованова 3,1-3.

Текст за памћење: „А сам Бог мира да посвети вас цијеле у свачему; и цијел ваш дух и душа и тијело да се сачува без кривице за долазак Господа нашега Исуса Христа“ (1. Солуњанима 5,23).

Књига Откривење говори о две главне „глобализације“ које ће претходити Другом доласку Исуса Христа. Тринаесто поглавље Откривења описује глобализацију лажи, када ће се „сва земља“ зачудити и поклонити се звери из мора (Откривење 13,3.7.8.12.16). Четрнаесто поглавље наглашава глобализацију истине, када ће се „вјечно јеванђеље“ проповедати „свакоме племену и језику и кољену и народу“ (Откривење 14,6.7). Током тих „тешких времена“ (2. Тимотију 3,1), дуваће „сваки вјетар науке“ (Ефесцима 4,14), а људи ће одвраћати „уши од истине, и окренуће се ка гаталицама (2. Тимотију 4,4). „Сотона ће двома великим заблудама, заблудом о бесмртности душе и заблудом о светости недеље, подвластити људе својим преварама. Док прва поставља темеље спиритизму, друга омогућава пријатељске везе са Римом.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 588 (оригинал).

Док се ти завршни догађаји не одиграју, морамо остати чврсти у свом веровању у сву истину коју имамо, а која обухвата и природу човека и природу смрти. Морамо такође настојати да нас Свети Дух води, са циљем да се припремимо за Христов славни повратак.

ИСУС КАО УЗОР

Прочитајте текст Лука 2,52. Које четири димензије Исусовог раста се помињу у том стиху?

Исус је био савршено људско Биће, а Његов раст је обухватао све основне димензије људског постојања. Према тексту Лука 2,52, „Исус напредовао је у премудрости (ментално) и у расту (физички) и у милости код Бога (духовно) и код људи (друштвено)“. „Његов ум је био делатан и продоран, а разборитост и мудрост превазилазили су Његове године. Његов карактер био је уравнотежен и складан. Снаге ума и тела постепено су се развијале у складу са законима детињства. Као дете Исус се одликовао изузетно милом природом. Његове услужне руке увек су биле спремне да помогну другима. Он је показивао непоколебљиво стрпљење и истинољубивост која никада не би жртвовала чистоту. У начелу чврст као стена, Његов живот откривао је врлину несребичне љубазности.“ – Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 68, 69 (оригинал).

Прочитајте текст Матеј 4,23. Како ми данас можемо успешно да спроводимо Исусову троструку службу – поучавања, проповедања и исцељивања?

Ако прихватимо да је људско биће јединствена и недељива личност, онда своју религију не можемо ограничити само на духовна питања. Истина заправо дотиче цело наше биће, покрива цео наш животни век и обухвата све димензије нашег живота. Наши физички и духовни елементи толико су снажно сједињени да се заиста не могу раздвојити. И мада се ми, као пала бића, никада нећемо изједначити са оним како је Исус овде приказан, Божјом благодаћу треба да се угледамо на Њега, јер „обновити у човеку слику његовог Творца, вратити га у стање првобитног савршенства, подстаћи развој његовог тела, ума и душе“ (Елен Г. Вајт, *Васпитање*, стр. 15,16 /оригинал/) – то је дело искупљења. То је оно што Бог жели да уради у свом народу као део процеса припреме за Христов повратак.

Ако поредимо себе са Исусом, та разлика би лако могла да нас обесхрабри. Како нас онда усредсређеност на крст и све што он подразумева штити од обесхрабрења, поготову кад оно што видимо у себи упоредимо са оним што видимо у Исусу?

ТЕЛО КАО ХРАМ

Дуалистичка теорија о смртном телу са бесмртном душом довела је до различитих веровања о људском телу. На пример, за древне грчке филозофе, људско тело је било затвор душе, која се ослобођала приликом смрти. Као ехо тог паганског схватања, многи хришћани данас верују да је тело само привремено пребивалиште бесмртне душе, која ће се поново сјединити с телом при васкрсењу. Насупрот томе, пантеисти људско тело сматрају божанским. Они верују да су Бог и свемир једно те исто. За њих је све Бог, а људско тело је само део јединствене, обједињене, свеопште божанске твари. И тако, суочени са свим тим супротстављеним теоријама на ову тему, морамо чврсто стајати на ономе што Библија учи о природи човека.

Прочитајте текстове **1. Коринћанима 6,19.20** и **1. Коринћанима 10,31**. **Како схватање да је наше тело „црква светога Духа“ може да изврши позитиван утицај на наш начин живота?**

Адам и Ева су обоје створени по Божјем лику (1. Мојсијева 1,26.27), што се одразило не само на њихов карактер већ и на физички аспект њиховог бића. А будући да је тај лик нарушен, па чак и скривен због присуства греха, делом испуљења људска бића треба да се врате у првобитно стање, што укључује и њихово физичко здравље, у оној мери у којој је то могуће за бића која нису у могућности да једу са дрвета живота.

То обновљење је животни процес који ће се завршити тек приликом Христовог другог доласка, када ће оно што је распаљиво постати нераспаљиво, а смртно постати бесмртно (1. Коринћанима 15,53.54).

Апостол Јован је писао свом пријатељу Гају: „Љубазни! молим се Богу да ти у свему буде добро, и да будеш здрав, као што је твојој души добро“ (3. Јованова 1,2).

Ако прихватимо да је људско биће недељива целина, а да религија обухвата све аспекте људског живота, онда би и своје физичко здравље такође требало да сматрамо верском обавезом. Требало би да се руководимо надахнутим начелом: „Ако дакле једете, ако ли пијете, ако ли што друго чините, све на славу Божију чините“ (1. Коринћанима 10,31). Али имајмо на уму да још увек живимо у свету у коме, и поред свесрдних напора, чак и добри људи ипак трпе последице грешне људске природе и грешног окружења. Дакле, треба да се уздамо у Бога и да пружамо најбоље од себе, а резултате да препустимо Њему.

УМ ХРИСТОВ

Неки људи сматрају да променом окружења и појединац може значајно да се промени. И заиста, ми свакако треба да избегавамо места и околности у којима можемо бити изложени искушењима (Псалми 1,1; Приче 5,1-8). Међутим, наш проблем са искушењем и грехом може да се реши једино преображајем нашег срца (односно ума). Христос је дотакао саму суштину тог проблема рекавши да „изнутра из срца људскога излазе мисли зле, прељубе, курварства, убиства, крађе, лакомства, пакости, злоће, лукавство, срамоте, зло око, хуљење на Бога, понос, безумље“ (Марко 7,21.22). То значи да најпре наш ум мора да се преобрази да би и наше понашање могло да се промени.

Прочитајте следеће текстове: 1. Коринћанима 2,16; Псалми 24,3.4; Римљанима 12,2; Филибљанима 4,8; Колошанима 3,2. Шта то значи имати „ум Христов“?

Господ је обећао да ће, у склопу „новог завета“, Он ставити закон у умове припадника свог народа и исписати га у њиховим срцима (Јеремија 31,31-33; упоредити са: Јеврејима 8,8-10; Јеврејима 10,16). Није никакво чудо, дакле, што је у Беседи на гори Христос проширио и продубио значење Божјих заповести све до нивоа мисли и побуда (видети Матеј 5,17-48). Према томе, ми можемо задобити победу над искушењем једино Божјом благодаћу која преображава, и можемо се, на нивоу мисли и побуда, позвати на то обећање, како бисмо зауставили грешне помисли.

Ипак, ми ћемо имати грешну природу све док Исус не дође. Али ако смо у Христу, онда смо потпуно покривени Његовом праведношћу. Мада *joш* увек нисмо савршени, већ сада се *сматрамо* савршеним у Њему (Филибљанима 3,12-15). „Када смо сједињени са Христом, ми имамо Христов ум. Чистота и љубав огледају се у карактеру, а кротост и истина управљају животом. И сам израз нашег лица се мења. Христос који борави у души има моћ да преобрази, тако да наша спољашњост сведочи о миру и радости који владају унутар нас.“ – Ellen G. White, *Selected Messages*, book 1, p. 337.

Једино свакодневним предањем, свакодневним умирањем себи, свакодневним одлучним напорима учињеним у вери да будемо послушни Исусу, можемо доживети такав преображај у свом животу.

Замислите како би вам живот изгледао кад бисте могли да зауставите грешне мисли. Колико би вам живот био другачији? Који је једини могући начин да то постане наше искуство?

ВОЋСТВО ДУХА

Свети Дух је Божји моћни Представник, који Божју љубав излива у наша срца (Римљанима 5,5), води нас ка истинском спасоносном искуству (Јован 16,7-11), упућује нас у сву истину (Јован 16,13), и оспособљава нас да испунимо еванђеоски налог (Дела 1,8). Будући да је Свети Дух тај који се супротставља разорном сотонском деловању, није никакво чудо што се сотона служи свим средствима како би извитоперио наше разумевање природе и деловања Светог Духа. И тако, док неки негирају Његову личност, други пренаглашавају дарове Духа, у односу на Његову моћ да нас преобрази.

Прочитајте текст Дела 8,4-24. Симон врачар из Самарије хтео је да прими дарове Светог Духа, а да сам не буде препорођен Духом. На који начин се исти тај став испољава и у наше време?

Божја деца су они који су Светим Духом упућени (Римљанима 8,14) у све истине Божје Речи (Јован 16,13; Јован 17,17). Исус нас је врло јасно упозорио: „Неће сваки који ми говори: Господе! Господе! ући у царство небеско; но који чини по вољи оца мојега који је на небесима. Многи ће рећи мени у онај дан: Господе! Господе! нијесмо ли у име твоје пророковали, и твојијем именом ђаволе изгонили, и твојијем именом чудеса многа творили? И тада ћу им ја казати: никад вас нијесам знао; идите од мене који чините безакоње“ (Матеј 7,21-23). То значи да Свети Дух никад не води никога мимо Божје Речи – коју је Он лично надахнуо – већ нас увек доводи у склад са Речју.

Исти Свети Дух који нас упућује у сву истину, оспособљава нас да и ми друге упућујемо у ту исту, чудесну истину (Матеј 28,18-20; Дела 1,8). И док испуњавамо своју свету мисију, примамо Његову посебну помоћ. Зато морамо, из јутра у јутро, клечати пред Господом и обнављати свој завет посвећења Њему. Ако то будемо чинили, Он ће нам давати присуство свог Духа, с Његовом оживљујућом, посвећујућом силом.

Морамо, међутим, бити отворени за Његово вођство, тако што ћемо свакодневно доносити свесну одлуку да радимо оно што знамо да је исправно и избегавамо оно што знамо да је погрешно. Односно, само ако будемо настојали да, у сили коју нам је Бог дао, живимо онако како би требало, бићемо отворени да у свој живот примимо ту силу Светог Духа, коју нам је Бог обећао.

Зашто је толико важно да молитвом, из јутра у јутро, учинимо себе отвореним за вођство Светог Духа у нашем животу?

СПРЕМНИ ЗА ЊЕГОВ ДОЛАЗАК

Живимо у помамном свету са превише вештачких потреба и наметљивих понуда које нам одвлаче пажњу. Ако не поведемо рачуна, то би могло да нам одузме превише времена и да поремети наше приоритете. Али, није реч само о још једној нуспојави нашег глобализованог сајбер света. Хришћани су у свако доба, у овој или оној мери, морали да се чувају сотониних покушаја да их одврати од онога што је заиста важно у животу.

Коме не прети опасност да, из чисте непажње, одврати поглед од Господа и да се задржи на ономе што је световно, телесно, на ономе што нас, у суштини, не може задовољити, а што, на крају, може довести до наше духовне пропасти?

Прочитајте следеће текстове: 2. Петрова 3,14 и 1. Јованова 3,1-3. Коју разлику уочавате између припремања за Други долазак и спремности за тај славни догађај?

Идеја о сталној припреми за Други долазак често постаје изговор за одуговлачење. То лако може навести човека да се сувише опустити, размишљајући попут злог слуге: „Неће мој господар још задуго доћи“ (Матеј 24,48).

Прочитајте следеће текстове: Псалми 95,7.8; Јеврејима 3,7.8.15; Јеврејима 4,7. Шта нам ти стихови говоре о потреби да будемо спремни управо сада?

Из библијске перспективе, време спасења је увек „данас“, никада сутра (видети: Псалми 95,7.8; Јеврејима 3,7.8.15; Јеврејима 4,7). Штавише, ако не прођемо кроз неко значајније искуство обраћења, и даље ћемо бити овакви какви смо управо сада. Време само по себи неће променити необраћене. Напротив, ако човек не доживљава сталан раст у благодати и напредак у вери, биће склон да отпадне, да постане окорео, скептичан, циничан, чак и неверујући.

Посматрано из тог угла, могли бисмо да кажемо да је сваки дан нашег живота заправо наш живот у малом. Дакле, требало би да, Божјом благодаћу, правимо планове за будућност, али да сваког дана живимо спремни за Исусов повратак – посебно зато што би, с обзиром на непредвидљивост дешавања у овом животу, данас могао да буде наш последњи дан на овом свету.

Како можете данас да будете спремни за Исусов повратак, у случају да се Он данас врати? Разговарајте о свом одговору у суботу у разреду.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље под насловом „Исцеђење ума“, стр. 241-259 из књиге *У потрази за бољим животом* од Елен Г. Вајт. Ако сте у прилици, прочитајте и поглавље „True and False Theories Contrasted“, стр. 7-16, у књизи *The Sanctified Life* од исте ауторке.

„Велика борба ближи се свом крају. Сваки извештај о несрећи на мору или копну сведочи о чињеници да се крај свему приближио. Ратови и гласови о ратовима то објављују. Постоји ли неки хришћанин чије срце не закуца брже при помисли на велике догађаје који се отварају пред нама? Господ долази. Чујемо кораке Бога који се приближава.“ – Елен Г. Вајт, *Мараната*, стр. 220 (оригинал).

„Живите животом вере из дана у дан. Немојте се бринути и узнемиравати због времена невоље, и тако унапред призивати то време. Немојте стално размишљати: ’Бојим се да нећу издржати у дан великог искушења.’ Треба да живите у садашњости, само за овај дан. Сутра није ваше. Данас морате задобити победу над собом. Данас треба да живите животом молитве. Данас треба да се бијете у доброј борби вере. Данас треба да верујете да вас Бог благосиља. И док будете задобијали победу над тамом и неверицом, испунићете захтеве Учитеља, и постаћете благослов за људе око себе.“ – Ellen G. White, *Signs of the Times*, October 20, 1887.

„Господ ће ускоро доћи, и ми морамо бити спремни да га дочекамо у миру. Уложимо одлучне напоре и учинимо све што је у нашој моћи да људима око себе пренесемо светлост. Не треба да будемо тужни, већ весели, и да Господа Исуса имамо увек пред собом... Морамо бити спремни и чекаги Његов долазак. О, како ће бити величанствено када Га будемо угледали и кад будемо чули позив као Његови откупљени! Већ дуго чекамо, али наша вера не сме да ослаби. Кад бисмо само могли да видимо Цара у Његовој лепоти, били бисмо заувек благословени. Осећам потребу да гласно повичем: ’Идемо кући!’ Ближимо се времену када ће Христос доћи са силом и великом славом, да своје откупљене поведе у њихов вечни дом.“ – Ellen G. White, *Heaven*, pp. 165, 166.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Како нам схватање личности – тела, душе и духа – као недељиве целине, може помоћи да боље разумемо свеобухватност религије и важност нашег личног начина живота?
2. Сва истинска пробуђења и реформе су *теоцентрични* (усредсређени на Бога), а никада *антропоцентрични* (ослоњени на људско понашање). На који начин парабола о фарисеју и царинику (видети текст Лука 18,9-14) илуструје то начело?
3. Разговарајте у разреду о свом одговору на последње питање из проучавања предвиђеног за четвртак. Како можете знати да ли сте спремни, и можете ли у том погледу осећати сигурност без дрске самоуверености?

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 25,31-46; Данило 7,9-14; 1. Коринћанима 6,2,3; 2. Петрова 2,4-6; Малахија 4,1; Откривење 21,8.

Текст за памћење: „Јер нам се свима ваља јавити на суду Христову, да примимо сваки што је који у тијелу чинио, или добро или зло“ (2. Коринћанима 5,10).

Ако постоји нешто о чему Свето писмо потпуно јасно говори, онда је то реалност суда. Бог ће судити свету. Текстови који то потврђују, како у Старом тако и у Новом завету, многобројни су и недвосмислени. Правда која нам овде и сада толико недостаје једног дана ће се остварити.

Библија тврди да је Бог „савршен у сваком знању“ (Јов 37,16) и да „зна све“ (1. Јованова 3,20), укључујући и наше најскривеније намере (Проповедник 12,14; Јеремија 17,10). Можемо се сакрити од било кога и било чега другог, али пред Богом ништа није скривено.

Оно што та чињеница подразумева јесте да Њему није потребан суд да би сам за себе разоткрио живот сваког појединца. Божански судови су, заправо, божанско прилагођавање, спроведено у корист Његових створења, како на небу тако и на земљи. То је процес космичко-историјске природе, јер је Луцифер отпочео своју побуну на небу, а онда је проширио на овај свет (Откривење 12,7-9).

Током ове седмице размотрићемо судски процес на крају времена са његове три главне етапе: предвентни суд, миленијумски суд и извршни суд. Цео тај процес завршава се потврдом оправданости заслужене друге смрти злих.

КОНАЧНИ СУД

За многе, идеја о суду подразумева осуду. И мада је то заиста део процеса, не смемо заборавити да идеја о суду има и своју позитивну страну, у смислу да суд обухвата и оправдање невиних. Тако када се у књизи пророка Данила каже: „Даде се суд свецима вишњег“, то заправо значи да ће се суд на крају времена одиграти у корист светих (Данило 7,22). Дакле, Божји суд обухвата оба елемента – што је принцип који налазимо у овом старозаветном стиху: „Ти чуј с неба, и учини и суди слугама својим, осуђујући кривца и дјела његова обраћајући на његову главу, а правога правдајући и плаћајући му по правди његовој“ (1. О царевима 8,32).

Прочитајте текстове Матеј 25,31-46 и Јован 5,21-29. На који начин Христос указује на принцип истовремене осуде и оправдања приликом коначног суда?

Неки тврде да изрази „не суди му се“ (Јован 3,18) и „не долази на суд“ (Јован 5,24) значе да се онима који су у Христу уопште неће судити. Међутим, ти изрази заправо значе да верни неће бити осуђени на суду. Дакле, те текстове би требало разумети у смислу „није осуђен“ (Јован 3,18) и „не потпада под осуду“ (Јован 5,24).

Укратко, наша судбина је одређена нашим садашњим животом. Онима који су у Христу оправдање на суду већ је осигурано, а они који нису у Христу остају под осудом. Описујући суд (Матеј 25,31-46), Христос не помиње само присуство јараца (злих) већ и оваца (праведних). А апостол Павле изричито тврди: „Свима /нам се/ ваља јавити на суду Христову, да примимо сваки што је који у тијелу чинио, или добро или зло“ (2. Коринћанима 5,10).

Док размишљамо о суду, треба да имамо на уму да смо спасени благодаћу (Исаија 55,1; Ефесцима 2,8-10), оправдани вером (1. Мојсијева 15,6; Римљанима 5,1), а да нам се суди на основу дела (Проповедник 12,14; Матеј 25,31-46; Откривење 20,11-13). Основ тог судског процеса је Божји морални закон, сажет у Десет заповести (Проповедник 12,13.14; Јаков 1,25; Јаков 2,8-17). Наша дела су спољашњи доказ искрености нашег искуства спасења, те су, сходно томе, предмет процене током суда.

Упамтите: не постоји неки произвољни декрет којим Бог бира неке да буду спасени, а друге да буду изгубљени. Свако је морално одговоран за сопствену судбину.

На крају, суд није време када Бог одлучује да ли ће да нас прихвати или одбаци, већ време када Бог потврђује наш избор – да ли смо Га прихватили или не – избор који се видљиво испољава преко наших дела.

ПРЕАДВЕНТНИ СУД

Појам о суду пре Христовог повратка, или, како га ми зовемо, преадвентном суду, налази се на многим местима у Светом писму.

Прочитајте следеће текстове: Данило 7,9-14; Матеј 22,1-14; Откривење 11,1.18.19; Откривење 14,6.7. Како ти текстови расветљавају појам преадвентног истражног суда у небеској судници? Какав је значај једног таквог суда?

Појам преадвентног истражног суда над Божјим народом утемељен је на три основна библијска учења.

Једно је да сви мртви – праведни и неправедни – остају у својим гробовима у несвесном стању све до коначног васкрсења (Јован 5,25-29).

Друго је постојање свеопштег суда над свим људима (2. Коринћанима 5,10; Откривење 20,11-13).

Треће је чињеница да ће прво васкрсење бити блажена награда за све праведне, док ће друго васкрсење донети вечну смрт злима (Јован 5,28.29; Откривење 20,4-6.12-15).

А будући да се свим људима суди, то значи да би требало да им се суди *пре* васкрсења, јер ће они приликом васкрсења примити своју вечну награду.

Књига пророка Данила нам помаже да разумемо и време и прирону преадвентног суда. На крају 2300 симболичних дана – 1844. године – требало је да се очисти небеско светилиште (Данило 8,14, упоредити са Јеврејима 9,23), и да отпочне преадвентни истражни суд (Данило 7,9-14), што су у ствари два различита начина да се опише исти догађај. А тај суд заседа да би „дао правду свецима Вишњег“ (Данило 7,22, Милин). Дакле, то је добра вест за Божји народ.

У тексту Матеј 22,1-14, Исус говори о провери сватова пре него што је свадбена гозба уопште и почела.

А у књизи Откривење, о преадвентном истражном суду говори се као о мерењу оних „што се клањају“ у Божјем храму (Откривење 11,1) и објави да „дође час суда његова“ (Откривење 14,6.7; упоредити са текстом Откривење 14,14-16).

Како би наше знање о суђењу на небу требало да утиче на то како живимо овде на земљи?

МИЛЕНИЈУМСКИ (ХИЉАДУГОДИШЊИ) СУД

Библија нам каже да ће приликом Другог доласка (1) и живи свети и васкрсли свети бити „узети у облаке на сусрет Господу на небо“ (1. Солуњанима 4,16.17); (2) сви свети биће узети на небо, где ће пребивати у „становима“ које Исус лично припрема за њих (Јован 14,1-3); а (3) тек ће се на крају миленијума Нови Јерусалим спустити на земљу да би постао вечни дом светих (Откривење 21,1-3.9-11). И тако ће, током миленијума, док на земљи буде владала пустош, свети царовати са Христом на небу (Јеремија 4,23; Откривење 20,4).

Прочитајте текстове **1. Коринћанима 6,2.3** и **Откривење 20,4-6.11-13**. **Зашто би свети требало да узму учешћа на миленијумском суду?**

Цео тај судски процес има за циљ (1) да одбрани Божји карактер од оптужби сотоне, који тврди да је Бог неправедан у поступању према својим створењима; (2) да потврди непристрасност у награђивању праведних; (3) да покаже да су зли праведно кажњени; и (4) да распрши све сумње које би могле довести до неке нове побуне у свемиру. На преадвентном истражном суђењу праведнима учествоваће само небеске војске (Данило 7,9.10). Али у миленијумско суђење злим људима и палим анђелима, биће укључени и сами праведници (1. Коринћанима 6,3; Јуда 1,6; Откривење 20,4-6).

Преадвентни истражни суд отпочео је 1844. године, када „се поставише пријестоли... Суд сједе, и књиге се отворише“ (Данило 7,9.10). Миленијумски суд ће, међутим, отпочети тек када свети буду узети на небо и постављени на престоле, након чега ће суђење бити поверено њима. Тада ће се, још једном, небеске књиге отворити, „и суд /ће примити/ мртваци као што је написано у књигама, по дјелима својима“ (Откривење 20,4.12). Тај процес ће светима пружити прилику да прегледају небеске извештаје и увере се у Божје правично поступање у сваком од тих случајева. Он неће само наградити и казнити све људе у складу са оним што заслужују на основу сопствених одлука, већ ће им и објаснити зашто то чини.

Шта нам о Божјем карактеру говори чињеница да ће, пре него што било ко од изгубљених васкрсне да би се суочио са другом смрћу, спасени бити укључени у процес суђења, тако да нико неће бити кажњен све док се и ми сами не уверимо у Божју правичност и поштење? Изнесите свој одговор у суботу у разреду.

ИЗВРШНИ СУД

Током Средњег века постојала је снажна склоност да се Бог прикаже као строги Судија, увек спреман да казни преступника. Данас, напротив, постоји склоност да се Он опише као попустљиви Отац пун љубави, који никад не кажњава своју децу. Међутим, љубав без правде претворила би се у хаос и безакоње, а правда без љубави у насиље и брутално поковавање. Насупрот томе, Божји суд представља савршени спој правде и милосрђа, при чему и једно и друго произлазе из Његове безусловне љубави.

Извршни суд је Божја коначна и неопозива казнена интервенција у људској историји. Неке друге казнене интервенције, ограниченог обима, већ су се одиграле, на пример, приликом збацивања сотоне и његових побуњених анђела с неба (Откривење 12,7-12), протеривања Адама и Еве из Рајског врта (1. Мојсијева 3), великог Потопа (1. Мојсијева 6-8), уништења Содоме и Гоморе (1. Мојсијева 19; Јуда 1,7), погибије првенца у Египту (2. Мојсијева 11-12) и страдања Ананије и Сапфире (Дела 5,1-11). Зато није никакво чудо што ће на крају људске историје бити спроведена извршна пресуда над злима.

Прочитајте текстове 2. Петрова 2,4-6 и 2. Петрова 3,10-13. Како нам ови текстови помажу да разумемо природу коначног извршног суда? Како нам они указују на довршење казне, насупрот идеји да она бесконачно траје, што би заправо било изопачење правде, а не њен стварни израз?

„Божја доброта и уздржаност, Његово стрпљење и милосрђе према Његовим створењима, ипак Га неће спречити да казни грешника који одбија да послуша Његове захтеве. Не доликује човеку – преступнику Божјег светог закона, помилованом само захваљујући великој жртви коју је Бог принео дајући свог Сина да умре уместо кривца зато што је Његов закон непроменљив – не доликује, дакле, човеку да своју вољу намеће Богу.“ – Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 12, p. 208.

Све што је могао да учини како би човечанство спасао од вечног губитка Бог је и учинио, и то уз велику личну жртву. Они који на крају буду изгубљени, сами су донели одлуке које су их довеле до тог несрећног завршетка. Тврдња да је Божји суд над изгубљенима, па чак и уништење изгубљених (уместо вечних мука), у супротности са карактером Бога који воли, једноставно је погрешна. Управо Божја љубав, и само Божја љубав, јесте та која захтева правду.

Како нас сам Крст учи о томе шта је све Бог био спреман да учини да би спасао све оне који желе да буду спасени?

ДРУГА СМРТ

Бог води људску историју ка врхунцу на крају времена. По завршетку миленијума, сви преминули зли биће подигнути из својих гробова да би им била изречена последња пресуда (Откривење 20,5. 11-15). Тада, кад се цео тај судски процес заврши, и кад више ништа не буде могло да му се дода, и зли ће признати да је Бог праведан. „Пошто су све чињенице о великој борби јасно сагледане, цео свемир, и верни и бунтовни, једногласно објављује: 'Праведни су и истинити путеви твоји, Царе светих!' И сам сотона је принуђен да се „поклони и призна праведност пресуде која му је изречена“. – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 670, 671 (оригинал).

Прочитајте следеће стихове: Малахија 4,1; Откривење 20,14.15; Откривење 21,8. Колико ће ефикасни бити „огњено језеро“ и „друга смрт“?

Коначно уништење сотоне, његових анђела и свих злих људи очистиће свемир од греха и његових последица. Па ипак, чак и то коначно уништење злих је дело Божје љубави, не само према светима већ и према самим злима. Јер, они би радије умрли него да живе у присуству Бога који је за грех „огањ који спаљује“ (Јеврејима 12,29).

„Они (изгубљени) би чезнули да побегну са тог светог места. Обрадовали би се уништењу само да би се сакрили од лица Онога који је умро да би их откупио. Судбина безаконика одређена је њиховом одлуком. Њихово искључење с Неба је њихова свесно изражена одлука, али и праведно и милостиво поступање с Божје стране.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 543 (оригинал).

Дакле, коначно уништење греха и грешника – за разлику од небиблијске теорије о њиховим вечним мукама у паклу – обезбеђује праведну и одмерену казну за које год зло да су људи починили. То такође потврђује да је грех имао свој почетак и да ће имати крај. Тада ће се цео свемир вратити свом првобитном савршенству, пре него што су се грех, зло и непослушност појавили необјашњиво и без икаквог оправдања.

Слава Господу што ће Он, као наш „праведни судија“ (2. Тимотију 4,8), донети исправну одлуку да праведнима да бесмртност, а злима вечну пропаст.

Зашто не би било у реду да Бог на крају спасе свакога? Зашто је то у суштини врло лоша идеја?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У делима Елен Г. Вајт прочитајте следећа поглавља: „Без свадбеног руха“, стр. 307-319 (оригинал) у књизи *Поуке великог Учитеља*; „Пустошење Земље“, стр. 653-661 и „Велика борба је завршена“, стр. 662-673 (оригинал) у књизи *Велика борба*.

„На дан коначног суда, свака изгубљена душа схватиће природу свог одбацивања истине. Биће приказан крст, а његово право значење увидеће сваки ум који је био заслепљен преступом. Пред призором Голготе и њене тајанствене Жртве, грешници ће стајати осуђени. Биће одбачен сваки лажни изговор. Људско отпадништво појавиће се у свом ужасном карактеру. Људи ће видети шта су изабрали. Свако питање истине или заблуде у дугој борби биће објашњено. Пред судом свемира Бог ће стајати чист од кривице за постојање и трајање зла. Показаће се да божански прописи нису проузроковали грех. У Божјој владавини није било мане, није било никаквог разлога за незадовољство. Када се открију помисли свакога срца, тада ће се и верни и бунтовници сјединити у објављивању: 'Праведни су и истинити путеви Твоји, Царе светих. Ко се неће побојати Тебе, Господе, и прославити име Твоје?... Јер се Твоји судови јавише' (Откривење 15,3.4).“ – Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 58 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. „Ако се уздате у себе, одбијајући да своју вољу покорите Богу, изабрали сте смрт. За грех, ма где се налазио, Бог је огањ који сажиже. Ако изаберете грех, одбијете да се одвојите од њега, Божја присутност, која сажиже грех, сажећи ће и вас.“ – Елен Г. Вајт, *Мисли са Горе благослова*, стр. 62 (оригинал). Како нам тај цитат помаже да разумемо природу извршног суда?
2. Бавите се подробније том мишљу (представљеном на крају поуке за уторак) да се ниједан од изгубљених неће суочити са својом коначном пресудом, све док откупљени не постану део тог судског процеса. И опет, чему нас то учи о Божјој отворености и транспарентности? Зашто је та транспарентност од толике важности за свемир у којем влада љубав?
3. На који начин ће учешће на хиљадугодишњем суду моћи да пружи светима утеху због њихових вољених који буду изгубљени?

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Петрова 3,13; Откривење 21,3,22; 1. Јованова 3,2.3; 1. Петрова 1,22; Исаија 25,8; Откривење 22,3-5.

Текст за памћење: „И рече онај што сјеђаше на пријестолу: ево све ново творим. И рече ми: напиши, јер су ове ријечи истините и вјерне“ (Откривење 21,5).

Свето писмо нам пружа ову наду: „Али чекамо по обећању његову ново небо и нову земљу, гдје правда живи“ (2. Петрова 3,13).

Некима, међутим, обећање о „новом небу и новој земљи“ (Откривење 21,1) делује као нека измишљотина, као прича оних који су на власти, и који наду у загробни живот користе како би држали масе у покорности. Идеја је наводно следећа: *Мада вам је тренутно тешко, једног дана ћете примити награду на небу*, и слично.

И мада су неки људи ту наду у будућност, каква је представљена у Библији, заиста користили на тај начин, њихова злоупотреба не мења истину кад је реч о обећањима која имамо у вези са новим небом и новом земљом.

У последње дане, ругачи ће исмевати нашу блажену наду (2. Петрова 3,3-7). Али чак и њихово ругање, баш као што је проречено, може се сматрати додатним доказом да је оно што Библија каже истина, јер се ругају управо онако као што је у њој и најављено да хоће.

Током ове седмице размишљаћемо о славном обећању у вези са новим небом и новом земљом, што укључује небески храм, присуство Бога, крај смрти и суза – и, најзад, коначни тријумф Божје љубави.

НОВО НЕБО И НОВА ЗЕМЉА

За неке следбенике грчке филозофије, сама помисао да је нешто физичке природе подразумева да је то лоше. Зато је за њих незамисливо да би у будућности могао да постоји прави рај са стварним људима. Према том начину размишљања, да би нешто представљало небо и да би се сматрало добрим, морало би да буде чисто духовне природе, без мрља које се налазе овде у физичком свету. Ако је нешто материјално, тврде они, не може бити духовно; а ако је нешто духовно, не може бити материјално. Насупрот томе, Библија о небу говори у конкретном смислу, али без ограничења која намеће присуство греха.

Прочитајте следеће текстове: Исаија 65,17-25; Исаија 66,22.23; 2. Петрова 3,13; Откривење 21,1-5. Која је кључна порука тих текстова?

Књига пророка Исаије пружа занимљив увид у то како би земља изгледала да је Израел као народ остао веран свом завету са Богом (Исаија 65,17-25; Исаија 66,22.23; упоредити са 5. Мојсијева 28). Природно окружење, са својим различитим облицима живота, све више би се развијало према Божјем првобитном плану, то јест, према плану какав је постојао пре појаве греха.

Међутим, тај план се није остварио у складу са очекивањима. Зато је успостављен нови план, али сада са црквом, састављеном од Јевреја и незнабожаца из свих народа (Матеј 28,18-20, 1. Петрова 2,9). Исаијина пророчанства се, отуда, морају поново читати, овог пута из перспективе цркве (2. Петрова 3,13; Откривење 21,1-5).

„У Библији се наследство спасених назива 'отаџбина' (Јеврејима 11,14-16, Чарнић). Тамо небески Пастир води своје стадо на изворе живе воде. Дрво живота доноси своје плодове свакога месеца, а лишће тога дрвета служи (за исцељење) народима. Тамо се налазе и потоци који не пресушују, бистри као кристал, а на њиховим обалама лелујаво дрвеће својом сенком наткриљује стазе припремљене за Господње откупљене. Тамо се широке равнице продужују у прекрасне брежуљке иза којих Божје планине уздижу своје величанствене врхове. Божји народ, који је толико времена провео као путник и дошљак, наћи ће свој дом на тим спокојним пропланцима и поред живих потока.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 675 (оригинал).

Многи секуларни писци, без наде у вечност каква је представљена у Светом писму, жале се на бесмисао људског постојања. Мада греше у вези са будућношћу, зашто је ипак тешко оспорити њихове тврдње о бесмислености живота који би био без будуће наде? Изнесите свој одговор у суботу у разреду.

У БОЖЈЕМ ХРАМУ

Неки тврде да само небо представља Божје светилиште. Међутим, књига Откривење говори о конкретном светилишту/храму у оквиру Новог Јерусалима, где се налазе Божји престо и стаклено море (Откривење 4,2-6; Откривење 7,9-15; Откривење 15,5-8). Тамо ће велико мноштво светих „од свакога језика и кољена и народа и племена“ вечно славити Бога (Откривење 7,9-17).

Упоредите текстове Откривење 7,9-15 и Откривење 21,3.22. **Како** можемо да ускладимо опис великог мноштва испкупљених који служе Богу „дан и ноћ у цркви његовој“ (Откривење 7,15) са Јовановом тврдњом у вези с Новим Јерусалимом: „Цркве не видјех у њему“ (Откривење 21,22)?

Небеско светилиште/храм одувек је било место где се небеске војске клањају Богу. Али са појавом греха, та светиња је постала и место одакле се нуди спасење човечанству. „Када се проблем греха заврши, небеском светилишту биће поново враћена његова првобитна улога. У тексту Откривење 21,22 Јован извештава да није видео храм у граду, јер су његов храм Господ Бог Сведржитељ и Јагње. Међутим, да ли то значи да више неће постојати дом Господњи у који ће Његова створења моћи да дођу, како би уживали у посебном заједништву с Њим? Ни у ком случају!“ – Richard M. Davidson, „The Sanctuary: To Behold the Beauty of the Lord“, in Artur Steele, ed., *The Word: Searching, Living, Teaching*, vol. 1 (Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, 2015), p. 31.

Књига Откривење посебну пажњу посвећује Ономе коме се клањају и онима који Му се клањају. То небеско обожавање усредсређено је на Бога и Јагње (Откривење 5,13; Откривење 7,10). Као и увек, и као што би требало да буде, Христос је у средишту богослужења.

А учесници тог богослужења су они „који дођоше од невоље велике, и опраше хаљине своје и убијелише хаљине своје у крви јагњетовој“ (Откривење 7,14). Они су живи сведоци Божје способности да откупи и преобрази. Они певају хвалу Богу због тога ко је Он и због онога што је учинио за њих.

Текст Откривење 21,3 гласи: „И чух глас велики с неба гдје говори: ево скиније Божије међу људима, и живљеће с њима, и они ће бити народ његов, и сам Бог биће с њима Бог њихов.“ Ти стихови су одјек бројних других стихова (Јеремија 32,38; Језекиљ 37,27; Захарија 8,8; Јеврејима 8,10). Шта за нас сада, док смо још увек на земљи, значи то што је Бог наш Бог, и што смо ми Његов народ? Како ми сада живимо у складу с том невероватном истином?

У БОЖЈЕМ ПРИСУСТВУ

Библија каже да Бог „живи у свјетлости којој се не може приступити“ (1. Тимотију 6,16), и да „Бога нико није видио никад“ (Јован 1,18; 1. Јованова 4,12). Да ли то значи да свети на небу никад неће видети Бога Оца? Не, не значи. Прилично је очигледно да се та тврдња о немогућности да се Бог види односи на људе после Пада, јер у Светом писму постоји више назнака да ће Га свети заправо видети на небу.

Прочитајте текстове: Матеј 5,8; 1. Јованова 3,2,3; Откривење 22,3,4. **Шта нам ти текстови говоре о врхунској предности да видимо Бога?**

Исти апостол Јован који је изјавио да „Бога нико није видио никад“ (Јован 1,18; 1. Јованова 4,12) такође је рекао да „ћемо га видјети као што јест“ (1. Јованова 3,2,3) и „гледаће лице његово“ (Откривење 22,3,4). Спорно питање могло би бити да ли се ти текстови односе на Бога Оца или на Христа. Међутим, све сумње бивају развјане у светлу Христове изјаве:

„Благо онима који су чистог срца, јер ће Бога видјети“ (Матеј 5,8). Каква ће то бити привилегија за испуљене – да се поклоне Богу у Његовом храму! Али највећа привилегија од свега биће гледати Његово лице.

„Божји народ има предност да се слободно дружи са Оцем и Сином.“ Тако сада видимо као кроз стакло у загонетки’ (1. Коринћанима 13,12). У делима природе и Његовим поступцима према људима, ми сада видимо одраз Божјег лика као у огледалу, али тада ћемо Га, без тамног вела међу нама, видети лицем к лицу. Стајаћемо у Његовој присутности и гледати славу Његовог лица.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 676, 677 (оригинал).

У текстовима које смо данас проучавали запазите повезаност између чистоте и виђења Бога. „Чисти се, као и Он што је чист“ (1. Јованова 3,3). Оно што ти стихови откривају јесте да Бог мора сада да обави извесно дело у нама како би нас припремио за небо.

Мада је, на крају крајева, наше право на небо обезбеђено Исусовом смрћу, ипак ћемо овде и сада морати да прођемо кроз процес очишћења, који ће нам помоћи да се припремимо за наш вечни дом. А оно што је пресудно у процесу прочишћења је послушност Његовој Речи.

Прочитајте текст 1. Петрова 1,22. **Како нам тај текст открива повезаност између послушности и очишћења? Шта је то у вези са послушношћу што нас прочишћава? Како ће се, према Петровим речима, наша послушност конкретно показати?**

НЕЋЕ ВИШЕ БИТИ СМРТИ И СУЗА

Учења о бесмртности душе и о вечним мукама у пакленом огњу противрече библијском учењу да на новом небу и новој земљи „смрти неће бити више, ни плача, ни вике“ (Откривење 21,4). Ако би теорија о вечно горућем паклу била истинита, онда „друга смрт“ не би искоренила грех и грешнике из свемира, већ би их само затворила у вечни пакао мука и плача. Штавише, у том случају, свемир никад не би био обновљен до свог првобитног савршенства. Али, хвала Господу што Библија износи једну сасвим другачију слику!

Прочитајте следеће текстове: Исаија 25,8; Откривење 7,17; Откривење 21,4. Какву утеху и наду ти текстови могу да нам пруже усред искушења и патњи овог садашњег света?

Живот може бити веома тежак, неправедан, окрутан. Неке нама веома драге људе, брутално нам је одузео хладан загрљај смрти. А неки други људи вешто уђу у наш живот, задобију наша осећања, а затим једноставно оду као да се ништа није догодило. Како је страшно када нас изда неко кога смо волели и коме смо веровали!

Постоје тренуци када се, сломљеног срца, можда чак запитамо да ли је живот уопште вредан живљења. Али, шта год да нас је растужило, Бог увек жели да с наших образа обрише што више суза. Ипак, неке од наших најтежих суза наставиће да теку све до оног славног дана када ће смрт, туга и плач престати да постоје (Откривење 21,1-5).

Можемо се ослонити на то да ће се, на коначном суду, Бог према сваком људском бићу понети поштено и с љубављу. Сви наши најмилији који су умрли у Христу, биће васкрснути из мртвих да би били с нама кроз читаву вечност. Они недостојни вечног живота коначно ће престати да постоје, и неће бити приморани да живе у „мрском“ рају нити у паклу који вечито гори. Највећу утеху донеће нам сазнање да је Бог поштено поступио према свима. А кад смрт коначно престане да постоји, искупљени ће радосно повикати: „Гдје ти је, смрти, жалац? Гдје ти је, пакле, победа?“ (1. Коринћанима 15,55).

Господ је обећао да, на новој земљи и новом небу, „што је прије било неће се помињати нити ће на ум долазити“ (Исаија 65,17). То не значи да ће небо бити место опште амнезије, већ да прошлост неће подривати трајну радост његових становника.

Ко од нас није искусио тешке неправде које прате људско постојање на овом свету? Како можемо, нарочито у тим болним временима, научити да верујемо и, колико је то могуће, да се радујемо Божјој доброту и љубави?

ЊЕГОВО ИМЕ НА ЊИХОВИМ ЧЕЛИМА

Прочитајте текст Откривење 22,3-5. Како можемо бити сигурни да ћемо се наћи међу онима који ће имати Божије име написано на својим челима? Можемо ли, уопште, бити сигурни у то?

После побуне Луцифера и пада Адама и Еве, Бог је могао да уништи то двоје грешника. Ипак, као израз безусловне љубави према Његовим створењима, Бог је сковао план како да спасе све оне који прихвате то што Он нуди. То је оно што нам је познато као „план спасења“ који је, мада успостављен још пре стварања земље (Ефесцима 1,3.4; 2. Тимотију 1,9; Титу 1,2; Откривење 13,8), први пут изложен људима у Едему, одмах након Пада. Он је касније даље откривен у типовима и сенкама јеврејске службе у светињи (2. Мојсијева 25). А онда је његов најпотпунији израз дат у Исусовом животу, смрти и васкрсењу (видети Римљанима 5).

У средишту плана спасења је обећање вечног живота, заснованог на Исусовим заслугама, што је упућено свима који вером прихвате велику жртву принету на крсту. И пре крста и после крста – спасење се одувек примало на основу вере, никад на основу дела, колико год она била резултат нашег спасења.

Павле је о Авраму, који је живео много пре Христа, писао као о примеру спасења вером: „Јер ако се Авраам дјелима оправда, има хвалу, али не у Бога. Јер шта говори писмо? Вјерова Аврам Богу, и прими му се у правду“ (Римљанима 4,2.3). Како нам ти стихови помажу да разумемо суштину спасења вером?

Према томе, можемо имати сигурност спасења ако смо прихватили Исуса, ако смо Му се предали, ако се позивамо на Његова обећања, укључујући и обећање о новом животу који већ сада имамо у Њему, и ако се потпуно ослонимо на Његове заслуге и ништа друго. Аврам је веровао, и то му је урачунато у правду. А исто важи и за нас.

То, дакле, значи имати Његово име написано на свом челу. Ако је оно сада записано на нашем челу и ако од Њега не одступимо, онда ће оно бити ту записано и на новом небу и новој земљи.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Велика борба* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље „Велика борба је завршена“, стр. 674-678 (оригинал). Ако сте у могућности, у књизи под насловом *Heaven* од исте ауторке прочитајте следећа поглавља: „The Earth Made New“, стр. 133-145; „Heaven Is a School“, стр. 146-158; „It Will Not Be Long“, pp. 159-166; „Heaven Can Begin Now“, стр. 167-176; „The Music of Heaven“, стр. 177-184; „A Call for Us to Be There“, стр. 185-192.

„Христов крст биће основна тема проучавања и песма откупљених кроз целу вечност. У прослављеном Христу они ће гледати Христа распетога. Никада неће заборавити да је Онај чија је сила створила и одржавала безбројне светове у бескрајним свемирским просторствима, драги Божји Син, Величанство неба, Онај кога херувими и сјајни серафими са уживањем обожавају – понизио самога себе да би уздигао грешнога човека, прихватио кривицу и срамоту греха, поднео да Отац окрене своје лице од Њега, све док боли изгубљеног света нису сломили Његово срце и прекинули Његов живот на голготском крсту. Чуђење и обожавање свемира заувек ће будити чињеница да се Створитељ свих светова, Судија свих створења, одрекао своје славе и понизио из љубави према човеку.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 651 (оригинал).

„Велика борба је завршена. Греха и грешника више нема. Цео свемир је чист. Склад и радост испуњавају бескрајно дело стварања. Од Онога који је све створио тече живот, и светлост, и радост у сва пространства безграничности. Од најситније честице до највећег света, све створено, живо и неживо, у својој непомућеној лепоти и савршеној радости, објављује да је Бог љубав.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 678 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Многи посветовљени хришћани живе као да ће овај свет трајати вечно (Лука 12,16-21). Како да уравнотежимо своје овоземаљске идеале са својим небеским приоритетима? Како да се сачувамо од онога на шта нас је Исус упозорио у тексту Лука 12?
2. Ако небо почиње овде, шта бисмо могли да урадимо да би свој дом и лични живот претворили у мали одраз небеских принципа?
3. Бавите се подробније питањем постављеним на крају поуке за недељу. Која логика се налази у позадини песимизма оних који не верују у вечни живот? Истовремено, чини се да неки од њих ипак живе прилично „срећно“, чак и без икакве наде у будућност. Шта мислите како им то успева? Односно, како људи успевају да рационализују проблеме, па чак и да буду задовољни животом, без икаквог обећања о нечему што би могло да их чека након смрти?

ОКТОБАР

СПАСЕЊЕ ПОСТИГНУТО!

Понижавање цара

1. С Матеј 27,26–31. Понижавање цара

Поглед у царство вере

2. Н Матеј 27,32. Болан сусрет
3. П Лука 23,33. „Распети“ Спаситељ
4. У Галатима 3,13. Тежина греха
5. С 2. Коринћанима 5,21. Размена на Голготи
6. Ч Матеј 27,35–37. Незнање многих
7. П Лука 23,32–42. Поглед у царство вере
8. С Лука 23,43. Изванредно обећање

Брижност до самог краја

9. Н Матеј 27,39–44. Парадокс распетог Месије
10. П Марко 15,29.30. Успутна поука остајања на крсту
11. У Матеј 27,41.42. Још о остатку на крсту
12. С Јован 19,25–27. Брижност до самог краја
13. Ч Матеј 27,45.46. Две врсте таме
14. П Марко 15,34. Исусова мрачна ноћ душе
15. С Псалми 22,1.2. Моја мрачна ноћ душе

Спасење постигнуто!

16. Н Лука 23,46. Мирна победа
17. П Јован 19,30. Спасење постигнуто!
18. У Матеј 27,51. Земаљски симбол небеских ствари
19. С Матеј 27,51–53. Посебно васкрсење
20. Ч Матеј 27,54. Први родови крста
21. П Матеј 27,55.56. А затим ту су биле жене
22. С Јован 19,31–37. Аутопсија: Смрт услед препуклог срца

Надахнуто посвећење

23. Н Јован 19,38.39. Сила крста
24. П Марко 15,44–47. Надихнуто посвећење
25. У Лука 23,55.56. Поука о Суботи
26. С Матеј 27,62–66. Људски поступци и божанско провиђење
27. Ч Матеј 28,1–4. Прекретница
28. П Матеј 28,5.6. Тренутак за памћење
29. С Лука 24,1–8. ЧУТИ и чути

Благодат васкрсења

30. Н Марко 16,6–8. Благодат васкрсења
31. П Лука 24,10.11. Неуспех прве хришћанске проповеди

Нове очи за нове поуке

1. У Лука 24,12. Две верзије: један извештај
2. С Матеј 28,11–15. Проблем несталог тела
3. Ч Лука 24,13–21. Заслепљујућа сила пропаље наде
4. П Лука 24,21–27. Нове очи за нове поуке
5. С Лука 24,28–31. Извештај о два оброка

Темељи Јеванђеља

6. Н Лука 24,31–35. Угрејана срца откупљене заједнице
7. П Лука 24,36–43. Даља операција ока
8. У Јован 20,24–27. Снага у различитости
9. С Јован 20,28–31. Тома види светлост
10. Ч 1. Коринћанима 15,1–4. Темељи Јеванђеља
11. П 1. Коринћанима 15,5–8. Сила васкрсења
12. С Откривење 1,17.18. Кључеви гроба

Крај који је почетак

13. Н Дела 4,8–12. Кључ апостолске моћи
14. П Римљанима 1,1–5. Главна улога кључа
15. У 1. Коринћанима 15,17–19. Несрећно, безумно, безначајно „хришћанство“
16. С Јован 21,1–8. Исус долази када нам је потребан
17. Ч Јован 21,9–17. Прича о два огња
18. П Матеј 28,16–20. Крај који је почетак
19. С Лука 24,48.49. Време чекања

Пријатељ на престолу

20. Н Дела 1,8. Исусов мисионски план, први део
21. П Дела 1,8. Исусов мисионски план, други део
22. У Дела 1,9–11. Догађај који гради веру
23. С Лука 24,50–53. Припрема за рад
24. Ч Откривење 5,11–14. Устоличење
25. П Дела 2,1–41. Извештај о два свечана увођења у дужност
26. С Јеврејима 1,3. Пријатељ на престолу

Исус: Бољи пут

27. Н Јеврејима 8,1.2. Исусово дело на Небу
28. П Јеврејима 4,14–16. Приступити храбро Божјем престолу
29. У Јеврејима 9,12. Исус: Бољи пут
30. С Јеврејима 7,23–25. Он може!

Имамо Посредника

1. Ч 1. Јованова 2,1.2. „Имамо Заступника“
 2. П Римљанима 8,31–37. Имамо Посредника
 3. С 1. Јованова 5,13–15. Исусова служба одговарања на молитве

Завршни суд

4. Н Данило 7,9.10. Успостављање коначног суда
 5. П Данило 7,13.14. Последица суда, први део
 6. У Данило 7,21–27. Последица суда, други део
 7. С Матеј 16,26.27. Завршни суд
 8. Ч Откривење 22,11–13. Тих завршетак Исусовог дела на Небу
 9. П Данило 12,1. Тешка времена
 10. С Титу 2,11–14. Реч која дефинише хришћанство: нада

Наше сумње не мењају Божје планове

11. Н Јеврејима 9,26–28. Напола спасени
 12. П 2. Петрова 3,3–7. Наше сумње не мењају Божје планове
 13. У 2. Петрова 3,8–10. Зашти Исус чека?
 14. С Откривење 21,10. „Најбоља представа на свету“
 15. Ч Откривење 11,15–18. Промена власти
 16. П Откривење 6,12–17. „Страх“ је више од поштовања
 17. С Откривење 6,16.17. Гнев Јагњета

Нада у васкрсење

18. Н Откривење 19,1–16. Царско Јагње
 19. П Откривење 19,6–9. Земаљска најзначајнија вечера
 20. У 1. Солуњанима 4,13. Још о „нади“
 21. С 1. Солуњанима 4,14. Нада у васкрсење
 22. Ч 1. Солуњанима 4,15–18. Извештај о два вознесења
 23. П 1. Солуњанима 4,16.17. Не тако тајно вознесење
 24. С 1. Коринћанима 15,51–54. Бесмртни свети

Трка за вечни живот

25. Н 2. Петрова 3,10–14. Бити спреман за Исусов долазак
 26. П Откривење 21,1–5. Небо: негативна перспектива
 27. У Откривење 22,1–5. Небо: позитивна перспектива
 28. С Откривење 1,8. Исус Вечан и Свемоћан
 29. Ч Јован 21,25. Где завршити
 30. П Откривење 22,16.17. Исусов коначан позив
 31. С Јован 1,29. И даље усмеравајте свој поглед према Исусу

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Октобар	Новембар	Децембар
1. Амос 1-3	1. Лука 7-8	1. 1. Коринћанима 10-12
2. ” 4-6	2. ” 9-11	2. ” 13-16
3. ” 7-9	3. ” 12-14	3. 2. Коринћанима 1-5
4. Авдија и Јона 1-4	4. ” 15-17	4. ” 6-9
5. Михеј 1-4	5. ” 18-20	5. ” 10-13
6. ” 5-7	6. ” 21-22	6. Галатима 1-3
7. Наум 1-3	7. ” 23-24	7. ” 4-6
8. Авакум 1-3	8. Јован 1-3	8. Ефесцима 1-6
9. Софонија 1-3	9. ” 4-6	9. Филибљанима 1-4
10. Агеј 1-2	10. ” 7-9	10. Колошанима 1-4
11. Захарија 1-3	11. ” 10-12	11. 1. Солуњанима 1-5
12. ” 4-6	12. ” 13-15	12. 2. Солуњанима 1-3
13. ” 7-10	13. ” 16-18	13. 1. Тимотију 1-6
14. ” 11-14	14. ” 19-21	14. 2. Тимотију 1-4
15. Малахија 1-4	15. Дела 1-3	15. Титу и Филимону 1-3
16. Матеј 1-5	16. ” 4-6	16. Јеврејима 1-5
17. ” 6-8	17. ” 7-9	17. ” 6-9
18. ” 9-11	18. ” 10-12	18. ” 10-13
19. ” 12-13	19. ” 13-15	19. Јаков 1-5
20. ” 14-15	20. ” 16-18	20. 1. Петрова 1-5
21. ” 16-17	21. ” 19-23	21. 2. Петрова 1-3
22. ” 18-20	22. ” 24-26	22. 1. Јованова 1-3
23. ” 21-25	23. ” 27-28	23. ” 4-5
24. ” 26-28	24. Римљанима 1-3	24. 2. и 3. Јованова
25. Марко 1-3	25. ” 4-6	25. Јудина посланица
26. ” 4-6	26. ” 7-9	26. Откривење 1-4
27. ” 7-9	27. ” 10-12	27. ” 5-9
28. ” 10-13	28. ” 13-16	28. ” 10-13
29. ” 14-16	29. 1. Коринћанима 1-5	29. ” 14-16
30. Лука 1-3	30. ” 6-9	30. ” 17-19
31. ” 4-6		31. ” 20-22

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Октобар	Новембар	Децембар
1. Псалам 79.	1. Псалам 105,1-15.	1. Псалам 121.
2. Псалам 80.	2. Псалам 105,16-31.	2. Псалам 122.
3. Псалам 81.	3. Псалам 105,32-45.	3. Псалам 123.
4. Псалам 82.	4. Псалам 106,1-16.	4. Псалам 124.
5. Псалам 83.	5. Псалам 106,17-32.	5. Псалам 125.
6. Псалам 84.	6. Псалам 106,33-48.	6. Псалам 126.
7. Псалам 85.	7. Псалам 107,1-21.	7. Псалам 127.
8. Псалам 86.	8. Псалам 107,22-43.	8. Псалам 128.
9. Псалам 87.	9. Псалам 108.	9. Псалам 129.
10. Псалам 88.	10. Псалам 109,1-16.	10. Псалам 130.
11. Псалам 89,1-13.	11. Псалам 109,17-31.	11. Псалам 131.
12. Псалам 89,14-26.	12. Псалам 110.	12. Псалам 132.
13. Псалам 89,27-39.	13. Псалам 111.	13. Псалам 133.
14. Псалам 89,40-52.	14. Псалам 112.	14. Псалам 134.
15. Псалам 90.	15. Псалам 113.	15. Псалам 135.
16. Псалам 91.	16. Псалам 114.	16. Псалам 136,1-14.
17. Псалам 92.	17. Псалам 115.	17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 93.	18. Псалам 116.	18. Псалам 137.
19. Псалам 94.	19. Псалам 117.	19. Псалам 138.
20. Псалам 95.	20. Псалам 118,1-14.	20. Псалам 139.
21. Псалам 96.	21. Псалам 118,15-29.	21. Псалам 140.
22. Псалам 97.	22. Псалам 119,1-14.	22. Псалам 141.
23. Псалам 98.	23. Псалам 119,15-29.	23. Псалам 142.
24. Псалам 99.	24. Псалам 119,30-43.	24. Псалам 143.
25. Псалам 100.	25. Псалам 119,44-56.	25. Псалам 144.
26. Псалам 101.	26. Псалам 119,57-90.	26. Псалам 145.
27. Псалам 102,1-14.	27. Псалам 119,91-117.	27. Псалам 146.
28. Псалам 102,15-28.	28. Псалам 119,118-143.	28. Псалам 147.
29. Псалам 103.	29. Псалам 119,144-176.	29. Псалам 148.
30. Псалам 104,1-18.	30. Псалам 120.	30. Псалам 149.
31. Псалам 104,19-35.		31. Псалам 150.

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ОКТОБРУ 2022. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	7.	14.	21.	28.
Кладово, Неготин	17,59	17,47	17,35	17,25
Бор, Зајечар, Пирот, Струмица	18,01	17,49	17,37	17,27
Вршац, Параћин, Ниш, Лесковац, Врање, Радовиш, Кавадарци, Ђевђелија, Јагодина	18,03	17,51	17,39	17,29
Кикинда, Српска Црња, Алибунар, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крушевац, Куманово, Велес	18,05	17,53	17,41	17,31
Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Тетово, Скопље , Прилеп, Битољ	18,07	17,55	17,43	17,33
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Ваљево, Чачак, Нови Пазар, Ђаковица, Призрен, Охрид	18,09	17,57	17,45	17,35
Сомбор , Бачка Паланка, Шид, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ужице, Беране, Пећ , Дебар	18,11	17,59	17,47	17,37
Бели Манастир, Осијек , Даљ, Вуковар, Винковци, Бијељина , Лозница, Пљевља, Колашин	18,13	18,01	17,49	17,39
Тузла, Фоча, Подгорица , Улцињ	18,15	18,03	17,51	17,41
Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента, Добој, Сарајево , Билећа, Зеленика	18,17	18,05	17,53	17,43
Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Босанска Градишка , Нова Градишка, Зеница, Мостар , Требиње, Дубровник	18,19	18,07	17,55	17,45
Мурска Сوبота, Ормож , Чаковец, Вараждин , Приједор, Бања Лука , Јајце, Метковић, Пељешац, Мљет	18,21	18,09	17,57	17,47
Марибор , Ливно, Хвар, Корчула, Птуј , Крапина, Загреб , Сисак, Дрвар	18,23	18,11	17,59	17,49
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље , Зидани Мост, Карловац, Слун, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач	18,25	18,13	18,01	17,51
Межица, Госпић , Шибеник, Вис	18,27	18,15	18,03	17,53
Јесенице, Крањ, Љубљана , Цриквеница, Крк, Раб, Паг, Задар, Дуги Оток, Биоград на мору	18,29	18,17	18,05	17,55
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Црес, Лошинь	18,31	18,19	18,07	17,57
Горица, Копер, Ровињ, Пула	18,33	18,21	18,09	17,59

Подаци из ове табеле изведени су по летњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У НОВЕМБРУ 2022. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Кладово, Неготин	16,15	16,07	16,00	15,55
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	16,17	16,09	16,02	15,57
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	16,19	16,11	16,04	15,59
Суботица, Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево , См. Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање, Радовиш, Струмица	16,21	16,13	16,06	16,01
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,23	16,15	16,08	16,03
Сомбор , Бачка Паланка, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	16,25	16,17	16,10	16,05
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	16,27	16,19	16,12	16,07
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	16,29	16,21	16,14	16,09
Вировитица, Подр. Слатина, Слав. Пожега, Сл. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	16,31	16,23	16,16	16,11
Мурска Сбота, Чаковец, Вараждин, Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	16,33	16,25	16,18	16,13
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	16,35	16,27	16,20	16,15
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник, Зеленика	16,37	16,29	16,22	16,17
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	16,39	16,31	16,24	16,19
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,41	16,33	16,26	16,21
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	16,43	16,35	16,28	16,23
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Пар, Дуги Оток, Вис	16,45	16,37	16,30	16,25
Копер, Лошињ	16,47	16,39	16,32	16,27
Ровињ, Пула	16,49	16,41	16,34	16,29

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ДЕЦЕМБРУ 2022. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	2.	9.	16.	23.	30
Кладово, Неготин	15,51	15,50	15,51	15,54	15,59
Српска Црња, Вршац, Бор, Зајечар	15,53	15,52	15,53	15,56	16,01
Сента, Кикинда, Зрењанин, Алибунар, Ковин, Пожаревац, Књажевац, Пирот	15,55	15,54	15,55	15,58	16,03
Суботица , Бачка Топола, Бечеј, Панчево, Београд, Смедерево, Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Ниш, Лесковац	15,57	15,56	15,57	16,00	16,05
Сомбор , Бачка Паланка, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Аранђеловац, Крагујевац , Крушевац, Врање, Радовиш, Струмица	15,59	15,58	15,59	16,02	16,07
Даљ, Вуковар, Шид, Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево , Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,01	16,00	16,01	16,04	16,09
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Косовска Митровица, Приштина, Скопље , Велес	16,03	16,02	16,03	16,06	16,11
Подравска Слатина, Тузла, Пећ , Ђаковица, Призрен, Тетово, Прилеп	16,05	16,04	16,05	16,08	16,13
Мурска Собота, Чаковец, Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Слав. Пожега, Слав. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Беране, Битољ	16,07	16,06	16,07	16,10	16,15
Птуј , Ормож, Вараждин , Босанска Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Колашин , Дебар, Охрид	16,09	16,08	16,09	16,12	16,17
Марибор , Цеље, Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Бања Лука, Подгорица	16,11	16,10	16,11	16,14	16,19
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Јајце, Мостар , Билећа, Требиње, Зеленика , Бар, Улцињ	16,13	16,14	16,13	16,16	16,21
Словењ Градец, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Дрвар, Ливно, Метковић, Дубровник	16,15	16,16	16,15	16,18	16,23
Јесенице, Крањ, Љубљана , Книн, Пељешац, Мљет	16,17	16,18	16,17	16,20	16,25
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Цриквеница, Крк, Госпић, Шибеник, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,19	16,20	16,19	16,22	16,27
Горица, Копер, Црес, Раб, Паг, Задар, Биоград на мору, Вис	16,21	16,22	16,21	16,24	16,29
Ровињ, Пула , Лошињ, Дуги Оток	16,23	16,24	16,23	16,26	16,31

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ЈУЖНА ПАЦИФИЧКА ДИВИЗИЈА

УНИЈЕ	ЦРКВЕ	ГРУПЕ	ВЕРНИШТВО	ПОПУЛАЦИЈА
Аустралијска	434	112	63.277	25.759.000
Новозеландска пацифичка	152	47	21.130	5.589.000
Мисија Папуа Нове Гвинеје	1.073	3.205	135.056	8.950.000
Транспацифичка мисија	552	660	135.056	2.437.000
УКУПНО	2.211	4.024	612.276	42.735.000

ПРОЈЕКТИ:

1. Оснивање мисионског телевизијског канала „Нада“ (Noor) и радио станице „Нада“ на Папуанској мисији.
2. Снимање серије „Царска деца“, пет дечјих ТВ серија од 13 епизода заснованих на серији књига *Велика борба*.